

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

**Pojištění průmyslových a podnikatelských rizik
v České republice se zaměřením na pojištění
odpovědnosti**

Bc. Petra Horáková

© 2011 ČZU v Praze

!!!

**Místo této strany vložíte zadání diplomové práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)**

!!!

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Pojištění průmyslových a podnikatelských rizik v České republice se zaměřením na pojištění odpovědnosti" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 1.4.2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé diplomové práce doc. Ing. PhDr. Karlu Šrédlovi, CSc. za jeho odborné vedení, věcné připomínky a rady při zpracování této práce. Dále bych ráda vyslovila dík mému zaměstnavateli za poskytnutí interních údajů, z kterých jsem při zpracování této práce čerpala.

Pojištění průmyslových a podnikatelských rizik v České republice se zaměřením na pojištění odpovědnosti

Industrial and Entrepreneurial Risks Insurance in the Czech Republic with a view to Liability Insurance

Souhrn

Diplomová práce se zabývá průmyslovým pojištěním, které je jedním z nejvýznamnějších druhů neživotního pojištění a v současné době má jeho význam stále rostoucí tendenci. Blíže se zaměřuje na pojištění odpovědnosti za škodu, které tvoří velmi významnou součást průmyslového pojištění.

V teoretické části jsou popsány základní principy a postupy uplatňované v průmyslovém pojištění. Je zde zmíněna i historie pojišťovnictví v České republice. Dále je zde blíže specifikováno pojištění odpovědnosti za škodu dle jeho jednotlivých druhů.

Praktická část obsahuje rozbor pojistného kmene společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, agentury Praha z hlediska pojištění odpovědnosti za škodu. Je zde hodnocen současný stav tohoto pojištění, včetně návrhů a následných doporučení do budoucna.

Summary

This Diploma Thesis deals with industrial insurance which is one of the most important types of non-life insurance and its importance has been constantly increasing nowadays. In more detail it focuses on liability insurance which represents a very important part of the industrial insurance.

In the theoretic part, basic principles and processes applied in the industrial insurance are described. The history of insurance in the Czech Republic is mentioned here as well. Further, liability insurance is specified according to its respective types.

The practical part contents an analysis of the insurance portfolio of Kooperativa insurance company, Ltd., Vienna Insurance Group, Prague agency, from the point of view of the liability insurance. The contemporary state of this insurance is evaluated here, including proposals and consequent recommendations for the future.

Klíčová slova: pojistná smlouva, pojistník, pojištěný, pojistitel, pojistné riziko, odpovědnost za škodu, forma pojištění, limit plnění, spoluúčast, pojistné plnění, rezerva, pojistný kmen

Key words: insurance policy, policyholder, insured, insurer, insurance risk, liability, form of insurance, limit of cover, loss participation, insurance payment, insurance reserve, insurance portfolio

Obsah

1.	ÚVOD.....	6
2.	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	10
2.1	Cíl práce.....	10
2.2	Metodika.....	10
3.	HISTORIE A VÝVOJ POJIŠŤOVNICTVÍ.....	12
3.1	Počátky vývoje pojišťovnictví.....	12
3.2	Vývoj pojišťovnictví v České republice.....	13
3.2.1	Vývoj pojišťovnictví v České republice do konce druhé světové války.....	13
3.2.2	Vývoj pojišťovnictví v České republice po druhé světové válce.....	14
4.	POJIŠTĚNÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK.....	17
4.1	Regulace pojišťovnictví.....	17
4.2	Princip podnikatelského pojištění.....	18
4.3	Pojištění majetku.....	18
4.3.1	Pojištění pro případ poškození či zničení věci živelní událostí.....	19
4.3.2	Pojištění pro případ škod způsobených krádeží vloupáním a loupežným přepadením.....	19
4.3.3	Pojištění technických rizik.....	20
4.3.4	Pojištění plodin a hospodářských zvířat.....	21
4.3.5	Pojištění motorových vozidel.....	22
4.3.6	Pojištění odpovědnosti za škodu.....	22
4.3.7	Pojištění finančních závazků.....	22
4.3.8	Pojištění přerušení provozu.....	23
5.	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU.....	25
5.1	Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu.....	26
5.2	Rozsah náhrady škody.....	26
5.3	Základní formy pojištění odpovědnosti.....	27
5.4	Základní principy pojištění odpovědnosti.....	28
5.5	Územní rozsah pojištění odpovědnosti.....	29
5.6	Druhy pojištění odpovědnosti.....	29
5.7	Limit plnění.....	34
5.8	Rezerva na pojistné plnění.....	35

5.9	Stanovení pojistného u pojištění odpovědnosti	35
5.10	Standardní výluky z pojištění odpovědnosti za škodu	36
5.11	Lhůty pro uplatnění nároku na náhradu škody	37
6.	VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	39
6.1	Charakteristika společnosti	39
6.2	Identifikace společnosti	40
6.3	Struktura Kooperativy pojišťovny, a.s.....	40
6.4	Organizační struktura agentury Praha.....	41
6.5	Charakteristika referátu pojištění hospodářských rizik	42
6.6	Vznik pojistných smluv	42
6.7	Odpovědnost za škodu provozovatelů parkovišť	43
6.8	Rozbor pojistného kmene	46
6.8.1	Celkový počet pojistných smluv	46
6.8.2	Jednotlivé druhy pojištění odpovědnosti	47
6.8.3	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na ročním pojistném	51
6.8.4	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na počtu pojistných událostí	54
6.8.5	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši pojistného plnění.....	57
6.8.6	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši rezervy pojistného plnění.....	59
6.8.7	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši spoluúčasti	63
6.8.8	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši limitu plnění.....	65
6.8.9	Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši ročního pojistného.....	67
7.	ZÁVĚR	70
8.	SEZNAM LITERATURY	73
9.	SEZNAM PŘÍLOH.....	74

1. ÚVOD

V dnešním světě jsou nejenom jednotlivci, ale i společnosti vystavovány různým formám rizik. Jde především o rizika majetková a odpovědnostní. Většina podnikatelů a firem si tato rizika uvědomuje a proto, ve snaze tyto rizika eliminovat či alespoň zmírnit jejich dopad, chrání svůj majetek pojištěním. Zjišťují tak, že pojistná smlouva nepředstavuje pouze papíry založené ve složce, ale skutečnou šanci vyrovnat se s nepříznivými a nenadálými událostmi.

Majetková rizika jsou představována různými živelními událostmi, mezi které patří v našich zeměpisných šířkách především povodně, požáry a vichřice. Nedávné povodně a bouře s krupobitím v celé republice opět ukázaly, v čem vlastně spočívá hodnota a účel pojištění. I přes to, že se v posledních letech tyto přírodní katastrofy velmi intenzivně opakují, je velmi zarážející, že v rámci České republiky je pojištěno pouze 50 % majetku u průmyslového pojištění jsou sice tato čísla vyšší, ale také se pohybují okolo 70 %.

Velmi zásadní jsou potom rizika odpovědnostní, kdy podnikatelé pojišťují případné škody způsobené svou činností či výrobky. Pojištění odpovědnosti tak činí velmi důležitý a jistým způsobem specifický druh v rámci průmyslového pojištění. Na rozdíl od majetkových škod, jejichž vznik pojištěný není schopen ovlivnit, kryje pojištění odpovědnosti škody vzniklé vlastním pochybením pojištěného a případné pojistné plnění není vypláceno pojištěnému nýbrž poškozenému.

Jestli je zřejmé, že každá činnost (ať již cílená či necílená) s sebou nese určitá rizika, pak to jinými slovy znamená, že všichni nejen sebe, ale i své okolí vystavují nebezpečí vzniku škody na majetku, nebo na zdraví či na jiných hodnotách jejich zájmů. Pokud takové riziko vyvolal, či zavinil ať již přímo, či nepřímo odpovědný subjekt, pak příslušné právní normy stanoví odpovědnost za škodu, čímž je míněna povinnost škůdce strpět sankce, stanovené právními normami, za vznik této škody. Nedílnou součástí tohoto je pak i povinnost škůdce takto vzniklou škodu uhradit.

Se současným rozvojem ekonomiky nabývá komerční pojištění na významu a návazně na nastalé změny dochází i ke změnám ve struktuře a podobě pojistných produktů. Tyto změny jsou jednak vyvolány vědecko-technickým pokrokem a dále pak vývojem samotného pojistného trhu. Časté živelní katastrofy vedly k zavedení omezených limitů

plnění pro jednotlivá rizika či z určitých lokalit učinily lokality nepojistitelné. Další změny pojistného trhu byly zaznamenány i s regulací sátu spojenou s celkovou potřebou o návaznost na pojistný trh fungující v rámci Evropské unie.

„Desítky tisíc lidí se dnes a denně přesvědčují o tom, že kvalitu pojišťovny poznají dle vstřícně a přehledně formulovaných podmínek, širokého pojistného krytí, rychlosti a preciznosti při likvidování pojistných událostí. Jednu z největších deviz každé pojišťovny potom představují její zaměstnanci připraveni dostát svým závazkům.“ (7, s. 20)

Pojistný trh v rámci segmentu podnikatelského pojištění se i přes doznívající ekonomickou krizi vyvíjí pozitivně. Firmy si v této podnikatelsky náročné době začaly více uvědomovat rizika, která jejich podnikání mohou ohrozit. Kvalitní pojistné produkty, které poskytují pojišťovny působící na českém pojistném trhu jsou schopny ochránit podniky před většinou hrozících rizik. Rostoucí konkurenční prostředí nabízí prostor ke zkvalitňování individuálního přístupu ke klientovi a vytváří podmínky pro další rozvoj oboru.

„Na konci roku 2009 působilo na českém pojistném trhu celkem 52 subjektů. Počet tuzemských pojišťoven zůstal nezměněn, o jednu se snížil počet poboček z původních 18 na 17.“ (10, s. 7)

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že rozhodující podíl na trhu zaujímá 30 pojišťoven, které jsou členy České asociace pojišťoven. Nečlenové této organizace zaujímají pouze necelé procento českého trhu. Velmi výrazný náskok před všemi ostatními zaujímají vedoucí Česká pojišťovna, a.s. následovaná Kooperativa pojišťovnou, a.s. Vienna Insurance Group. Tyto dvě pojišťovny si mezi sebou dělí téměř padesáti procentní podíl celého trhu průmyslového pojištění.

Tabulka č. 1. – Předepsané pojistné a podíly na trhu (tis. Kč, %)

Zdroj Výroční zpráva ČAP pro rok 2009, str. 67.

H. Předepsané pojistné a podíly na trhu (tis. Kč, %)

CELKEM										
	2009	%	2008	%	2007	%	2006	%	2005	%
CP	38 004 689	26,37	40 386 385	28,96	39 804 939	30,17	39 667 243	32,80	41 545 707	35,46
KOOP	30 996 326	21,51	30 730 010	22,03	29 107 232	22,06	27 427 383	22,68	26 527 552	22,64
ALLIANZ	10 244 496	7,11	9 861 988	7,07	9 597 536	7,27	9 373 216	7,75	9 235 853	7,88
ČSOBP	9 638 392	6,69	9 485 129	6,80	9 055 953	6,86	7 674 006	6,35	6 875 382	5,87
GP	8 912 169	6,18	8 579 613	6,15	7 601 020	5,76	6 388 077	5,28	5 553 888	4,74
PČS	6 962 601	4,83	6 680 097	4,79	6 453 589	4,89	4 427 575	3,66	2 450 997	2,09
ČPP	6 186 305	4,29	5 425 080	3,89	4 751 559	3,60	4 345 158	3,59	4 010 548	3,42
ING	6 145 090	4,26	7 902 754	5,67	7 266 522	5,51	5 938 648	4,91	5 598 661	4,78
KP	4 824 610	3,35	2 030 264	1,46	2 211 229	1,68	2 655 737	2,20	2 633 776	2,25
UNIQA	4 693 401	3,26	4 378 188	3,14	3 783 261	2,87	3 147 661	2,60	2 861 070	2,44
AXA ZP	3 243 395	2,25	2 164 984	1,55	1 962 787	1,49	1 527 640	1,26	1 551 312	1,32
AMCICO	2 122 168	1,47	2 157 222	1,55	2 075 585	1,57	1 972 863	1,63	1 955 722	1,67
CARDIF	1 713 451	1,19	1 513 198	1,08	1 252 840	0,95	1 020 814	0,84	813 245	0,69
EGAP	1 214 846	0,84	904 555	0,65	1 381 288	1,05	910 850	0,75	454 222	0,39
AVIVA	797 246	0,55	883 627	0,63	788 492	0,60	724 903	0,60	745 328	0,64
TRIGLAV	712 823	0,49	709 485	0,51	544 915	0,41	433 028	0,35	295 883	0,25
AEGON	671 362	0,47	328 058	0,24	233 246	0,18	99 901	0,08	37 020	0,03
AXA	548 535	0,38	17 296	0,01						
HVP	540 635	0,38	400 310	0,29	335 407	0,25	337 916	0,28	335 282	0,29
VICTORIA	443 577	0,31	372 896	0,27	294 993	0,22	243 199	0,20	224 731	0,19
PVZP	382 788	0,27	363 577	0,26	345 766	0,26	367 650	0,30	339 847	0,29
ČPZDRAVÍ	355 698	0,25	295 660	0,21	205 982	0,16	190 146	0,16	187 108	0,16
WÜST - ZP	287 290	0,20	254 943	0,18	229 707	0,17	212 151	0,18	190 819	0,16
SLAVIA	286 279	0,20	190 393	0,14	97 038	0,07	64 069	0,05	62 640	0,05
HDI	279 487	0,19	278 891	0,20	322 783	0,24	269 296	0,22	236 977	0,20
D.A.S.	258 932	0,18	265 426	0,19	243 572	0,18	218 624	0,18	195 050	0,17
WÜST	258 250	0,18	10 877	0,01						
ECP	236 120	0,16	268 359	0,19	253 058	0,19	207 396	0,17	179 960	0,15
DIRECT	227 813	0,16	143 993	0,10	26 456	0,02				
MAXIMA	209 396	0,15	176 532	0,13	124 339	0,09	84 948	0,07	85 545	0,07
ČKP	368	0,00	941	0,00	707	0,00	758	0,00	2 709	0,00
Celkem ČAP	141 398 538	98,10	137 160 731	98,34	130 351 801	98,81	119 930 856	99,17	115 186 834	98,30
Celkem ČR	144 133 849	100,00	139 471 109	100,00	131 925 995	100,00	120 932 403	100,00	117 174 213	100,00

„Celkové předepsané pojistné zaznamenalo v roce 2009 pokles tempa růstu z 5,7 % na 3,3 %. Pokles byl způsoben zejména zpomalením růstu u neživotního pojištění“ (10, s. 8). Tato situace je dána do značné míry útlumem pojištění motorových vozidel spojeným s hospodářskou krizí. Dle níže uvedených tabulek je vidět vývoj pojistného u pojištění podnikatelských rizik a dále samostatně u pojištění odpovědnosti.

Tabulka č. 2. – Pojištění majetku v podnikatelských pojištěních

Zdroj Výroční zpráva ČAP pro rok 2009, str. 8.

E.14 POJIŠTĚNÍ MAJETKU V PODNIKATELSKÝCH POJIŠTĚNÍCH							
Č. ř.	Ukazatel	Jedn.	2009	2008	2007	09/08	08/07
1	Předepsané pojistné	tis. Kč	12 113 437	11 643 324	11 183 738	104,04	104,11
2	Vyplacené pojistné plnění	tis. Kč	6 521 122	5 848 414	5 333 326	111,50	109,66
3	Kmenové pojistné z daného pojištění ze smluv platných k 31. 12.	tis. Kč	11 112 422	11 091 722	11 142 151	100,19	99,55
4	Počet vyřízených pojistných událostí	ks	95 284	71 615	72 799	133,05	98,37
5	Počet nevyřízených pojistných událostí	ks	20 214	16 855	14 941	119,93	112,81

Tabulka č. 3 – Pojištění odpovědnosti v podnikatelských pojištěních

Zdroj Výroční zpráva ČAP pro rok 2009, str. 8.

E.15 POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI V PODNIKATELSKÝCH POJIŠTĚNÍCH							
Č. ř.	Ukazatel	Jedn.	2009	2008	2007	09/08	08/07
1	Předepsané pojistné	tis. Kč	4 132 085	3 979 867	3 791 336	103,82	104,97
2	Vyplacené pojistné plnění	tis. Kč	1 466 023	1 325 592	1 196 401	110,59	110,80
3	Kmenové pojistné z daného pojištění ze smluv platných k 31. 12.	tis. Kč	3 800 400	3 633 453	3 508 135	104,59	103,57
4	Počet vyřízených pojistných událostí	ks	102 506	103 570	92 759	98,97	111,65
5	Počet nevyřízených pojistných událostí	ks	21 336	22 186	17 858	96,17	124,24

Z výše uvedené tabulky Pojištění odpovědnosti v podnikatelských pojištěních je zřejmé, že všechny ukazatele mají pozitivní vývoj. Předepsané pojistné, Vyplacené pojistné plnění i Kmenové pojistné z daného pojištění ze smluv platných k 31.12. mají rostoucí tendenci, kdežto Počet vyřízených pojistných událostí i počet nevyřízených pojistných událostí se oproti roku 2008 nepatrně snížil.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Pojišťovnictví představuje dynamicky se rozvíjející obor. Cílem této práce je přiblížit fungování pojistného trhu a bližší seznámení s pojištěním odpovědnosti za škodu. Snaží se podat ucelený pohled a usnadnit orientaci v tomto oboru. Hlavním cílem této práce je nalezení trendů, které ovlivňují současnou situaci na pojistném trhu a prognóza dalšího pravděpodobného vývoje.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část je věnována historii a vývoji pojišťovnictví na území České republiky od jejich prvopočátků až po dnešní integraci tohoto oboru s předpisy a normami uplatňovanými v rámci Evropské unie. Dále je zaměřena na základní principy uplatňované při sjednávání podnikatelských rizik. Zde jsou představeny pojmy používané na poli průmyslového pojištění. Dále postupy a pojmy používané při uzavírání pojistných smluv. Třetí úsek se věnuje pojištění odpovědnosti za škodu. Představuje jednotlivé druhy pojištění odpovědnosti a principy užívané při jejich sjednávání.

V praktické části je provedena analýza pojistného kmene agentury Praha Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění odpovědnosti s ohledem na celkový počet pojistných smluv v kmeni, rozsahu pojištění odpovědnosti, výše limitů pojistného plnění, tvorby rezerv pojistného plnění, počtu pojistných událostí a ročního pojistného.

V závěru je na základě zjištěných poznatků vyhodnocena úroveň, cena a vývoj pojištění odpovědnosti.

2.2 Metodika

Pro teoretickou část byla zvolena jako nejvhodnější metoda analýzy sekundárních dat. Tedy práce s dostupnou literaturou, webovými stránkami, odbornými časopisy i s interními materiály poskytnutými subjekty působícími na pojistném trhu. Dále byla použita metoda kompilace a komparace.

Primární data pro praktickou část byla získána generováním statistik z pojistného kmene pojišťovny Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group, agentury Praha. Dále

byla aplikována metoda deskripce na základě prostudování interních dokumentů pojišťovny. Výsledky statistik byly zpracovány pomocí programu MS Excel 2009 – tvorba kontingenčních tabulek. V souboru byly použity podvojně třídící znaky. Výsledky výzkumu byly zanalyzovány a za účelem přehlednosti a názornosti zpracovány písemně do tabulek v absolutních hodnotách a ve vybraných případech v procentických ukazatelích, které byly zároveň zpracovány do grafů a tyto byly dále slovně interpretovány. Zároveň se z těchto výsledků výzkumu vycházelo při formulování závěrů a doporučení pro subjekty působící na pojistném trhu.

3. HISTORIE A VÝVOJ POJIŠŤOVNICTVÍ

3.1 Počátky vývoje pojišťovnictví

„Počátky pojištění a pojišťovnictví lze hledat v hlubokém dávnověku, neboť s rodící se kulturní lidskou společností vzniká snaha odstranit či alespoň zmírnit finanční následky způsobené nepříznivými nahodilými událostmi. Pojištění tehdy provozované nelze dost dobře srovnávat s pojištěním, které je dnes nabízeno na současném pojistném trhu, ačkoli jeho podstata a účel se naprosto neliší od pojištění dnešního.“ (2, s. 15)

„Samotné počátky pojištění jsou založeny na vzájemnosti a spadají již do starověku. První doklady jsou dochovány ze starověkého Egypta (2500 před n.l.) kdy kameníci uzavírali vzájemné dohody o společném krytí výdajů na pohřby z vybíraných příspěvků. V Babylónii (2000 před n.l. uzavírali majitelé karavan dohody o vzájemném krytí ztrát. V Řecku (400 před n.l.) existoval druh sociálního pojištění pro případ zranění ve válce.

K významnějšímu rozvoji pojišťovnictví v Evropě dochází až s rozvojem obchodu a řemesel.“ (2, s. 16)

„Pro druhou polovinu osmnáctého století je pro pojišťování typická institucionalizace pojišťovnictví, tzn. vznikají pojišťovny, a to především ve formě vzájemných pojišťoven (na našem území vznikla První česká vzájemná pojišťovna roku 1828). Hlavními pojistnými odvětvími, která se v tomto období uplatňují, jsou pojištění požární, pojištění námořní a pojištění životní.“ (1, s. 21)

Pojišťovnictví jako významné odvětví ekonomiky se utvářelo nejdříve v přímořských státech Evropy a s určitým zpožděním ve vnitrozemských státech. Toto bylo dáno potřebou majitelů lodních společností snižovat možné ztráty představované nedokonalostí lodí, navigačních zařízení, živelními katastrofami i pirátstvím. První pojistná smlouva byla podepsána v Pise 13.4.1379 – zahájila éru komerčního námořního pojištění.

„Z 9.6.1584 se datuje první doložená pojistná událost. Jednalo se o pojistnou smlouvu uzavřenou dne 18.6.1583 na život Williama Gibbone, na období 12 měsíců a na pojistnou částku 382 liber. Tuto pojistnou smlouvu uzavřel pojistník p. Richard Martin. Pojištěný William Gibbons zemřel 9.6.1584 právě před uplynutím dvanácti měsíců. Nutno podotknout, že tato pojistná událost nebyla pojistitelem vyplacena z důvodu podezření na pojistný podvod.“ (2, s. 16)

„Od počátku 19. století je pro pojištění typické, že se stává předmětem podnikání, je tedy chápáno jako užitečný druh obchodní činnosti. V tomto období se začínají prosazovat pojišťovny ve formě akciové, i když vzájemné pojišťovny fungují i nadále“ (1, s. 21).

V 19. století se začíná uplatňovat „pojištění pojištění“ tzv. zajištění, funguje jako ochrana proti velkým rizikům, které nedokáží ošetřit ani pojišťovny formou soupojištění. Roku 1852 vznikla první zajišťovna v Kolíně.

„Po druhé světové válce posiluje státní dozor nad pojišťovnictvím. V daném období se ve vývoji pojištění projevují tři cesty rozvoje:

- specializace již existujících druhů a odvětví pojištění,
- sdružování (kombinování) již existujících pojistných druhů,
- vznik zcela nových druhů pojištění.

Dochází ke změně poměru mezi majetkovým a životním pojištěním ve prospěch pojištění životního, které bývá v jednotlivých zemích státem zvýhodňováno zejména prostřednictvím daňového zvýhodnění.“ (1, s. 22)

3.2 Vývoj pojišťovnictví v České republice

3.2.1 Vývoj pojišťovnictví v České republice do konce druhé světové války

„Historie pojišťovnictví na území dnešní České republiky je doložena od konce 17. století. Roku 1699 podal Jan Kryštof Bořek originální návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách. V každém městě měl být založen protipožární fond vytvářený příspěvkem občanů. V roce 1777 byla zřízena pojišťovna proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, náradí a dobytku, která však neměla dlouhého trvání. Po roce 1822 zahájily činnost na českém území dvě „zahraniční“ pojišťovny se sídlem ve Vídni a Terstu. Základy komerčního českého pojišťovnictví lze nalézt v roce 1827, kdy byl v Praze založen „Císařsko-královský privilegovaný český společný náhradu škody ohněm svedené pojišťující ústav“. Z poněkud pozdějšího data je potom nový název tohoto ústavu „První česká vzájemná pojišťovna v Praze“. Tato pojišťovna začala provozovat požární pojištění nemovitostí od roku 1864 pak pojištění movitostí a krupobitní pojištění a od roku 1909 i životní pojištění a další produkty.

Vlna zakládání českých pojišťoven a pojišťovacích spolků se vzedmula ve druhé polovině 19. století. Vznikaly pojišťovny městské, rolnické a vzájemné. V roce 1896 byla např. založena Slavia, Vzájemná pojišťovací banka Praha a v roce 1872 důležitá instituce v zajišťovnictví, První česká zajišťovací banka v Praze. Díky odbornosti a politické prozíravosti představitelů pojišťovnictví se podařilo uchránit prostředky klientů během válečného období 1914-1918 a po vzniku samostatné Československé republiky zahájit novou etapu československého pojišťovnictví.“², s. 17, 18)

3.2.2 Vývoj pojišťovnictví v České republice po druhé světové válce

„Vývoj pojišťovnictví po osvobození v květnu 1945 v mnoha aspektech sledoval celkový politický a ekonomický vývoj naší společnosti. Vyznačoval se třemi obdobími:

1. Přechodným obdobím mezi tržním a centrálně plánovaným hospodářstvím (květen 1945 – únor 1948) „přerůstání revoluce národní a demokratické v revoluci socialistickou“
2. Obdobím budování a rozvíjení centrálně plánovaného hospodářství (únor 1948 – listopad 1989). Podle tehdejší terminologie šlo nejprve o „budování základů socialistické společnosti“, pak o „budování socialistické společnosti“ a nakonec o „budování vyspělé rozvinuté socialistické společnosti“.
3. Obdobím přechodu od centrálně plánovaného hospodářství k tržnímu hospodářství (prosinec 1989 – prosinec 1992)“ (6, s. 309)

Období květen 1945 – únor 1948

„Před vypuknutím druhé světové války se v České republice vybudovala velice silná a stabilní skupina společností působících na pojistném trhu. Po ukončení druhé světové války dochází k navázání pojišťovnictví na bohaté předválečné tradice. Na našem trhu působí i zahraniční pojišťovny. Do roku 1945 se na našem trhu pohybuje více než 700 pojišťoven a pojišťovacích spolků.

Tento vývoj byl přerušen vydáním Dekretu prezidenta republiky ze dne 14. října 1945 č. 103/1945 Sb., o znárodnění soukromých pojišťoven. Znárodněno bylo 733 pojišťoven, pojišťovacích spolků a zastoupení i reprezentací zahraničních pojišťoven. Na základě tohoto dekretu bylo k 1. lednu 1947 zřízeno pět pojišťoven – národních podniků:

- Pojišťovna „Slavia“, n.p. se sídlem v Praze,
- Pražská pojišťovna, n.p. se sídlem v Praze,
- První československá pojišťovna, n.p. se sídlem v Brně,
- Pojišťovna „Slovan“, n.p. se sídlem v Bratislavě,
- Nemocenská pojišťovna, n.p. se sídlem v Praze.

Na základě dekretu byla zřízena i Pojišťovací rada, jako vrcholný orgán nad pojišťovnictvím.“ (6, s. 309)

Období únor 1948 – listopad 1989

„Po uskutečnění komunistického převratu v únoru 1948, byl v Československu realizován model sovětského pojišťovnictví, tzn. že na základě vyhlášky číslo 977 z roku 1948 byly se zpětnou platností od 1. ledna 1948 dosavadní pojišťovny – národní podniky – sloučeny v jedinou monopolní Československou pojišťovnu, národní podnik se sídlem v Praze“ (6, s. 310). Tímto krokem začalo dlouhé období monopolizace pojistného trhu, které trvalo dlouhých 41 let. Za toto období dochází k určitému útlumu vývoje pojišťovnictví, které se v západních demokratických podmínkách výrazně měnilo. Dochází k výraznému útlumu průmyslového pojištění jako neopodstatněného, které je do jisté míry kompenzováno výhodným povinným pojištěním plodin, hospodářských zvířat a ostatního movitého majetku.

V roce 1968 v souvislosti s federalizací byla rozdělena Československá pojišťovna na Českou státní pojišťovnu se sídlem v Praze a Slovenskou štátnu poisťovňu se sídlem v Bratislavě. V první fázi mohly obě pojišťovny působit v rámci celé republiky a jistým způsobem zde docházelo k tvorbě konkurenčního prostředí. Ovšem v rámci potlačení přirozené konkurence se po vzájemné dohodě omezily na působení pouze v příslušné republice.

Období prosinec 1989 – prosinec 2010

„S pádem komunistického zřízení v roce 1989/1990 v Československu byla uvolněna cesta i k demonopolizaci pojišťovnictví. V transformující se československé ekonomice směrem k tržnímu hospodářství probíhala současně i dynamická transformace pojišťovnictví.“ (6, s. 312)

„V období po vydání Zákona o pojišťovnictví v roce 1991 (kterým byly vytvořeny podmínky pro zrušení monopolu dřívější České státní pojišťovny) začaly vznikat nové pojišťovny. Došlo k obnovení pojistného trhu, který je charakteristický působením řady pojišťoven, které nabízí širokou škálu pojistných produktů, a obnovení existence regulačního státního orgánu.“ (1, s. 23)

Tabulka 4 - Počet pojišťoven na pojistném trhu ČR

Zdroj <http://www.cap.cz/> - Česká asociace pojišťoven

Rok	Počet pojišťoven
1990	1
1991	3
1992	12
1993	20
1994	27
1995	32
1996	35
1997	40
1998	41
1999	42
2000	41
2001	43
2002	42
2003	42
2004	40
2005	45
2006	49
2007	52
2008	53
2009	52

4. POJIŠTĚNÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK

Pojištění podnikatelských rizik spadá do kategorie pojištění průmyslu a podnikatelů. I pod tento pojem je dále zahrnuto nejen pojištění výrobních podniků, ale spadá sem i pojištění měst, provozovatele kulturních a společenských akcí, školské, zdravotní objekty a podobně. Obecně pro vytvoření uceleného přehledu a možnou orientaci v tomto oboru je nutné specifikovat základní pojmy a principy fungování pojistného trhu. Dále je nutné seznámit se s platnou legislativou, kterou se pojištění řídí.

4.1 Regulace pojišťovnictví

„Nutnost regulace pojišťovací činnosti vyplývá z charakteru pojišťovací služby. Klienti si za předem zaplacené pojistné kupují finanční krytí důsledků událostí, které mají nahodilý charakter a nastanou v budoucnu. Dochází k časovému rozdílu mezi placením pojistného a výplatou pojistného plnění. V rámci tohoto časového prostoru může dojít ke skutečnostem, které by mohly mít negativní dopad na klienta.

Regulace znamená konstruování pravidel správného fungování pojišťovnictví a současně fungování instituce dozoru, která zabezpečuje sledování a kontrolu dodržování těchto pravidel. Instituce státního dozoru nad pojišťovnictvím jsou ve vyspělých zemích organizovány buď jako samostatné instituce přímo podřízené vládě, nebo jsou začleněny v rámci některého z ministerstev.“ (1, s. 153) V České republice zastává státní dozor nad pojišťovnictvím Česká národní banka.

Vzhledem k rychle se měnící situaci na pojistném trhu a snaze o synchronizaci předpisů s právními normami uplatňovanými v rámci Evropské Unie je velmi důležité sledovat vývoj a změnu právních norem upravujících pojistný trh. „V současné době jsou stěžejními zákony upravujícími obor pojišťovnictví Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, Vyhláška č. 433/2009 Sb., o způsobu předkládání, formě a náležitostech výkazů pojišťovny a zajišťovny, Vyhláška č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví, Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech

pojistných událostí), Vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla) a Vyhláška č. 205/1999 Sb., kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).“ (9, s. 8)

4.2 Princip podnikatelského pojištění

„Metodika pojištění průmyslu a podnikatelů je určena pro sjednávání pojištění fyzických a právnických osob, podnikajících na základě živnostenského oprávnění (živnostenský list nebo koncesní listina, popř. jiné oprávnění či registrace) v případě fyzických osob nebo výpisu z obchodního rejstříku nebo jiného zákonem určeného rejstříku (např. s.r.o., a.s., družstva, obchodní společnosti, státní statky, rozpočtové a příspěvkové organizace, zájmová a občanská sdružení apod.) v případě právnických osob.“ (8, s. 42)

Pojištění podnikatelských rizik lze z hlediska druhu pojištění členit do několika základních skupin:

- první část představuje pojištění majetku,
- druhou část představuje pojištění motorových vozidel,
- třetí část představuje pojištění odpovědnosti za škodu,
- čtvrtou část představuje pojištění finančních závazků,
- pátou část představuje pojištění přerušení provozu.

4.3 Pojištění majetku

„Majetková pojištění nabízejí nesčetné druhy pojistných produktů. Nejjednodušší a nejzákladnější členění je podle pojistného nebezpečí, proti jehož působení se pojištění pro určitou věc či soubor věcí případně jinou majetkovou hodnotu sjednává.

V pojištění majetku jsou nejdůležitějšími a nejzákladnějšími druhy pojištění:

- pojištění pro případ poškození či zničení věci živelní událostí

- pojištění pro případ krádeže vloupáním a loupežným přepadením
- pojištění technických rizik
- pojištění plodin a hospodářských zvířat“ (2, s. 117)

4.3.1 Pojištění pro případ poškození či zničení věci živelní událostí

„Pojištění pro případ poškození či zničení věci základním živelním nebezpečím se sjednává pro případ, kdy možnou příčinou vzniku pojistné události je požár, přímý úder blesku, výbuch, náraz, zřícení letadla, jeho části nebo nákladu. Pojištění těchto základních živelních nebezpečí se označuje jako „pojištění FLEXA“. Pojištění majetku pro případ poškození či zničení pojištěné věci základním živelním nebezpečím nelze sjednat jednotlivě, pojistnou ochranu pro těchto pět živelních nebezpečí lze sjednat pouze současně. Doplnkové živelní pojištění nelze sjednat, není-li současně sjednáno základní živelní pojištění. Pojistnou ochranu proti těmto živelním nebezpečím však lze sjednat již jednotlivě k základnímu rozsahu pojištění. K těmto doplňkovým živelním nebezpečím patří vichřice, krupobití, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zeminy, tíha sněhu nebo námrazy, záplava, povodeň, zemětřesení, náraz silničního nebo kolejového vozidla, kouř, aerodynamický třesk.“ (2, s. 117)

Dalším doplňkovým pojištěním v rámci živelního pojištění je pojištění pro případ poškození či zničení vodou z vodovodního zařízení.

Všechna výše uvedená pojištění lze různým způsobem kombinovat se základním pojištěním „flexou“. Při pojištění všech rizik se jedná o pojištění tzv. „sruženého živlu“.

4.3.2 Pojištění pro případ škod způsobených krádeží vloupáním a loupežným přepadením

„Do oblasti pojištění majetku patří také pojištění movitých věcí, cenností a peněz proti krádeži nebo loupežnému přepadení. Výše pojistné částky vždy odpovídá požadavkům na určitý stupeň zabezpečení.“ (3, s. 79)

Z výše uvedeného vyplývá, že z tohoto pojištění nelze poskytnout pojistné plnění v případě, že pojištěná věc byla odcizena bez toho, aniž by pachatel překonal překážky chránící věc před odcizením – tzv. krádež prostá.

„Pod pojmem krádež vloupáním rozumíme, že pachatel si přivlastnil pojištěnou věc překonáním překážky chránící věc před odcizením, případně se v místě pojištění skryl a po jeho uzamčení se věci zmocnil, či si místo pojištění otevřel originálním klíčem nebo legálně zhotoveným duplikátem, jehož se zmocnil krádeží vloupáním či loupežným přepadením.

Loupežným přepadením se rozumí zmocnění se a přivlastnění si pojištěné věci pachatelem tak, že použil násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí proti osobě pojištěného, jeho pracovníkovi nebo jiné osobě pověřené pojištěným.

K těmto dvěma základním pojistným rizikům lze v rámci doplňkového pojištění připojistit pojištění pro případ odcizení pojištěné věci, došlo-li k němu zpronevěrou, neoprávněným užíváním pojištěné věci, podvodem či zatajením věci nebo vandalismem, přičemž zpronevěra znamená přivlastnění si svěřené pojištěné věci. Neoprávněné užívání cizí věci je zmocnění se pojištěné věci v úmyslu ji přechodně užívat.“ (2, s. 118)

4.3.3 Pojištění technických rizik

„Pojištění technických rizik je pojištěním majetku pro právnické osoby a fyzické osoby podnikající. Toto pojištění se sjednává pro případ poškození nebo zničení pojištěné věci jakoukoliv nahodilou událostí, která nastane nečekaně, náhle a neodvratně a není uvedena ve výlukách z pojištění. Z výše uvedené citace vyplývá, že daná pojištění nabízejí neobyčejně širokou pojistnou ochranu – jedná se o pojištění ALL RISK. Znamená to, že pojištění kryje všechna rizika vzniku škody jakoukoli nahodilou událostí kromě té, která je vyloučena buď v pojistných podmínkách nebo ve sjednaných doložkách či v samotné pojistné smlouvě“ (2, s. 119)

K uvedeným pojištěním patří zejména:

- **pojištění strojů a strojních zařízení** – „vztahuje se na náhlé poškození nebo zničení stroje, strojních zařízení a jejich příslušenství jakoukoliv nahodilou událostí, která omezuje nebo vylučuje jeho funkčnost, jestliže byl pojištěný stroj nebo zařízení zničen na svém stanovišti nebo určeném pracovišti s výjimkou výluk, uvedených v příslušných pojistných podmínkách nebo dohodnutých v pojistné smlouvě.

- **pojištění elektronických zařízení** – vztahuje se na náhlé poškození nebo zničení jakoukoli nahodilou událostí, která omezuje nebo vylučuje jeho funkčnost a která není vyloučena pojistnými podmínkami nebo výlukami uvedenými v pojistné smlouvě.

Pojištění se vztahuje zejména na škody způsobené jakoukoli živelní událostí, nesprávnou obsluhou, nešikovností, nepozorností pojištěného nebo jeho zaměstnance, přepětím, indukci elektrického proudu, zkratem, výpadkem elektrické energie, kouřem, sazemi, chybnou konstrukcí, vadou materiálu, výrobní vadou, pádem nebo vniknutím cizího tělesa, selháním měřících, regulačních nebo zabezpečovacích zařízení, krádeží, vandalismem.

- **pojištění stavebně montážní** – jde o typ pojištění obvyklý pro etapu intenzivního rozvoje investic. Předmětem pojištění mohou být budovaná stavební díla a stavební součásti, budovaná montážní díla a v souvislosti s tím je možné i dále pojistit pomocné stavby a pomocné stavební materiály, zařízení stavenišť, montážní výstroj a zařízení, stavební a montážní stroje, stavební nebo montážní materiál. Z rozsahu nebezpečí na která se pojištění vztahuje lze uvést alespoň základní pojistná rizika: živelní nebezpečí, zřícení montážních lešení, stožárů, jeřábů a stavebních strojů, pád předmětů, voda vytékající z vodovodních zařízení, povodeň, záplava, zemětřesení, úmyslné poškození – vandalismus, které má za následek snížení funkčnosti nebo nefunkčnost pojištěné věci, nedbalost a nešikovnost, neodborné zacházení, nesprávná obsluha, nepozornost, škody způsobené odcizením nebo ztrátou, pokud bylo v tomto smyslu sjednáno připojištění, odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s prováděním stavebních a montážních prací.“ (2, s. 120, 121)

4.3.4 Pojištění plodin a hospodářských zvířat

„Pojištění hospodářských zvířat se sjednává pro hovězí dobytek, prasata, ovce, kozy, koně a drůbež. V základním rozsahu zahrnuje náhradu škody vzniklou uhynutím pojištěného zvířete a náklady na jeho utracení, k němuž došlo z důvodu onemocnění velmi nebezpečnou a nebo nebezpečnou nákazou. V pojistné smlouvě lze rovněž sjednat pojištění, které se vztahuje i na uhynutí pojištěného zvířete a na jeho utracení, nařízené podle předpisů o veterinární péči, k němuž došlo jinak než nákazou nebezpečnou či velmi nebezpečnou. Pojištění plodin je v zásadě pojištěním výnosů a vztahuje se na škody vzniklé poškozením nebo zničením zemědělských plodin, které jsou způsobeny vyzimováním nebo živelnou událostí, sjednanou v pojistné smlouvě. Součástí

zemědělského pojištění je i pojištění lesů a kryje živelní rizika a rizika poškození lesních porostů škůdci.“ (2, s. 125)

Vzhledem k výraznému škodnímu průběhu, který tyto druhy pojištění generují je pojištění plodin a hospodářských zvířat na ústupu.

4.3.5 Pojištění motorových vozidel

Pojištění motorových vozidel lze v obecné rovině dělit na dva základní druhy pojištění a to havarijní pojištění motorových vozidel a pojištění odpovědnosti z provozu vozidel.

„Havarijní pojištění motorových vozidel je konstruováno též jako pojištění všerizikové a v rámci základního rozsahu pojištění jsou tedy pojištěna všechna rizika, která nejsou vyloučena v pojistných podmínkách, smluvních ujednáních nebo v pojistné smlouvě. Sjednává se vždy pro jednotlivě učená a přesně identifikovaná motorová vozidla.“ (8, s. 76)

Pojištění odpovědnosti za škodu při provozu vozidel je ze zákona povinné pro všechny motorová vozidla, stroje a další dopravní prostředky pohybující se po pozemních komunikacích. „Na základě existence pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla má pojištěný právo, aby za něho pojišťovna uhradila škodu, za kterou pojištěný odpovídá těm, kteří utrpěli škodu v souvislosti s provozem motorového vozidla pojištěného a to škodu na zdraví nebo usmrcením, škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, škodu mající povahu ušlého zisku, účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením.“ (1, s. 134)

4.3.6 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu patří mezi nejsložitější druhy pojištění vůbec. Jedná se o širokou oblast pojištění, které se bude věnovat samostatná kapitola této práce.

4.3.7 Pojištění finančních závazků

„Pojištění záruky obecně je pojištěním finančního rizika, které je zcela odlišné od obvyklého pojištění majetku a odpovědnosti za škodu. Pojištění záruky představuje

závazek, poskytnutý pojistitelem ve prospěch věřitele na základě pojistné smlouvy, podle které se pojistitel v případě neplnění závazku pojištěného zavazuje věřiteli zaplatit vzniklou majetkovou újmu do výše částky stanovené v záruční listině.

Dále pojištění úvěru slouží ke krytí finanční ztráty vznikající nesplacením úvěru poskytnutého pojistníkem. Jedná se tedy o pojištění s vysokou mírou subjektivní stránky rizika, neboť pojištěným rizikem je případná platební neschopnost dlužníka, případně i jeho pouhá platební nevěle.“ (2, s. 132) Na této úrovni se pojišťovnictví pohybuje na hraně bankovních operací.

4.3.8 Pojištění přerušení provozu

„Šomázní pojištění je pojištěním nepřímých, následných škod, které vznikají výpadkem výroby v důsledku přímých škod (poškození či zničení provozovny, strojů apod.) a pojistná ochrana slouží k tomu, aby podnik po vzniku škody mohl obnovit výrobu. Sjednává se zásadně pouze s pojištěním přímých škod (živelní pojištění, strojní pojištění apod.). Základním smyslem tohoto pojištění je zabezpečení znovuoobnovení zisku podniku.

Předmětem pojištění je následná škoda vzniklá přerušením provozu v důsledku věcné škody, tedy ušlý zisk a stálé náklady (stálé náklady, které pojištěnému nabíhají i v případě přerušení provozu). Pojistná ochrana může rovněž zahrnovat ušlé nájemné a specifikované vícenáklady. U pojištění je nutná příčinná i časová souvislost vzniklých škod věcných se škodami následnými.

Ušlým ziskem se v daném případě rozumí zisk z realizace prodeje vyrobených výrobků a zboží a zisk z poskytovaných služeb, kterého by pojištěný v případě nepřerušení provozu dosáhl.

Ušlým nájemným je nájemné z pronájmu bytových a nebytových prostor a bytů, kterého by oprávněná osoba dosáhla během doby přerušení provozu (nejdéle však během doby ručení), pokud by k přerušení nedošlo.

Stálé náklady – jsou náklady, které musí pojištěný dále vynakládat během doby trvání přerušení provozu bezpodmínečně proto, aby bylo možné po obnovení zařízení uvést provoz do činnosti v původním rozsahu.

Vícenáklady – jsou náklady, jejichž pomocí může oprávněná osoba provozovat svoji činnost v náhradních provizorních prostorách.

Pojistná hodnota – pro stanovení pojištěné hodnoty je určující podnikový zisk a pojištěné náklady, které by pojištěný nahospodařil v období hodnocení, pokud by nedošlo k přerušení provozu“ (2, s. 138, 139).

Při stanovení pojistné hodnoty se vychází z účetní evidence, kde musí být zohledněn očekávaný vývoj hospodářského výsledku v budoucím období.

„Doba ručení – je vymezena v pojistné smlouvě a rozumí se jí časové období od vzniku škody, ve kterém pojistitel ručí za ušlý podnikový zisk a pojištěné výdaje.“ (2, s. 140).

Podle pojistných podmínek lze sjednat tuto dobu ručení na 12 měsíců, 6 měsíců, 3 měsíce.

Při jiné než roční době ručení je nutné zohlednit sezónní výkyvy dosahovaného hospodářského výsledku.

5. POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU

Jak již bylo výše uvedeno patří pojištění odpovědnosti mezi nejtěžší a nejsložitější druhy pojištění vůbec. Jedná se o širokou oblast pojištění od pojištění obecné odpovědnosti za škodu, přes pojištění odpovědnosti za vadu výrobku až po různá specifická profesní pojištění, která si dále budeme přibližovat. Na rozdíl od jiných výše uvedených typů pojistní, kde o nároku na náhradu škody nebývá pochyb, je pojištění odpovědnosti atypické a jednoznačná odpověď bez podrobného zkoumání, ve většině případů není možná.

„Pojistná ochrana v tomto druhu pojištění se vztahuje na odpovědnost pojištěného za škodu vzniklou jiné osobě úrazem nebo nemocí této osoby, poškozením, zničením nebo pohřešování věci, případně i na odpovědnost za jinou škodu, pokud pojištěný za takto vzniklou škodu odpovídá podle příslušného právního předpisu. Škoda je hrazena v takovém rozsahu, v jakém za ni pojištěný, podle příslušných zákonných ustanovení, odpovídá. Základní právní úprava odpovědnosti za škodu je uvedena v části šesté, hlavě II. Občanského zákoníku „Odpovědnost za škodu“, který je přílohou č. 1. této práce. Jde-li o odpovědnost pracovně právní, pak je odpovědnost upravena Zákoníkem práce, v části druhé, hlavě VIII. „náhrada škody“. Příslušná odpovědnost za škodu může být samozřejmě upravena jinou právní normou, například odpovědnost v obchodně závazkových vztazích může být posuzována dle Obchodního zákoníku, odpovědnost, která se váže speciálně k určité činnosti či určité věci může být upravena speciálním zákonem.“ (2, s. 125, 126)

Pro sjednání všech druhů pojištění odpovědnosti za škodu požadují pojišťovny podobné podklady nutné ke zpracování nabídek tohoto pojištění. Základním dokumentem je oprávnění, na základě kterého pojištěný provádí svoji činnost (výpis z obchodního rejstříku, živnostenský list, koncesní listiny apod.), dalším důležitý dokument tvoří dotazník pro pojištění odpovědnosti, který tvoří přílohu č. 2. této práce. Přílohu této práce tvoří dotazník pojištění odpovědnosti za škodu společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group. Každý pojišťovací ústav může mít své dotazníky, které se ovšem liší pouze nepatrně.

5.1 Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu

Předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu představuje základní podmínky, které musí být splněny aby z pojištění odpovědnosti za škodu mohlo být provedeno pojistné plnění ve prospěch poškozeného.

Předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu tvoří tyto skutečnosti:

- protiprávní úkon (jednání nebo opomenutí) nebo právně významná (relevantní) skutečnost, která je objektivně způsobilá vyvolat škodní následky
- škoda
- příčinná souvislost mezi protiprávním úkonem a škodou
- zavinění.

První tři položky jsou vždy nezbytnými předpoklady vzniku odpovědnosti. Zavinění je subjektivní povahy a je pravidelným předpokladem vzniku odpovědnosti za škodu v případech, kdy to zákon stanoví.

Pro tyto účely právním úkonem rozumíme projev vůle, se kterým právní předpisy spojují vznik, změnu nebo zánik práv a právních povinností. Protiprávní úkon je potom chování, které právo nedovoluje.

Protiprávním úkonem může být jak aktivní chování tj. konání, tak i pasivní chování tj. opomenutí. Opomenutí představuje protiprávní úkon pouze tehdy, jde-li o opomenutí takového jednání k němuž byl jednající povinen.

Škodou se rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného a která je objektivně vyjádřena všeobecným ekvivalentem tj. penězi a je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především poskytnutím peněz, nedochází-li k naturální restituci.

5.2 Rozsah náhrady škody

Pojištění odpovědnosti za škodu lze sjednat pro případy:

- **škody na věci:** skutečná škoda
ušlý zisk
- **škody na zdraví:** bolestné
ztížení společenského uplatnění

- ztráta na výdělků po dobu pracovní neschopnosti
 - ztráta na výdělků po skončení pracovní neschopnosti
 - ztráta na důchodu
 - účelně vynaložené náklady na léčení
- **smrt:**
 - náklady pohřbu
 - náklady léčení
 - náklady na výživu pozůstalých
 - jednorázové odškodnění pozůstalých
- **finanční škoda:**
 - skutečná škoda
 - ušlý zisk

5.3 Základní formy pojištění odpovědnosti

„Pojištění odpovědnosti je ze zákona rozděleno na tři základní formy:

- **pojištění dobrovolné smluvní** – je sjednáváno v pojistné smlouvě a hlavním předpokladem je dobrovolný přístup obou smluvních stran.
- **Povinné smluvní pojištění** – je sjednáváno v pojistné smlouvě, avšak předpokladem pro uzavření tohoto pojištění není dobrovolné rozhodnutí klienta, ale ustanovení platného zákona, který ukládá klientovi povinnost uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti. „V současné době je povinné smluvní pojištění staveno zákonem u těchto činností:
 - Provoz letadel
 - Provoz vnitrozemských plavidel
 - Provoz motorových vozidel
 - Výkon práva myslivosti
 - Výkon advokacie
 - Činnost patentového zástupce
 - Činnost veterinárních lékařů
 - Provozování nestátního zdravotnického zařízení
 - Výkon činnosti notáře
 - Výkon činnosti autorizovaného architekta, autorizovaného inženýra a technika ve výstavbě

- Výkon činnosti daňového poradce
 - Výkon činnosti auditora
 - Výkon činnosti pojišťovacího makléře“ (8, s. 78)
- **Pojištění odpovědnosti zákonné** – je typ pojištění, kdy na základě ustanovení zákona vzniká povinnost uzavřít pojištění, avšak bez nutnosti uzavřít pojistnou smlouvu. Jde například o zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

5.4 Základní principy pojištění odpovědnosti

V České republice lze sjednat pojištění odpovědnosti na základě tří různých principů. Výběr konkrétního typu vždy závisí na ustanoveních všeobecných pojistných podmínek dané pojišťovny a je přizpůsoben druhu a velikosti rizika pojištění.

„Pojištění odpovědnosti za škodu je tedy možné obecně sjednávat na základě některého z níže uvedených principů:

- **Princip vzniku příčiny škody** (causation principle) - předpokladem vzniku práva na plnění je, že k porušení právní povinnosti nebo relevantní skutečnosti jako příčině škody došlo v době trvání pojištění. Škoda však může vzniknout a být uplatněna mnohem později.
- **Princip škodní události** (loss occurrence) – „Předpokladem vzniku práva na plnění je, že ke škodní události došlo v době trvání pojištění.“ (8, s. 80)
- **Princip vznesení nároku** (claims made) – „Předpokladem vzniku práva na plnění je, že právní skutečnost, v jejímž důsledku škoda vznikla, nastala po datu uvedeném v pojistné smlouvě. Toto datum je obecně nazýváno retroaktivním datem. Dále, že poškozený poprvé písemně uplatnil nárok na náhradu škody proti pojištěnému v době trvání pojištění a pojištěný uplatnil nárok na plnění vůči pojistiteli do 30 dní po zániku pojištění či do doby uvedené ve všeobecných, smluvních či zvláštních pojistných podmínkách.“ (13, s. 1)

Z výše uvedených principů pojištění vyplývá, že princip vzniku příčiny škody je pro účely pojištění obecné odpovědnosti z hlediska nutnosti tvorby rezerv krajně nevýhodný. U běžného pojištění odpovědnosti je nejrozšířenější princip škodní události. Princip vznesení nároku se používá převážně u pojištění profesních odpovědností. Jak již bylo

výše uvedeno princip pojištění je vždy uveden v pojistné smlouvě nebo ve všeobecných, zvláštních či smluvních pojistných podmínkách. Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění obecné odpovědnosti za škodu společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group tvoří přílohu č. 3 této práce.

5.5 Územní rozsah pojištění odpovědnosti

Při uzavírání pojištění odpovědnosti za škodu, ať již obecné odpovědnosti či odpovědnosti za výrobek, by měl každý podnikatel zvažovat nejen věcný rozsah pojištění, ale i jeho územní rozsah. V souvislosti s volbou územního rozsahu pojištění je třeba si uvědomit, že riziko vzniku škody v zahraničí hrozí nejen podnikatelům, kteří sami své výrobky vyvážejí, ale i těm, kteří dodávají součástky nebo materiál tuzemskému odběrateli, který pak konečný výrobek (se zapracovanými součástkami) vyveze do zahraničí.

Standardní dělení územní platnosti u pojištění odpovědnosti za škodu je následující:

- Česká republika,
- Evropa,
- státy Evropské unie,
- celý svět vyjma USA a Kanady,
- celý svět včetně USA a Kanady,

5.6 Druhy pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti lze sjednat dle požadavků pojištěného či pojistníka v různém rozsahu krytí. Jeho volba je závislá na prováděné činnosti, velikosti společnosti a jejím celkovém obratu. Podle charakteru svého podnikání by se měl pojistník zajímat o to, zda mu postačuje sjednání odpovědnosti za škodu, kterou může způsobit v souvislosti s činností nebo vlastnictvím nemovitosti, nebo zda by mohl být odpovědný i za škody způsobené vadným výrobkem. Dále zásadní určení má uvědomění si možného vzniku škody u managementu s rozhodovací pravomocí a celkovém vývoji společnosti.

Typickým příkladem je pojištění odpovědnosti za škodu u nemocnic. I přes velice specifickou činnost, kdy pochybením či opomenutím dochází k poškození zdraví, vzniku

trvalých následků či smrti poškozeného, byly před deseti lety mnohé nemocnice bez tohoto pojištění odpovědnosti. S postupem času si začali toto pojištění sjednávat v řádech statisícových a milionových limitů plnění, přičemž odpovídající pojistné bylo na mizivé úrovni. V současné době, kdy se náhrady poškozených uplatňují ve většině případů soudní cestou, jsou sjednávány limity plnění v řádech desítek milionů a za ně pojišťovny samozřejmě uplatňují odpovídající pojistné v řádech milionů korun.

Základní druhy pojištění odpovědnosti představují:

- **Obecná odpovědnost za škodu** – představuje základní rozsah pojištění odpovědnosti. „Předmětem pojištění v rozsahu obecné odpovědnosti je odpovědnost za škody na zdraví, životě nebo majetku vzniklé třetím osobám v souvislosti s výkonem oprávněné činnosti nebo vztahem pojištěného uvedeným v pojistné smlouvě.“ (8, s. 81) Včetně odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví, držby nebo jiného oprávněného užívání nemovitosti sloužící k výkonu pojištěné činnosti. „Součástí pojistného plnění obvykle bývá i úhrada nákladů, vynaložená zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči poškozených v souvislosti s tím, že uvedené náklady přímo souvisejí se škodou na zdraví, která je předmětem pojistného plnění v tomto druhu pojištění“. (2, s. 126) Dále se obvykle součástí pojistného plnění stávají náklady soudního a mimosoudního řízení občanskoprávního a právního zastoupení, náklady advokáta v přípravném soudním řízení trestněprávním.
- **Odpovědnost za škodu způsobenou vadným výrobkem** – V právním řádu České republiky je patrná, zejména v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie, stále větší snaha chránit spotřebitele před nebezpečnými výrobky a před škodami, které tyto výrobky mohou způsobovat. Na výrobce, ale i dovozce a všechny ostatní subjekty, které výrobky uvádějí na trh, jsou kladeny stále vyšší nároky a požadavky, pokud jde o bezpečnost výrobků. „Pojištění tohoto rizika se sjednává pro případy, kdy došlo vinou vadného výrobku ke škodám na životě a zdraví třetí osoby a dále pak pro případy škod na majetku, které vznikly poškozením nebo zničením věci, kterou má tato osoba ve vlastnictví nebo užívání. Toto pojištění se však vztahuje pouze na ty případy škod, kdy pojištěný prokazatelně za způsobenou škodu odpovídá.“ (8, s. 82) Je nutné si uvědomit, že uvedené pojištění nekryje škody vzniklé na samotném výrobku, ale škody, které činností či nečinností vadný

výrobek způsobí. Další skupinou škod, které může toto pojištění krýt jsou škody způsobené vadou vykonané práce, která se projeví po jejím předání.

- **Pojištění profesní odpovědnosti za škodu** – „Jde o odpovědnost právnických či fyzických osob, vykonávajících určitou specifickou činnost, kde v souvislosti s výsledky „duševní práce, duševní činnosti“ pojištěného je spojeno riziko vzniku odpovědnosti za škodu vzniklou někomu jinému.“ (2, s. 130) Toto pojištění ve většině případů řadíme do skupiny povinně smluvních pojištění. Základní rozdíl od běžného pojištění odpovědnosti za škodu představuje připojištění finančních škod a dále princip pojištění claims made.
- **Pojištění odpovědnosti z přepravních smluv** (přepravce, zasilatel) – „Toto pojištění se sjednává pro případy odpovědnosti za škody vzniklé jinému v souvislosti s výkonem činnosti přepravce nebo zasilatele. Předmětem pojištění je v tomto případě odpovědnost přepravce za škody na věcech přepravovaných nebo zasílaných, za předpokladu, že pojištěný vykonával tuto přepravu na základě řádné písemné smlouvy. Pojištění mezinárodní přepravy se řídí zvláštními předpisy CMR (úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě). Toto pojištění lze sjednat jak pro územní rozsah na území ČR, tak i pro mezinárodní přepravce nebo zasilatele, kteří vykonávají tuto činnost do ostatních států Evropy a světa.“ (8, s. 82, 83)
- **Odpovědnost za věci převzaté** – „Jde o rozšíření základní obecné odpovědnosti a je určeno pro pojištění škod na věcech, které pojištěný přebírá od svých klientů, zákazníků, smluvních partnerů za účelem provedení objednané služby. Nejčastěji se jedná o opravu, úpravu, seřízení. Tento typ pojištění se sjednává pro případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému v souvislosti s oprávněnou činností nebo vztahem uvedeným v pojistné smlouvě za poškození, zničení nebo odcizení věcí převzatých za účelem provedení objednané činnosti.“ (8, s. 85, 86)
- **Odpovědnost za věci užívané** – „Toto pojištění je rozšířením základní obecné odpovědnosti a je určeno pro pojištění škod na věcech, které pojištěný oprávněně užívá, ale není jejich vlastníkem. Nejčastěji se jedná o užívání např. pronajaté nemovitosti, kanceláře atd., ale může jít i o jiné věci, jako pronajatý stroj nebo výpočetní techniku atd. Tento typ pojištění odpovědnosti se sjednává pro případ

právním předpisem stanovené odpovědnosti za škodu vzniklou jinému v souvislosti s oprávněnou činností nebo vztahem uvedeným v pojistné smlouvě za poškození, zničení nebo odcizení věcí užívaných na základě právního důvodu. Pojištění se však vztahuje pouze na odpovědnost za škody vzniklé na věcech, které jsou s ohledem na svůj charakter zabezpečeny proti poškozování třetí osobou, a u škod vzniklých odcizením věcí či jejich částí, pouze pokud k odcizení došlo krádeží vloupáním nebo loupežným přepadením. V případě odcizení krádeží poskytne pojišťovna plnění pouze v závislosti na splněném stupni zabezpečení pojištěných věcí.“ (8, s. 85)

- **Pojištění regresních nároků zdravotní pojišťovny** – „Toto pojištění je rozšířením základní obecné odpovědnosti a je určeno pro pojištění škod vzniklých zdravotní pojišťovně vynaložením nákladů na zdravotní péči pracovníka pojištěného nebo je-li v pojistné smlouvě ujednáno, třetí osoby, hrazenou zdravotním pojištěním, v důsledku porušení právní povinnosti pojištěného. Pojištění regresních nároků zdravotní pojišťovny se vztahuje na náhradu nákladů vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči pracovníka pojištěného v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání zaviněných porušením právní povinnosti pojištěného. Toto pojištění se však vztahuje pouze na případy, kdy se odpovědnost za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, ke kterým se náklady na zdravotní péči vážou, vztahuje na zákonné pojištění odpovědnosti pojištěného za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání a pokud škoda na zdraví pracovníka pojištěného vznikla v přímé souvislosti s činností pojištěného uvedené v pojistné smlouvě. Dále je možno v pojistné smlouvě ujednat, že toto pojištění se také vztahuje na náhradu nákladů vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči třetí osoby v důsledku škody na zdraví zaviněné porušením právní povinnosti pojištěného, pokud tato škoda vznikla v přímé souvislosti s činností pojištěného uvedenou v pojistné smlouvě.“ (8, s. 84, 85)
- **Pojištění D a O (Directors and Officers)** – „Pojištění odpovědnosti managementu – vedoucích podniku, členů představenstva a dozorčí rady. Pojištění odpovědnosti za finanční škody dozorčích rad, představenstev a vedoucích podniku poskytuje pojistnou ochranu pro případ, že podle příslušných zákonných ustanovení požadují třetí osoby nebo pojistník na členovi dozorčí rady, členovi představenstva nebo na

vedení podniku náhradu finanční škody z důvodu porušení povinnosti, kterého se tato osoba dopustila při vykonávání této činnosti. Porušením povinnosti se pro účely tohoto pojištění rozumí chyba, nesprávné prohlášení, rozhodnutí, neprovedení určitého úkonu, překročení pravomocí, porušení mandátu, jakákoli další jiná nedbalost – a to za podmínky, že se takový čin nebo prohlášení vztahuje k výkonu jeho funkce jako člena představenstva, člena dozorčí rady nebo vedoucího podniku.“ (2, s. 131, 132)

- **Pojištění odpovědnosti za škody vzniklé jinak než na zdraví a majetku** (finanční škody) – „Toto pojištění odpovědnosti se sjednává pro případy škod vzniklých třetí osobě jinak než úrazem této osoby nebo nemocí této osoby či poškozením, zničením nebo pohřšováním věci, kterou má tato osoba ve vlastnictví nebo užívání. Pojištění se však nevztahuje na odpovědnost za škodu vzniklou prodlením se splněním smluvní povinnosti. Dále se toto pojištění nevztahuje na odpovědnost za schodek na finančních hodnotách jejichž správou byl pojištěný pověřen, a na odpovědnost za škodu vzniklou při obchodování s cennými papíry.“ (8, s. 86)
- **Pojištění křížové odpovědnosti** – „Toto pojištění se sjednává především pro případy pojištění odpovědnosti ze stavebně montážní činnosti, kdy v rozsahu pojištěných nebezpečí sjednaných pojistnou smlouvou je i vzájemná odpovědnost za škodu mezi pojištěnými. Pojištění se sjednává u smluv, kde je více než jeden pojištěný, např. pojištění holdingu pro všechny své společnosti, nebo v případech, kdy pojištění sjednává více firem, které se společně účastní na jedné akci nebo zakázce. Pojištění křížové odpovědnosti vždy sjednává jeden subjekt, který je od ostatních písemně zmocněn k uzavření pojištění. Tento podepisuje pojistnou smlouvu a je povinen platit pojistné.“ (8, s. 86, 87)
- **Pojištění odpovědnosti ze stavebně montážní činnosti** – „Toto pojištění se sjednává pro případ stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému v souvislosti se stavebně montážními pracemi prováděnými na místě uvedeném ve smlouvě jako místo pojištění, pokud pojištěný za škodu odpovídá v důsledku zaviněného porušení právní povinnosti nebo pokud jeho objektivní odpovědnost vyplývá ze zákona bez ohledu na zavinění. Pojištění se sjednává pro případ škody způsobené nebo vzniklé jinému na zdraví, životě nebo majetku. Předpokladem pro

vznik práva na plnění z tohoto pojištění je, že pojištěný za škodu odpovídá v důsledku svého jednání nebo vztahu z doby trvání pojištění.“ (8, s. 86)

- **Pojištění odpovědnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli** – „Většina poskytovaného krytí se vztahuje k pojistnému plnění v oblasti finančních ztrát, které může utrpět zaměstnavatel v důsledku nepoctivosti svého zaměstnance. S penězi patřícími zaměstnavateli může nakládat např. pokladník, obchodní zástupce, výběrčí daní, pojišťovací agent a mnoho dalších. Pojistka se může vztahovat na jednotlivce nebo na určitý počet vyjmenovaných osob. U kolektivních smluv může být pro jednotlivce a skupiny jednotlivců stanoven limit plnění. U rámcových smluv jediná částka „rámuje“ všechny zaměstnance. Toto krytí nezbavuje jednotlivé zaměstnance primární odpovědnosti za zaplacení škody, pokud ji způsobil svým zaviněním. V legislativě České republiky je zakotven maximální limit, který může zaměstnavatel požadovat jako právní rámec plnění od zaměstnance ve výši 4,5 násobku měsíčního příjmu.“ (8, s. 131)
- **Odpovědnost zaměstnavatele za pracovní úrazy** – „Z pojištění odpovědnosti zaměstnavatele bývá poskytováno pojistné plnění s ohledem na právní odpovědnost za škody a výdaje navrhovatele spojené se zraněním nebo nemocí zaměstnance, které vznikly v průběhu jeho zaměstnání nebo s jeho zaměstnáním souvisejí. Účelem tohoto pojištění je uhradit veškeré náklady, které zaměstnavateli vzniknou v důsledku úspěšného nárokování škody vůči jeho osobě v případě zranění nebo smrti jeho zaměstnance.

5.7 Limit plnění

Limit plnění představuje nejvyšší hranici plnění pojistitele. V případě pojištění odpovědnosti je tento limit vždy stanoven pojištěným, s ohledem na zásady a omezení užívané v rámci pojišťovny. Limit plnění lze sjednat pro každou samostatnou doložku nebo jako společný limit plnění pro základní pojištění a doplňkové doložky. I v tomto případě představuje limit plnění horní hranici plnění pojistitele. Může se stát, že při pojistné události, kdy by k pojistnému plnění mělo dojít z více doložek pojištění, vyčerpá limit plnění jedna doložka a z ostatních doložek již nelze plnění provést.

5.8 Rezerva na pojistné plnění

„Rezerva na pojistné plnění představuje část pojistného vztahujícího se k danému období (účetnímu roku), ovšem z různých technických důvodů nelze tato pojistná plnění v daném období uskutečnit. Proto přijaté pojistné vztahující se k těmto pojistným plněním je potřebné soustředit v příslušné rezervě. Rezerva má dvě složky u kterých se zvlášť stanovuje velikost.

Jde o rezervy na pojistná plnění z pojistných událostí:

- V období před rozvahovým dnem nastalých a ohlášených, ale nezlikvidovaných – jedná se o tvorbu rezervy pro výplatu pojistné plnění pro případy, kdy škoda byla pojistníkem nahlášena, ale dosud nebylo ukončeno likvidační řízení a škoda nebyla vyřízena, jde vlastně o sumu závazků na konci účetního období, které pojišťovna zná, ale z důvodu probíhajícího šetření nebo soudního sporu ještě nebyly uhrazeny,
- v období před rozvahovým dnem nastalých, ale nenahlášených – tvorba rezervy pro případy, kdy škoda nastala, ale nebyla ohlášena, vyplývá z existence určité prodlevy mezi vznikem škody a jejím ohlášením pojišťovně.“ (1, str. 61)

5.9 Stanovení pojistného u pojištění odpovědnosti

Princip výpočtu pojistného u pojištění odpovědnosti za škodu se u většiny pojišťoven působících na českém pojistném trhu shoduje nebo se liší pouze nepatrně. Základní vzorec pro výpočet pojistného může představovat následující schéma.

Schéma č. 1 – Výpočet pojistného

$$\begin{array}{ccccccccc} \boxed{\text{Roční}} & & \boxed{\text{Limit}} & & \boxed{\text{Základní}} & & \boxed{\text{Koeficient}} & & \boxed{\text{Koeficient}} \\ \boxed{\text{pojistné}} & = & \boxed{\text{plnění}} & \times & \boxed{\text{sazba}} & \times & \boxed{\text{limitu}} & \times & \boxed{\text{příjmu}} \\ & & \boxed{\text{(tis Kč)}} & & \boxed{\text{(\%)}} & & \boxed{\text{plnění}} & & & \times \\ & & & & & & & & & \\ & & \boxed{\text{Koeficient}} & \times & \boxed{\text{Koeficient}} & \times & \boxed{\text{Koeficient}} & & & \\ & & \boxed{\text{spoluúčasti}} & & \boxed{\text{územní}} & & \boxed{\text{principu}} & & & \\ & & & & \boxed{\text{platnosti}} & & \boxed{\text{pojištění}} & & & \end{array}$$

Kde limit plnění představuje maximální hranici pojistného plnění v případě vzniku pojistné události. Ve většině případů jde o sumu v řádech statisíců či milionů. Základní sazba je stanovena dle interních předpisů jednotlivých pojišťoven a je závislá na rizikovosti klienta. Koeficient příjmu zohledňuje velikost klienta. Je zřejmé, že výrobní podnik, který bude mít příjem 500 tis Kč ročně má mnohem menší předpoklad vzniku pojistné události než výrobní podnik s příjmem 5 mld. Kč. Příjmem se potom rozumí jakékoliv příjmy v peněžní i nepeněžní formě, které klient dosáhl za uplynulé zdaňovací období z činnosti a které jsou předmětem daně z příjmů. Příjmem se pro účely stanovení pojistného rozumí také dary fyzických nebo právnických osob, které klient obdržel za uplynulé zdaňovací období. U specifických institucí může koeficient příjmu nahradit jiný ukazatel např. u měst a obcí počet obyvatel, u školních zařízení počet žáků, u bytových družstev počet bytových jednotek u zdravotnických zařízení počet zdravotního personálu a počet lůžek apod. Koeficient spoluúčasti zohledňuje výši částky, kterou se pojištěný podílí na výši škody. O tuto částku se snižuje pojistné plnění. U velkých výrobních podniků se spoluúčasti sjednávají v řádech deseti tisíců i statisíců. Koeficient územní platnosti se ve většině případů uplatňuje při rozšiřování územní platnosti, kdy za základní se považuje rozsah Česká republika. Koeficient principu pojištění zohledňuje použití jednoho z výše uvedených principů pojištění.

5.10 Standardní výluky z pojištění odpovědnosti za škodu

Pojistitele uplatňují v rámci pojištění odpovědnosti za škodu různé výluky z pojištění. Obecně lze tyto výluky rozdělit na nepřipojistitelné a dále připojistitelné výluky. U nepřipojistitelných výluk se jedná zejména o škody způsobené úmyslně. Mezi standardní výluky z pojištění odpovědnosti za škodu, které uplatňuje většina pojistitelů působících na českém pojistném trhu patří:

- „Smluvní odpovědnost – jedná se o případy, kdy pojištěný s někým uzavře smlouvu, ve které přijme podmínky, jež jsou zatíženy většími závazky nebo povinnostmi, než které vyplývají ze zákona. Výluka jasně stanoví, že není kryta odpovědnost, která existuje pouze na základě takové smlouvy.
- Užívání letadel, plavidel a motorových vozidel – pojištění lze v tomto případě sjednat jinými produkty pojištění.

- Úmysl nebo opominutí – pojištění nekryje úmyslné činy, pokud lze důsledky s dostatečným předstihem předvídat“ (8, s. 128)
- Odpovědnost za škodu způsobenou sesedáním, sesouváním půdy, erozí a v důsledku poddolování
- Odpovědnost za škodu vzniklou kontaminací vody, hornin, půdy, ovzduší, flóry a fauny, pokud nedošlo ke škodě v důsledku nenadálé poruchy ochranného zařízení – poruchou ochranného zařízení se rozumí, že ochranné zařízení v důsledku vnitřní závady, kterou pojištěný při řádné péči nemohl předpokládat a přestane plnit svou funkci.
- Odpovědnost za škodu vzniklou v příčinné souvislosti s válečnými událostmi, vzpourou, povstáním nebo jinými hromadnými násilnými nepokoji, stávkou, výlukou, teroristickými akty, násilnými jednáními motivovanými politicky, nábožensky, ideologicky, sociálně nebo v souvislosti se zásahem státní či úřední moci – za zásah státní moci se rozumí např. nařízená demolice, karanténa, policejní zásah.
- Odpovědnost za škody způsobené jadernou energií a azbestem
- Odpovědnost za škody způsobené přenosem viru HIV, škody projevujícími se genetickými změnami organismu
- Odpovědnost za uložené či uplatňované pokuty, penále či jiné platby, které mají represivní, exemplární nebo preventivní charakter
- Náhrady škod přisouzených soudy v USA a Kanadě
- Příbuzenské výluky, tj. není hrazena škoda, za kterou odpovídá pojištěný svému manželu, příbuzným v řadě přímé, osobám žijícím ve společné domácnosti, společníkům a jeho příbuzným.
- Odpovědnost za škodu vzniklou podnikatelskému subjektu v němž má pojištěný majetkovou účast.

5.11 Lhůty pro uplatnění nároku na náhradu škody

Nároky na náhradu škody je třeba uplatnit u orgánu oprávněného o nich rozhodnout v rámci zákonem stanovených promlčecích dobách. U práva na náhradu škody je

stanovena dvojí, kombinovaná promlčecí doba, a to subjektivní a objektivní. Jejich počátek je stanoven odlišně. Každá z nich běží a končí nezávisle na druhé.

Vzájemný vztah těchto dvou promlčecích dob je takový, že skončí-li běh jedné z nich, právo se promlčí, a to i vzdor tomu, že poškozenému ještě běží i druhá promlčecí doba.

Subjektivní promlčecí doba je dvouletá, objektivní promlčecí doba je tříletá a jde-li o škodu způsobenou úmyslně je desetiletá.

Pro počátek běhu subjektivní promlčecí doby je rozhodné, kdy se poškozený dozví o vzniklé škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Dozvědět se o škodě znamená, že se poškozený dozvěděl o majetkové popřípadě nemajetkové újmě určitého druhu a rozsahu, které lze objektivně vyčíslit v penězích. Vědomost poškozeného o škodě nemusí z časového hlediska spadat vždy do stejného období s protiprávním úkonem či se zákonem kvalifikovanou škodní událostí.

Pro počátek běhu objektivní promlčecí doby je rozhodná doba, kdy došlo ke škodní události, tj. události, ze které vznikla škoda. Tato škodní událost zahrnuje nejen porušení právní povinnosti, ale i vznik škody samé.

U náhrady škody způsobené na zdraví platí pouze subjektivní promlčecí doba. Ke vzniku škod na zdraví, popř. k jejich zhoršení, může v příčinné souvislosti s protiprávním úkonem či zákonem kvalifikovanou škodní událostí dojít někdy až po uplynutí delší než tříleté či dokonce desetileté doby od vzniku škodní události.

Jednotlivé složky práva na náhradu škody na zdraví jsou samostatné dílčí nároky, které se jako takové i samostatně promlčují.

6. VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Oddíl vlastní zpracování se skládá ze dvou částí. V první je složitost pojištění odpovědnosti za škodu demonstrována na konkrétním případě pojištění odpovědnosti provozovatelů parkovišť a jiných podniků podobného charakteru. Pro druhou část vlastního zpracování byla zvolena analýza pojistného kmene průmyslového pojištění společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále též Kooperativa pojišťovna, a.s.) z hlediska pojištění odpovědnosti. Jde o pojistné smlouvy uzavřené na agentuře Praha v rámci referátu pojištění hospodářských rizik. Toto oddělení zpracovává pojištění majetku a odpovědnosti společností jejichž objem majetku je větší než 100 mil Kč nebo roční obrát společnosti přesahuje hranici 200 mil Kč.

Uzavřené pojištění je možné hodnotit z mnoha pohledů. Bylo tedy nutné zvolit potřebná kritéria, která by vyhovovala danému problému a podávala komplexní pohled na hodnocenou oblast.

Data potřebná pro analýzu byla generována ke dni 13.9.2010. Celkový soubor obsahuje 21 391 záznamů. Vyjma základních identifikačních údajů pojištěného, jako je název klienta, identifikační číslo, číslo pojistné smlouvy, doba účinnosti pojistné smlouvy, konec platnosti pojistné smlouvy, které nejsou pro naši analýzu rozhodující, obsahuje statistika kód a název rizika, předpis ročního pojistného, počet pojistných událostí, výše pojistného plnění, výše vytvořených rezerv pojistného plnění, limit pojistného plnění a spoluúčast pojištění. Informace v tomto souboru jsou rozděleny do dvou částí – údaje ve vazbě na pojistné nebezpečí a údaje ve vazbě na předmět pojištění

6.1 Charakteristika společnosti

Hodnocená data jsou získána ze zdrojů pojišťovny Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, kompletní výpis z obchodního rejstříku této společnosti tvoří přílohu č. 4 této práce. „Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 22 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb

a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak i pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké korporace. Kooperativa je součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG).“ (18)

6.2 Identifikace společnosti

Název společnosti: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
IČ: 47116617
Právní forma: akciová společnost
Sídlo společnosti: Templová 747, 110 01 Praha 1
Zápis v OR: Městský soud v Praze oddíl B, sp.zn. B 1897
Základní jmění: 3 mld Kč
Infolinka: 841 105 105
Email: info@koop.cz
Počet zaměstnanců: 3 754 (stav k 1.1.2011)

6.3 Struktura Kooperativy pojišťovny, a.s.

Kooperativa pojišťovna, a.s. je ke dni 1.1.2011 rozdělena do devíti samostatných agentur. V čele agentury stojí ředitel agentury, který je přímo podřízený generálnímu řediteli celé společnosti. V níže uvedené tabulce je sestaven přehled jednotlivých agentur spolu s předpisem ročního pojistného, které tyto agentury generují.

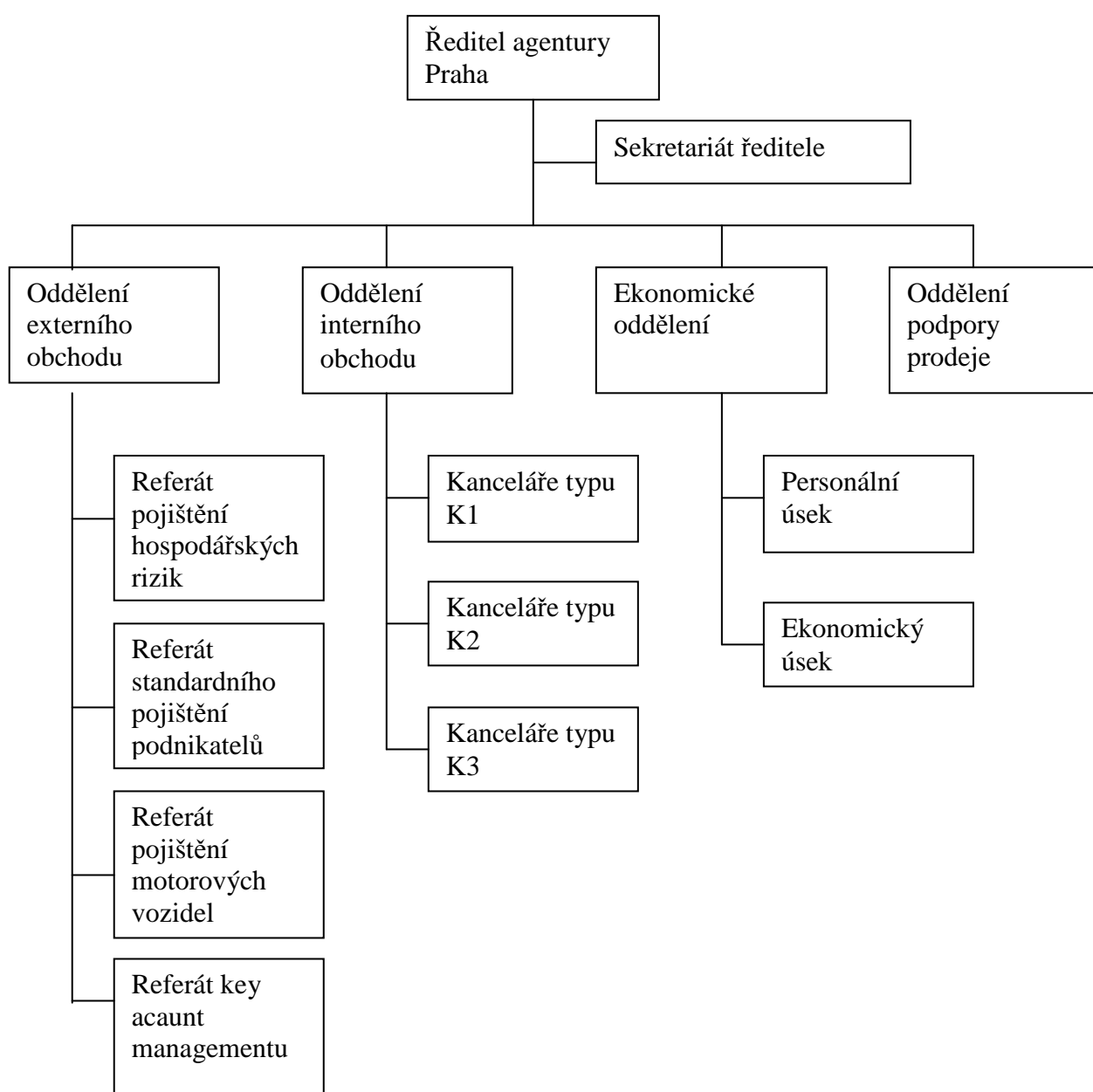
Tabulka č. 5 – přehled agentur s ročním předpisem

Agentura	Roční předpis agentury v tis Kč
Jižní Morava	3 778 555
Západní Čechy	3 195 030
Praha	3 161 822
Střední Čechy	2 770 780
Severní Čechy	2 434 035
Střední Morava	2 303 881

Východní Čechy	2 237 406
Severní Morava	1 691 222
Jižní Čechy	1 587 512

6.4 Organizační struktura agentury Praha

Schéma č. 2 – Organizační struktura AG Praha

6.5 Charakteristika referátu pojištění hospodářských rizik

Referát pojištění hospodářských rizik spadá do oddělení externího obchodu. Jsou zde zpracovávány nestandardní a nadlimitní obchodní případy. V praxi to znamená pojištění společností s majetkem nad 100 milionů Kč a pojištění odpovědnosti za škodu společností s obratem nad 200 milionů Kč.

Referát pojištění hospodářských rizik na agentuře Praha má v současné době jedenáct zaměstnanců. Z toho šest underwriterů, dva zaměstnance na pozici taxátor, dva rizikové pracovníky a vedoucího oddělení.

Underwriteři upisují pojištění do výše přidělených limitů, stanoví výši sazeb, podmínky sjednaných pojistných smluv a vytváří samotnou textaci pojistné smlouvy. Taxátorky provádějí kontrolu pojistných smluv, typování pojistných smluv do systému, archivaci pojistných smluv, následnou technickou správu pojistného kmene, což obnáší fakturaci pojistných smluv, jejich prolongace a zajišťují administrativní práce pro celý referát pojištění hospodářských rizik. Rizikový pracovníci provádí rizikové prohlídky na základě kterých zpracovávají rizikové zprávy a hodnotí míru rizika pojištění pro underwritery. Vedoucí oddělení zastřešuje chod oddělení, spolupracuje s underwritery na obchodních případech překračujících jejich přidělené limity a zprostředkovává kontakt s vedením společnosti.

6.6 Vznik pojistných smluv

Princip sjednávání pojistných smluv na oddělení regionálního úpisu hospodářských rizik je do určité míry specifický. Vzhledem ke skutečnosti, že se na tomto oddělení zpracovává nadlimitní pojištění je většina těchto pojistných smluv sjednávána prostřednictvím pojišťovacích makléřů. Pojišťovací makléř představuje externí subjekt, který na základě udělené plné moci zastupuje pojištěného. Na základě jednání s pojištěným poptá pojištění jeho společnosti po pojišťovnách se kterými spolupracuje. Underwriter pojištění obdrží poptávku, kterou předá rizikovému pracovníkovi na ohodnocení rizika. Rizikový pracovník provede ohodnocení rizika buď na základě zpracované rizikové zprávy od pojišťovacího makléře nebo si případně vyžádá rizikovou prohlídku ještě před zpracováním nabídky pojištění. Po ohodnocení rizika zpracuje underwriter nabídku

pojištění a odešle ji pojišťovacímu makléři. Pojišťovací makléř potom nabídku zpracuje, vyhodnotí a prezentuje ji klientovi. Pokud se klient rozhodne uzavřít pojistnou smlouvu s vybranou pojišťovnou, pak pojišťovací makléř osloví underwritera se žádostí o vystavení pojistné smlouvy. Underwriter na základě zpracované nabídky pojištění a případných úprav vypracuje návrh pojistné smlouvy. Tento návrh je zkontrolován taxací a dále je odeslán k odsouhlasení pojistnému makléři. Po odsouhlasení je vystaven originál pojistné smlouvy, který je odeslán klientovi k podpisu. Po podepsání a vrácení pojistné smlouvy je tato natypována do pojistného systému a uložena k archivaci. Následně se provádí technická správa pojištění jako fakturace, roční prolongace apod. a případné likvidace pojistných událostí.

6.7 Odpovědnost za škodu provozovatelů parkovišť

Na rozdíl od ostatních typů pojištění, kde o nároku na náhradu škody nebývá pochyb např. u pojištění odcizení (bylo odcizeno/nebylo odcizeno), je pojištění odpovědnosti atypické a jednoznačná odpověď bez podrobného zkoumání, ve většině případů není možná. Jako typický příklad nám může posloužit pojištění odpovědnosti za škodu provozovatelů parkovišť a jiných podniků podobného charakteru, kde můžeme složitost pojištění odpovědnosti za škodu demonstrovat.

Nejprve je nutné definovat pojem parkoviště. V případě nehlídaného parkoviště se jedná o prostor, kde zřizovatel nebo provozovatel poskytuje za úplatu nebo bezúplatně pouze možnost zaparkování dopravního prostředku na k tomu určené ploše, bez toho, aniž by byla zajištěna ostraha těchto prostředků. Rozsah nabízených služeb by měl být přesně vymezen a měl by být zohledněn ve výši poplatku, pokud takováto služba není zdarma. Odpovědnost za škodu provozovatelů nehlídaných parkovišť se řídí obecnými ustanoveními a odpovědností za škodu dle § 420 nebo 420a občanského zákoníku.

Hlídaným parkovištěm se potom rozumí zpravidla oplocený nebo obestavěný prostor a nebo, jde-li o nechráněnou plochu, prostor, který je osobně, monitorováním nebo jiným technickým způsobem střežen. Provozovatelem hlídaného parkoviště je tedy ten, kdo za pomoci způsobilého zařízení vyvíjí kvalifikovanou činnost spočívající v umístění a

následném zabezpečí dopravních prostředků a příslušenství. Odpovědnost za škodu provozovatelů hlídaného parkoviště se řídí ustanovením § 435 občanského zákoníku.

Takže pokud dojde k odcizení motorového vozidla z parkoviště dalo by se říci, že odpověď bude jednoduchá, stačí zjistit že:

- a) se jedná o nehlídané parkoviště, byť placené – potom není dána odpovědnost za odcizený automobil, protože je pouze pronajímáno místo a za zaparkovaný automobil provozovatel odpovědnost nenese. V této situaci by provozovatel placeného nebo neplaceného, ale vždy nehlídaného parkoviště odpovídal za typy škod: spadlá větev neudržovaného stromu na území parkoviště na automobil zaparkovaný pod tímto stromem, zlomené končetiny na zledovatěném povrchu parkoviště apod.
- b) jedná se o hlídané parkoviště, bez ohledu na to zda je placené či neplacené, pak provozovatel odpovídá za odcizený automobil dle § 435 občanského zákoníku.

Výše uvedené vypadá zcela jednoznačně a dalo by se říci, že dále je celá záležitost vyřešená. Pokud ovšem škodu upřesníme a uvedeme, že k odcizení vozidla došlo na hotelovém parkovišti zjistíme, že odpověď jednoznačná není. Zde se případná pojistná událost bude řešit dle § 433 občanského zákoníku. S ohledem na znění příslušného paragrafu lze předpokládat, že dojde-li k odcizení motorového vozidla na hotelovém parkovišti, bude provozovatel hotelu za škodu odpovědný. Ovšem i zde dochází k několika problémům, které činí celou záležitost nejednoznačnou. V první řadě musí být zjištěno jak parkoviště vypadalo. V občanském zákoníku § 433 se hovoří o prostoru. Prostor v občanském zákoníku není přesně definován. Označení prostor se používá k označení prostředí, které je objemově vymezeno více či méně pevnými hranicemi. Dle rozhodnutí nejvyššího soudu nelze za prostor brát pouze místnost, ale i místo fyzicky oddělené a vybavené jistou prostorovou integritou. Z tohoto je možné např. určit:

- a) motorové vozidlo zaparkované na volné ulici před hotelem – zde odpovědnost za odcizený automobil nevzniká
- b) motorové vozidlo zaparkované na oplocené zahradě přiléhající k hotelu s uzamčenými vraty a hlídané trvalou ostrahou – zde odpovědnost za odcizený automobil vzniká.

Pokud škodu dále upřesníme, ani toto zjištění neznamená řešení daného problému. Dojde-li k odcizení motorového vozidla na hotelovém parkovišti, které má charakter: oplocená zahrada přiléhající k hotelu, uzamčená vrata a dále zabezpečeno hlídačem. Hotel za odcizené vozidlo v tomto případě odpovídá jak již bylo výše uvedeno. Pokud dojde k dalšímu upřesnění – motorové vozidlo nezaparkoval host hotelu, ale návštěva personálu hotelu. V tomto případě lze konstatovat, že hotel za škodu neodpovídá – nejedná se o hotelového hosta a tudíž nelze použít § 433 občanského zákoníku. Na škodu se vztahuje § 435 občanského zákoníku a rozhodnutí nejvyššího soudu, které ve zkrácené podobě zní: Není podstatné, jestli provozovatel hlídaného parkoviště má na tuto činnost živnost nebo ne, není důležité, jestli místo, kde je motorové vozidlo zaparkováno k tomuto účelu kolaudováno, oploceno apod. Důležité je (dle § 435 občanského zákoníku) jaké rysy má fakticky provozovaná činnost. Bylo-li parkoviště zabezpečeno kvalifikovanou ostrahou, takovou při které byly zaparkované vozidla střeženy – bude provozovatel hotelu za odcizené vozidlo ve zde zmíněném příkladu odpovídat.

Další problém může nastat v případě, že dojde k poškození vozidla např. povodní či krupobitím. V tomto případě je zásadní otázkou zda by ke škodě došlo jinak, tj. i kdyby dopravní prostředek nebyl na pojištěném parkovišti. Pokud si uvedeme příkladovou situaci, že hlídané parkoviště na místě A je zasaženo povodní a správce parkoviště nestihne včas zajistit přesun všechny motorových vozidel. Z pojištění odpovědnosti za škodu bude vyplaceno plnění v případě, že majitel automobilu standardně vozidlo parkuje v místě B, které povodní zasaženo nebylo. Pokud ovšem ve standardním místě parkování B je povodeň také a motorové vozidlo by bylo zasaženo povodní, potom se z pojištění odpovědnosti za škodu správce parkoviště na místě A tato škoda nehradí.

Samozřejmě ne všechny případy pojištění odpovědnosti za škodu jsou podobně komplikované. Je ovšem zřejmé, že pro dobrou orientaci v rámci tohoto oboru je nutná znalost platných právních předpisů. Proto ve všech pojišťovnách na oddělení pojištění odpovědnosti za škodu působí odborníci s právním vzděláním.

6.8 Rozbor pojistného kmene

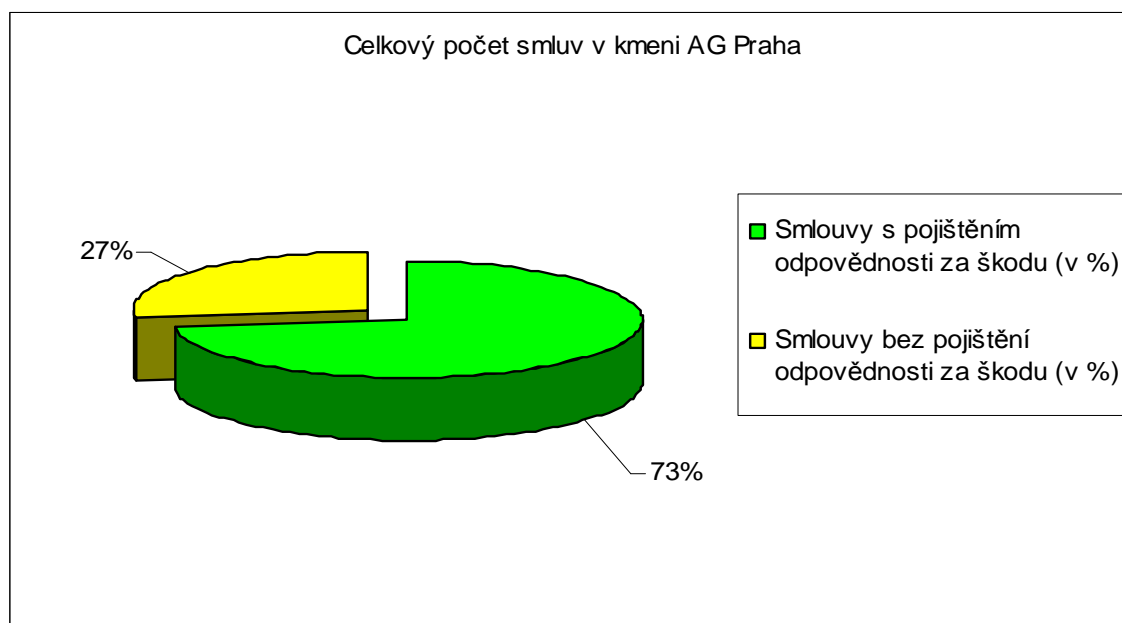
6.8.1 Celkový počet pojistných smluv

Pojistný kmen agentury Praha obsahuje celkové množství 13 944 kusů pojistných smluv. Z tohoto množství je u 10 151 kusů pojistných smluv uzavřen některý z níže uvedených druhů pojištění odpovědnosti za škodu bez ohledu na skutečnost, zda je pojištěna pouze základní odpovědnost za škodu, či zda je v pojistné smlouvě sjednána kombinace základního pojištění odpovědnosti za škodu s některým z doplňkových pojištění odpovědnosti za škodu.

Tabulka č. 6 – Celkový počet smluv v kmeni AG Praha

Celkový počet smluv	Smlouvy s pojištěním odpovědnosti za škodu (v ks)	Smlouvy s pojištěním odpovědnosti za škodu (v %)	Smlouvy bez pojištění odpovědnosti za škodu (v ks)	Smlouvy bez pojištění odpovědnosti za škodu (v %)
13 944	10 151	72,80	3 793	27,20

Graf č. 1. – Celkový počet smluv v kmeni AG Praha

Jak je zřetelné z grafického zpracování téměř tři čtvrtiny (73 %) podnikatelů provozujících svoji činnost na území České republiky si uvědomuje míru rizika vzniku škody způsobené svou činností či svými výrobky a proti tomuto nebezpečí se chrání pojištěním odpovědnosti. Naopak téměř jedna čtvrtina (27 %) veškerých pojistných smluv uzavřených v pojistném kmeni agentury Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. nemá uzavřen žádný druh pojištění odpovědnosti za škodu. V dnešní době je toto číslo neočekávaně vysoké a do budoucna se dá očekávat, že se poměr pojistných smluv bez uzavřeného pojištění odpovědnosti za škodu bude nadále snižovat ve prospěch pojistných smluv, které tento druh pojištění uzavřeny mají.

6.8.2 Jednotlivé druhy pojištění odpovědnosti

V pojistném kmeni agentury Praha Kooperativy pojišťovny, a.s. je v současné době zastoupeno dvacet sedm druhů pojištění odpovědnosti, přičemž je možné identifikovat základní pojištění odpovědnosti, které představují následující druhy:

- Pojištění obecné odpovědnosti za škodu
- Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku
- Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku
- Odpovědnost z provozu letadel
- Odpovědnost z provozu lodí
- Odpovědnost D and O
- Odpovědnost SVJ
- Odpovědnost makléřů a agentů
- Profesní odpovědnost
- Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost
- Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost
- Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku

Dále jsou zastoupeny doplňkové druhy pojištění odpovědnosti, které nelze sjednat samostatně, ale pouze jako doplněk k některému základnímu druhu pojištění odpovědnosti za škodu. Doplňkové druhy pojištění odpovědnosti za škodu představují:

- Cizí věci převzaté
- Cizí věci užívané
- Kosmetické výkony
- Náklady zdravotní pojišťovny
- Odpovědnost zaměstnanců
- Závažné havárie
- Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci
- Finanční škody
- Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe
- Přerušování těhotenství
- Fakultativně zajištěná odpovědnost
- Fronting odpovědnost
- Odpovědnost se speciální akceptací
- Nezajištěná odpovědnost
- Ostatní odpovědnost

V následující tabulce je uveden přehled jednotlivých druhů pojištění s počtem výskytu jednotlivých druhů v pojistném kmenech, kde tento druh pojištění figuruje. Jedna pojistná smlouva může obsahovat i kombinace více druhů pojištění. Dále je u každého druhu pojištění uvedeno procentuelní zastoupení daného druhu pojištění odpovědnosti v celkovém součtu kusů pojištění. Celkový součet kusů všech druhů pojištění odpovědnosti na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 21 391. Toto číslo výrazně převyšuje celkový počet pojistných smluv s uzavřeným pojištěním odpovědnosti jako takovým, který činí výše uvedených 13 924 kusů a to z již zmiňovaného důvodu možné kombinace více druhů pojištění odpovědnosti za škodu v jedné pojistné smlouvě, kde vždy musí být uzavřeno základní pojištění odpovědnosti a k němu může být připojištěn libovolný počet doplňkových druhů.

Tabulka č. 7 – Přehled druhů pojištění dle jejich výskytů v pojistných smlouvách

Druh odpovědnosti	Počet kusů	Počet kusů v %
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	7 664	35,83
Náklady zdravotní pojišťovny	3 524	16,47
Profesní odpovědnost	2 953	13,80
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	2 114	9,88
Cizí věci převzaté	1 928	9,01
Cizí věci užívané	980	4,58
Odpovědnost zaměstnanců	462	2,16
Finanční škody	394	1,84
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	345	1,61
Fronting odpovědnost	343	1,60
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	151	0,71
Odpovědnost D and O	147	0,69
Odpovědnost z provozu lodí	143	0,67
Fakultativně zajištěná odpovědnost	61	0,29
Závažné havárie	44	0,21
Zdravotnické zařízení	42	0,20
Odpovědnost SVJ	27	0,13
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	14	0,07
Ostatní odpovědnost	13	0,06
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	12	0,06
Nezajištěná odpovědnost	11	0,05
Přerušeni těhotenství	6	0,03
Odpovědnost z provozu letadel	4	0,02
Odpovědnost makléřů a agentů	3	0,01
Odpovědnost se speciální akceptací	3	0,01
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	2	0,01
Kosmetické výkony	1	0,00
CELKEM	21 391	100,00

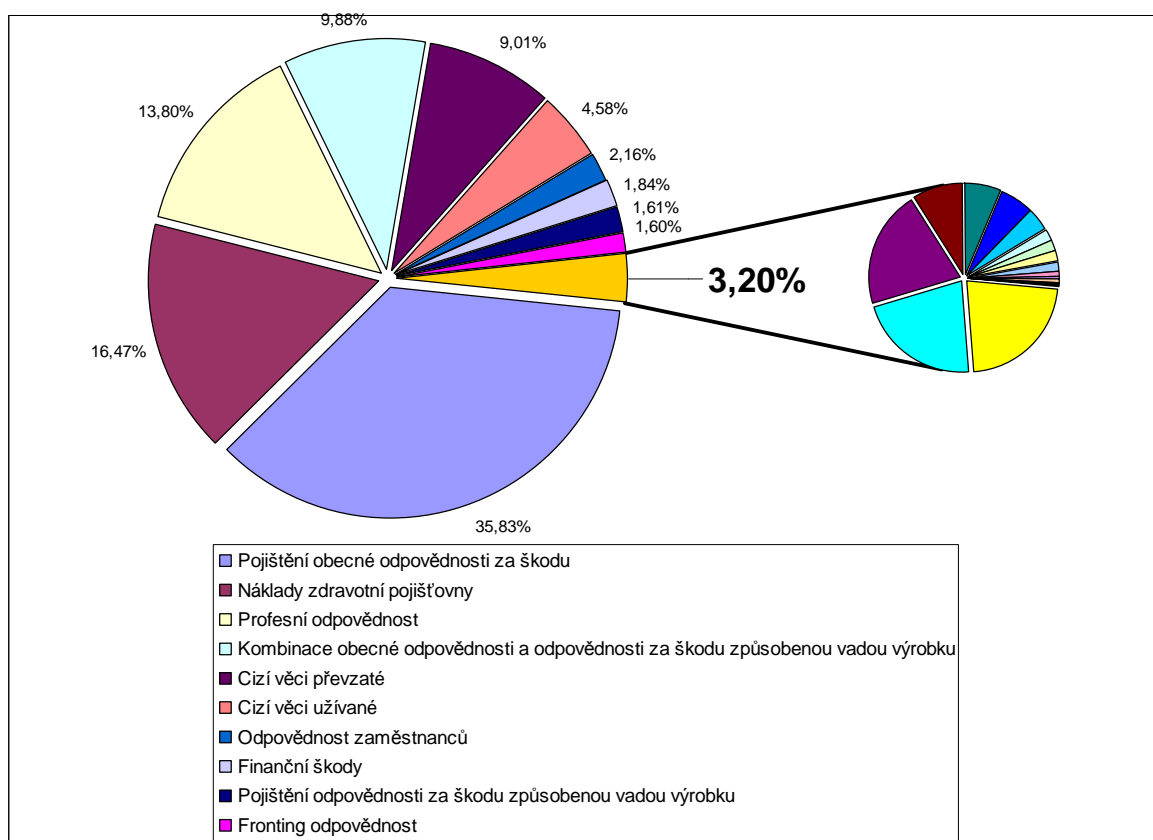
Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejčetnější výskyt u pojištění odpovědnosti je pojištění obecné odpovědnosti za škodu se 7 664 kusy. Pokud toto číslo srovnáme s celkovým počtem pojistných smluv tak je zřejmé, že téměř polovina všech pojistných smluv sjednaných na agentuře Praha má sjednané pojištění obecné odpovědnosti za škodu, případně nějaký další druh pojištění. Tento druh pojištění odpovědnosti je jedním ze

základních druhů pojištění odpovědnosti za škodu a lze k němu dopojišťovat doplňkové druhy pojištění odpovědnosti za škodu.

Druhý nejčastěji se vyskytující druh pojištění je pojištění nákladů zdravotní pojišťovny s celkovým počtem 3 524. Třetím nepoužívanějším druhem pojištění je pojištění profesní odpovědnosti za škodu s 2 953 kusy. Velký význam u četnosti tohoto pojištění hraje fakt, že se v mnohých případech jedná o povinné smluvní pojištění, kde povinnost jeho uzavření je uložena zákonem.

Čtvrtým nejčastěji se vyskytujícím druhem pojištění je kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s celkovým počtem 2 114 kusů tohoto pojištění. Pátým nejčastěji se vyskytujícím druhem je pojištění cizích věcí převzatých s celkovým počtem 1 928. Výskyt ostatních druhů pojištění odpovědnosti v rámci pojistného kmene agentury Praha je pod 1 000 kusů a v rámci pojištění odpovědnosti za škodu je lze považovat za méně významné.

Graf č. 2. – Přehled druhů pojištění dle jejich výskytů v pojistných smlouvách

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že tři nejčastěji zastoupené druhy pojištění mezi které patří pojištění obecné odpovědnosti 35,83 % kmene (jde o základní pojištění odpovědnosti za škodu), náklady zdravotní pojišťovny 16,47 % kmene (jde o doplňkové pojištění odpovědnosti za škodu) a profesní odpovědnost 13,8 % kmene (jde o základní pojištění odpovědnosti za škodu) tvoří přes polovinu (66,10 %) všech druhů sjednaných odpovědností za škodu. Je také dobře viditelné, že sedmnáct druhů pojištění odpovědnosti má výskyt četnosti menší než 200 kusů, každý z těchto druhů nezaujímá ani 1 % z celkového kmene pojištění odpovědnosti za škodu. Součet těchto sedmnácti druhů dohromady činí 3,20 % z celkového kmene pojištění odpovědnosti a z hlediska celkového pojištění odpovědnosti je lze považovat pouze za doplňkové.

6.8.3 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na ročním pojistném

V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé druhy pojištění se součtem ročního pojistného, které je za tento druh pojištění účtováno. Roční pojistné představuje cenu za pojištění odpovědnosti, která zohledňuje výši rizika v závislosti na prováděné činnosti pojištěného, výši obratu pojištěného, výši limitu plnění, sjednané spoluúčasti, dále je v ceně pojištění zahrnuta cena za technickou správu pojištění. Tabulka obsahuje procentuelní podíl ročního pojistného daného druhu pojištění odpovědnosti na celkovém ročním pojistném za pojištění odpovědnosti celkem.

Celkový součet ročního pojistného za všech dvacet sedm druhů pojištění odpovědnosti za škodu uzavřených na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 1 298 647 085 Kč.

Tabulka č. 8 – Přehled druhů pojištění dle ročního pojistného

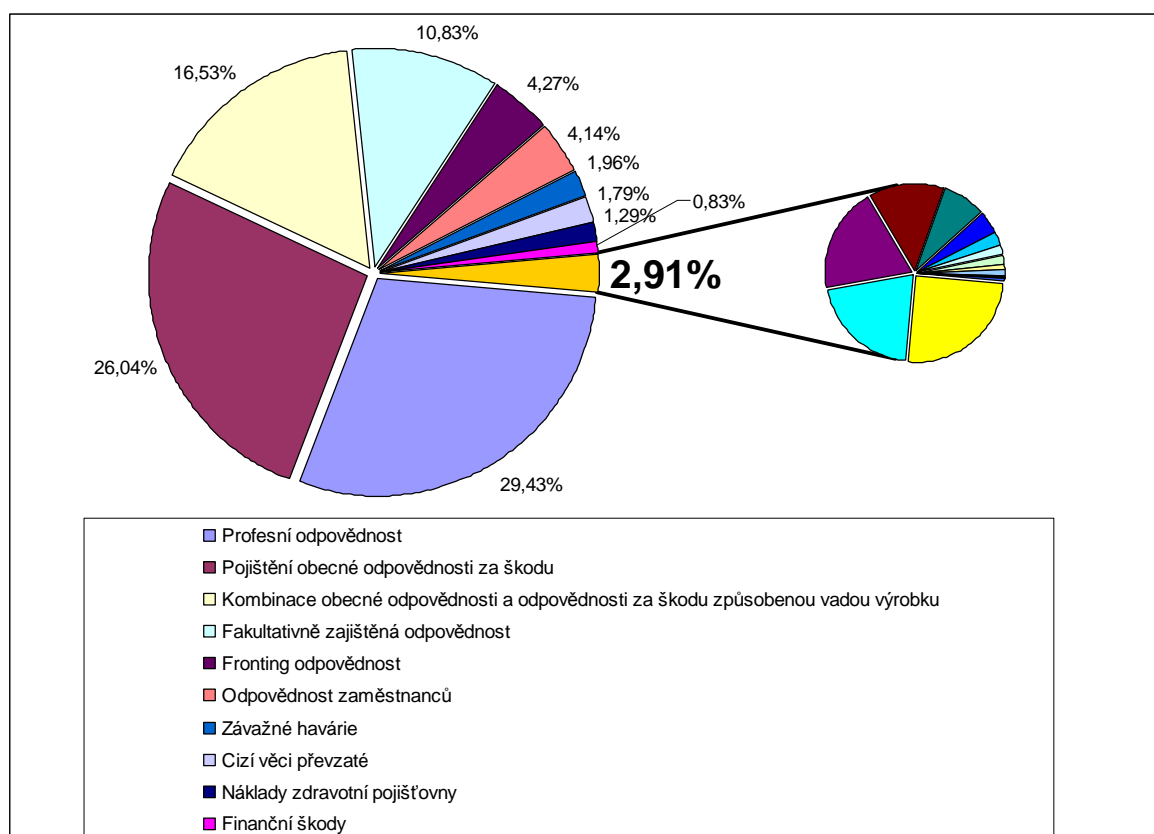
Druh odpovědnosti	Roční pojistné v Kč	Roční pojistné v %
Profesní odpovědnost	382 196 384	29,43
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	338 133 020	26,04
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	214 634 629	16,53

Fakultativně zajištěná odpovědnost	140 629 249	10,83
Fronting odpovědnost	55 393 222	4,27
Odpovědnost zaměstnanců	53 751 579	4,14
Závažné havárie	25 459 349	1,96
Cizí věci převzaté	23 192 754	1,79
Náklady zdravotní pojišťovny	16 769 357	1,29
Finanční škody	10 729 016	0,83
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	9 422 416	0,73
Odpovědnost z provozu lodí	7 913 187	0,61
Odpovědnost D and O	7 184 883	0,55
Cizí věci užívané	5 293 425	0,41
Nezajištěná odpovědnost	2 995 429	0,23
Ostatní odpovědnost	1 629 946	0,13
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	880 335	0,07
Odpovědnost se speciální akceptací	692 859	0,05
Zdravotnické zařízení	630 257	0,05
Odpovědnost SVJ	431 555	0,03
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	348 311	0,03
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	139 333	0,01
Odpovědnost z provozu letadel	109 074	0,01
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	32 696	0,00
Přerušeni těhotenství	30 720	0,00
Odpovědnost makléřů a agentů	19 900	0,00
Kosmetické výkony	4 200	0,00
CELKEM	1 298 647 085	100,00

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky největší podíl na pojistném má pojištění profesní odpovědnosti za škodu s ročním předpisem 382 196 384 Kč. Jde o základní pojištění odpovědnosti a výrazným způsobem se zde projevuje fakt, že se jedná o smluvní pojištění, kde zákon ukládá povinnost toto pojištění uzavřít. Druhým nejčastěji se vyskytujícím druhem pojištění odpovědnosti za škodu je pojištění obecné odpovědnosti za škodu s ročním předpisem 338 133 020 Kč. Tento druh pojištění představuje základní pojištění odpovědnosti za škodu, ke kterému se případně uzavírají další doplňkové druhy pojištění odpovědnosti. Oba dva druhy pojištění odpovědnosti s nejvyšším předpisem zaujímají přes 50 % celkového objemu pojistného předepsaného za pojištění odpovědnosti za škodu. Třetí druh pojištění odpovědnosti s nejvyšším předpisem představuje kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s celkovou částkou 214

634 629 Kč. Opět se jedná o základní pojištění odpovědnosti za škodu. První tři druhy pojištění s nejvyšším předpisem se nacházejí na předních místech i v předchozí tabulce s počtem výskytů jednotlivých druhů. Ovšem druhy na čtvrtém a pátém místě – fakultativně zajištěná odpovědnost s ročním předpisem 140 629 249 Kč a fronting odpovědnost s ročním předpisem 55 393 222 Kč jsou v rámci počtu výskytů těchto druhů pojištění výrazně méně zastoupeny. V těchto případech se většinou jedná o výrazně nestandardní a nadlimitní pojištění, kde se tyto nestandardní podmínky projevují ve výši předpisu pojistného. Dále je zřejmé, že sedmnáct druhů pojištění odpovědnosti, které mají roční předpis menší než deset milionů korun lze v rámci celého pojistného kmene považovat za bezvýznamné.

Graf č. 3. – Přehled druhů pojištění dle ročního pojistného

Z uvedeného grafu opět vyplývá, že tři druhy pojištění a to odpovědnosti profesní odpovědnost, pojištění obecné odpovědnosti za škodu a kombinace obecné odpovědnosti a

odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s nejvyšším ročním pojistným tvoří téměř tři třetiny (72,00 %) veškerého pojistného přijatého za pojištění odpovědnosti za škodu. Naopak sedmnáct druhů pojištění odpovědnosti za škodu nepřesahuje ve svém celkovém předpisu částku 10 000 000 Kč, tyto druhy v rámci celého kmene činí 2,91 % a představují tak pouze okrajovou část pojištění odpovědnosti za škodu.

6.8.4 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na počtu pojistných událostí

V další tabulce je provedeno hodnocení pojištění odpovědnosti z hlediska počtu pojistných událostí. Celkový počet pojistných událostí souvisí přímo s druhem činnosti, kterou pojištěný provádí. Například četnost pojistných událostí u pojištění městských částí bude výrazně vyšší než počet pojistných událostí u výrobního podniku i když se limity plnění či roční pojistné může shodovat. Počet pojistných událostí je zároveň ovlivněn výší sjednané spoluúčasti. Pokud má pojištěný sjednanou vysokou spoluúčast, pojistné události do výše této spoluúčasti často nejsou ani hlášeny na pojišťovnu. Celkový počet pojistných událostí generovaný ze všech druhů pojištění odpovědnosti za škodu na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 42 630.

Tabulka č. 9 – Přehled druhů pojištění dle počtu pojistných událostí

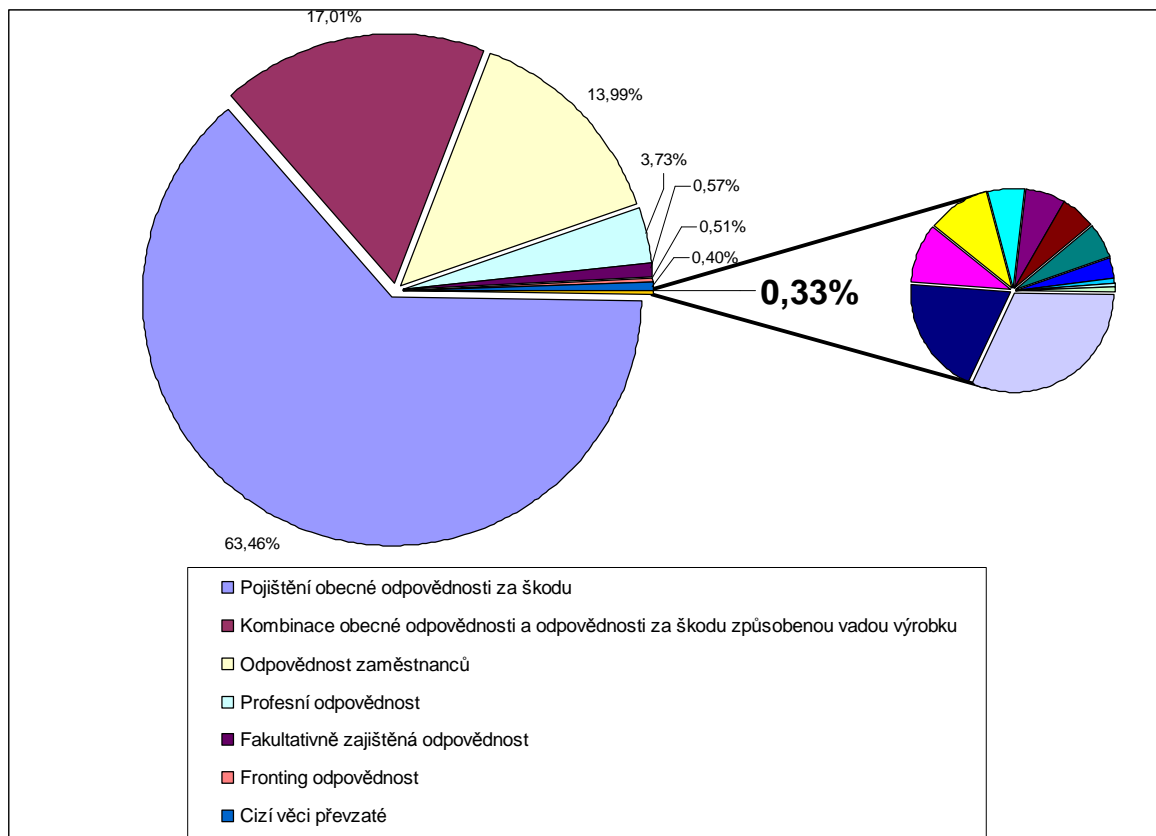
Druh odpovědnosti	Počet pojistných událostí v ks	Počet pojistných událostí v %
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	27 054	63,46
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	7 253	17,01
Odpovědnost zaměstnanců	5 963	13,99
Profesní odpovědnost	1 588	3,73
Fakultativně zajištěná odpovědnost	244	0,57
Fronting odpovědnost	217	0,51
Cizí věci převzaté	169	0,40
Finanční škody	45	0,11
Cizí věci užívané	27	0,06
Náklady zdravotní pojišťovny	14	0,03
Nezajištěná odpovědnost	14	0,03

Ostatní odpovědnost	9	0,02
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	9	0,02
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	8	0,02
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	8	0,02
Odpovědnost z provozu lodí	5	0,01
Odpovědnost D and O	1	0,00
Odpovědnost se speciální akceptací	1	0,00
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	1	0,00
Kosmetické výkony	0	0,00
Odpovědnost makléřů a agentů	0	0,00
Odpovědnost SVJ	0	0,00
Odpovědnost z provozu letadel	0	0,00
Přerušení těhotenství	0	0,00
Závažné havárie	0	0,00
Zdravotnické zařízení	0	0,00
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	0	0,00
CELKEM	42 630	100,00

Nejvyšší počet pojistných událostí vykazuje pojištění obecné odpovědnosti za škodu a to 27 054 škod. Jedná se o základní pojištění odpovědnosti za škodu, ke kterému je možné dopojišťovat další doplňkové druhy pojištění odpovědnosti. Tento druh pojištění odpovědnosti generuje přes polovinu veškerých pojistných událostí hlášených ze všech druhů pojištění odpovědnosti za škodu. I z této skutečnosti je zřejmé, jak zásadní postavení zaujímá pojištění obecné odpovědnosti za škodu mezi všemi druhy pojištění a to jak majetkovými tak nemajetkovými. Druhý nejvíce frekventovaný druh z pohledu počtu pojistných událostí je kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s celkovým počtem 7 253 pojistných událostí. Opět se zde jedná o základní pojištění odpovědnosti za škodu. Do počtu pojistných událostí třetím druhem pojištění odpovědnosti za škodu je s celkovým počtem 5 963 odpovědnost zaměstnanců.

Nejvyšší počet pojistných událostí, který je evidován na jedné pojistné smlouvě činí 3 902 hlášení. Tento počet generuje pojistná smlouva uzavřená na pojištění obecné odpovědnosti za škodu. Dá se říct, že jediná pojistná smlouva generuje více pojistných událostí než dvacet čtyři druhů pojištění odpovědnosti za škodu a ve výše uvedené tabulce by se umístila na čtvrtém místě.

Graf č. 4. – Přehled druhů pojištění dle počtu pojistných událostí

Jak opět vyplývá z grafického znázornění tři druhy pojištění odpovědnosti za škodu s nejvyšším počtem pojistných událostí a to pojištění obecné odpovědnosti za škodu, kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku a pojištění odpovědnosti zaměstnanců generuje drtivou většinu (94,46 %) veškerých pojistných událostí hlášených z pojištění odpovědnosti za škodu v pojistném kmeni agentury Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. Dvacet druhů pojištění odpovědnosti za škodu má menší výskyt pojistných událostí než 100 z toho osm druhů pojištění odpovědnosti je plně bezeškových. Těchto dvacet druhů představuje pouze 0,33 % z celkového počtu nahlášených pojistných událostí. Lze konstatovat, že osm plně bezeškových druhů pojištění odpovědnosti za škodu generuje pojišťovně čistý zisk, který není ponižován případným pojistným plněním. Je nutné ovšem brát na zřetel, že jde pouze o doplňkové druhy pojištění ze kterých nepřichází zásadní podíl pojistného.

6.8.5 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši pojistného plnění

Následující tabulka uvádí přehled druhů pojištění odpovědnosti za škodu dle výše pojistného plnění, které připadá na jednotlivé druhy pojištění odpovědnosti za škodu. S rostoucím právním povědomím a s postupem času roste i výše pojistných plnění z pojištění odpovědnosti. Tento rostoucí trend se dá očekávat i do budoucna a staví tak pojištění odpovědnosti za škodu mezi druhy pojištění, které se budou dále vyvíjet a výrazně získávat na významu. Často se právě pojištění odpovědnosti za škodu bude stávat rozhodujícím ukazatelem, který rozhodne o další existenci pojištěného v případě větší pojistné události.

Celkové roční pojistné plnění vyplacené za všechny druhy pojištění odpovědnosti za škodu vzniklé na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 343 049 221 Kč. Pokud toto číslo porovnáme s celkovým přijatým pojistným za pojištění odpovědnosti za škodu výše uvedeným (1 298 647 085 Kč) je zřejmé, že se pojištění odpovědnosti za škodu řadí mezi perspektivní druhy pojištění generující pojišťovně poměrně vysoké procento zisku.

Tabulka č. 10 - Přehled druhů pojištění dle výše pojistného plnění

Druh odpovědnosti	Pojistné plnění v Kč	Pojistné plnění v %
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	141 493 162	41,25
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	66 436 386	19,37
Profesní odpovědnost	55 565 780	16,20
Odpovědnost zaměstnanců	43 550 915	12,70
Fronting odpovědnost	11 936 214	3,48
Fakultativně zajištěná odpovědnost	9 251 501	2,70
Cizí věci převzaté	7 351 836	2,14
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	3 169 457	0,92
Náklady zdravotní pojišťovny	1 848 967	0,54
Cizí věci užívané	1 350 503	0,39
Finanční škody	639 421	0,19
Nezajištěná odpovědnost	255 648	0,07

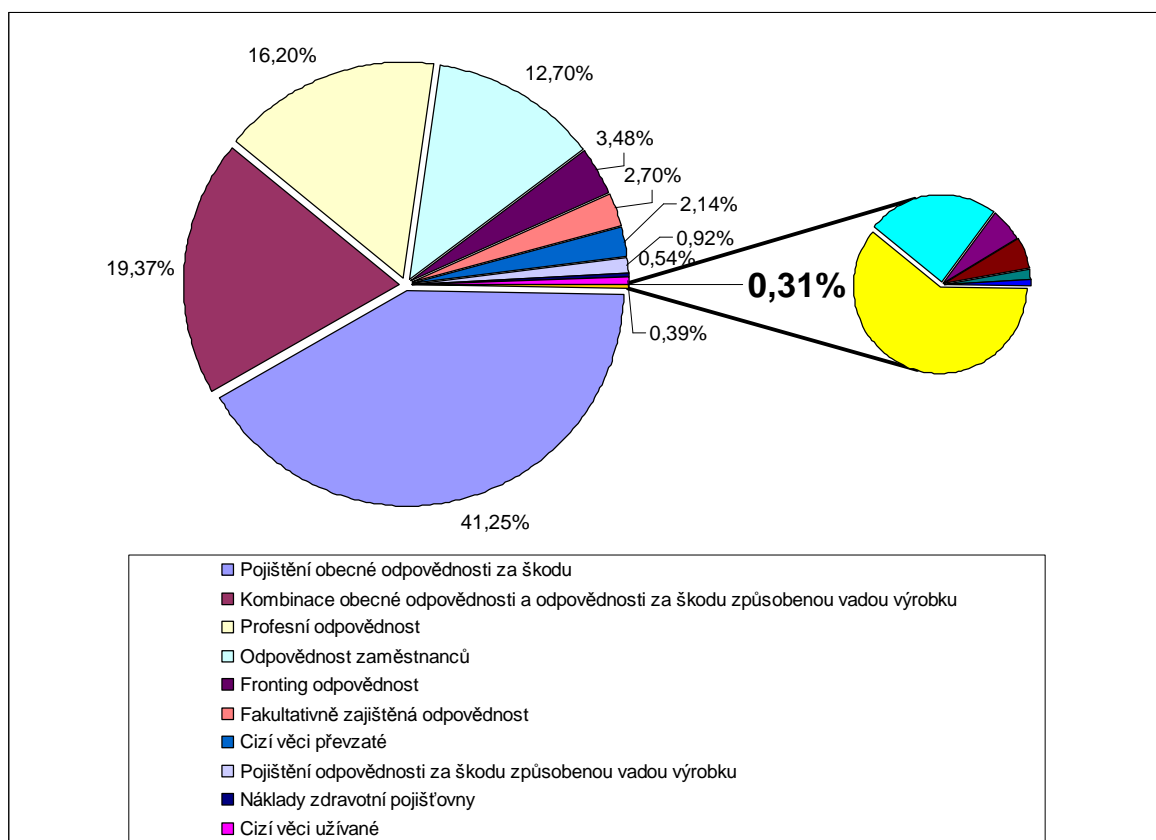
Ostatní odpovědnost	65 806	0,02
Odpovědnost z provozu lodí	60 165	0,02
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	20 900	0,01
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	11 170	0,00
Odpovědnost se speciální akceptací	1 000	0,00
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	390	0,00
Kosmetické výkony	0	0,00
Odpovědnost D and O	0	0,00
Odpovědnost makléřů a agentů	0	0,00
Odpovědnost SVJ	0	0,00
Odpovědnost z provozu letadel	0	0,00
Přerušování těhotenství	0	0,00
Závažné havárie	0	0,00
Zdravotnické zařízení	0	0,00
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	0	0,00
CELKEM	343 009 221	100,00

V rámci pojištění odpovědnosti za škodu je druhem s nevyšším ročním pojistným plněním pojištění obecné odpovědnosti za škodu s celkovým ročním plněním 141 493 162 Kč. Dalším druhem pojištění odpovědnosti za škodu v rámci výše pojistného plnění je kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s celkovým pojistným plněním 66 436 386 Kč. Na třetím místě se nachází pojištění profesní odpovědnosti za škodu s celkovou částkou 55 565 780 Kč následované odpovědností zaměstnanců s celkovým pojistným plněním ve výši 43 550 915 Kč. Tyto čtyři druhy pojištění odpovědnosti za škodu výrazným způsobem převyšují v rámci pojistného plnění ostatní druhy. Údaje čtyř druhů pojištění odpovědnosti za škodu s nejvyšším součtem pojistného plnění odpovídají i nejvyššímu počtu pojistných událostí uvedenému v předchozí tabulce, kde pouze profesní odpovědnost následuje za odpovědností zaměstnanců.

sedmnáct druhů pojištění odpovědnosti za škodu nepřesahuje v rámci pojistného plnění hranici jednoho milionu korun. Přičemž devět z těchto druhů pojištění je plně bezeškodných.

Nejvyšším individuálním pojistným plněním vyplacným z pojištění odpovědnosti za škodu na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. byla částka 9 727 953 Kč a to z pojištění obecné odpovědnosti za škodu.

Graf č. 5. – Přehled druhů pojištění dle výše pojistného plnění

Jak vyplývá z výše uvedeného grafu tři druhy pojištění odpovědnosti za škodu a to pojištění obecné odpovědnosti za škodu, kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku a profesní odpovědnost generují přes tři čtvrtiny (76,82 %) vyplacených pojistných plnění. Druhy s vyšší pojistného plnění menší než jeden milion Kč činí pouze 0,31 % z veškerých vyplacených škod z pojištění odpovědnosti. Tento součet představuje sedmnáct druhů pojištění odpovědnosti za škodu a v rámci pojistného plnění je lze považovat za bezpředmětné.

6.8.6 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši rezervy pojistného plnění

Dále je uveden přehled jednotlivých druhů pojištění dle výše tvorby rezervy na pojistné plnění. Rezerva na pojistné plnění je tvořena při nahlášení pojistné události jako relevantní

odhad výše pojistného plnění. V rámci pojištění odpovědnosti mají rezervy velký význam obzvláště v případech pojistných událostí, které jsou řešeny soudní cestou a vyplacení pojistné události je závislé na vynesení rozsudku. Vyplacení pojistné události může v tomto případě trvat i několik měsíců případně let. V tomto případě je rezerva pojistného plnění stále evidována na příslušné pojistné smlouvě až do doby uzavření pojistné události. Rezerva je tvořena jako odhad výše pojistného plnění se kterým se již pracuje v rámci škodních průběhů a dalších statistik důležitých pro další vývoj pojistného produktu. Po ukončení likvidace pojistné události se rezerva zruší a místo ní se na pojistné smlouvě eviduje skutečná výše pojistného plnění. V případě soudních sporů mohou mezi výší vytvořené rezervy a skutečnou výší pojistného plnění vznikat výrazné rozdíly a proto je vždy lepší v rámci rezervy počítat s vyšší částkou.

Celkové roční rezervy utvořené v rámci druhu pojištění odpovědnosti za škodu na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 248 493 500 Kč.

Tabulka č. 11 - Přehled druhů pojištění dle výše rezervy pojistného plnění

Druh odpovědnosti	Rezerva pojistného plnění v Kč	Rezerva pojistného plnění v %
Profesní odpovědnost	107 041 721	43,08
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	69 819 993	28,10
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	50 465 785	20,31
Odpovědnost zaměstnanců	13 785 096	5,55
Fronting odpovědnost	2 218 963	0,89
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	1 778 341	0,72
Cizí věci převzaté	1 043 691	0,42
Odpovědnost z provozu lodí	780 000	0,31
Nezajištěná odpovědnost	757 700	0,30
Fakultativně zajištěná odpovědnost	376 220	0,15
Náklady zdravotní pojišťovny	220 990	0,09
Cizí věci užívané	127 000	0,05
Odpovědnost D and O	40 000	0,02
Finanční škody	38 000	0,02
Kosmetické výkony	0	0,00
Odpovědnost makléřů a agentů	0	0,00
Odpovědnost se speciální akceptací	0	0,00
Odpovědnost SVJ	0	0,00

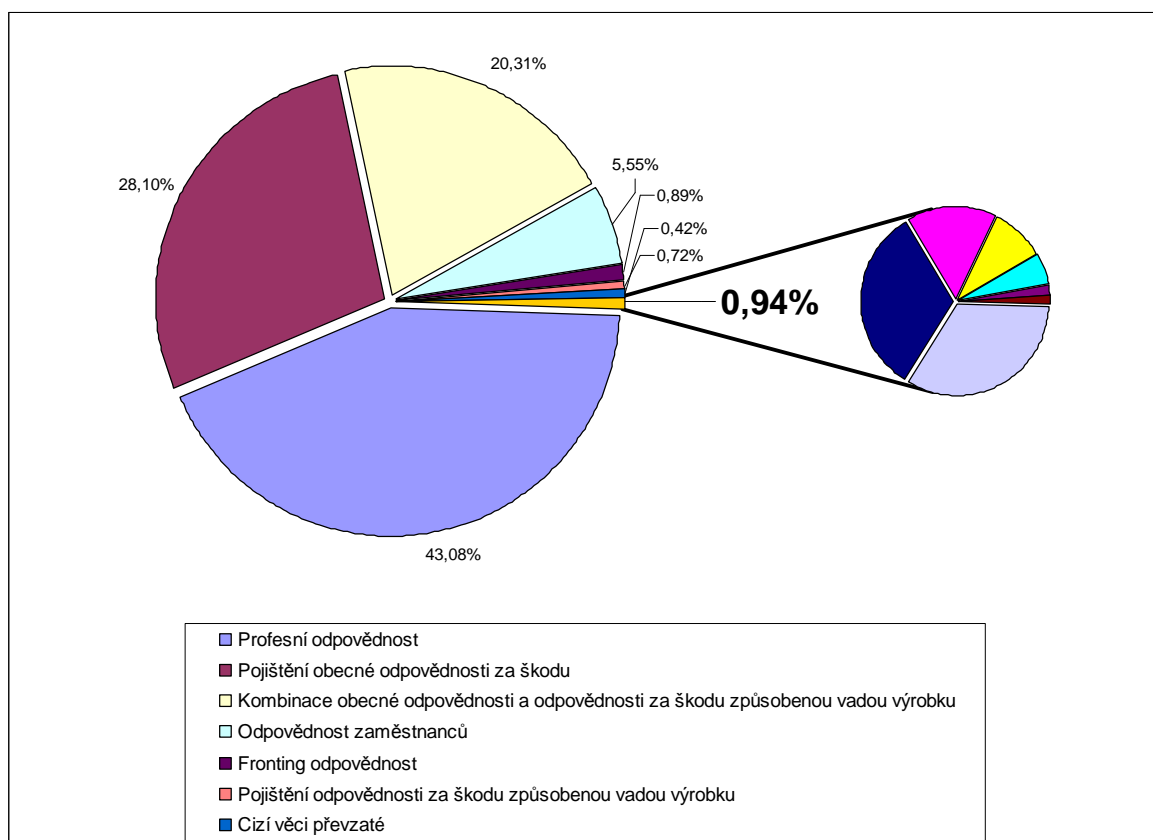
Odpovědnost z provozu letadel	0	0,00
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	0	0,00
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	0	0,00
Ostatní odpovědnost	0	0,00
Přerušeni těhotenství	0	0,00
Závažné havárie	0	0,00
Zdravotnické zařízení	0	0,00
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	0	0,00
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	0	0,00
CELKEM	248 493 500	100,00

Z uvedeného přehledu vyplývá, že největší rezervy pojistného plnění jsou vytvořeny v rámci pojištění profesní odpovědnosti za škodu v celkové výši 107 041 721 Kč. Jde o jedno ze základních pojištění odpovědnosti za škodu, ke kterému je možné uzavírat doplňkové pojištění odpovědnosti. V rámci pojištění profesní odpovědnosti za škodu jsou nejvyšší rezervy tvořené z toho důvodu, že většina škod vzniklých z tohoto druhu pojištění se řeší soudní cestou a pojistné události tak nemohou být uzavřeny ve standardním čase. Druhý druh pojištění odpovědnosti za škodu z hlediska tvorby rezerv je pojištění obecné odpovědnosti za škodu a to s rezervou v celkové výši 69 819 993 Kč. Opětně se jedná o nejfrekventovanější základní pojištění odpovědnosti. Obecná odpovědnost je následována kombinací obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s celkovou rezervou 50 465 785 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o nejfrekventovanější druhy pojištění odpovědnosti za škodu s nejvyšším počtem pojistných událostí je zřejmé, že i v rámci tohoto ukazatele se pohybují na předních příčkách.

Dvacet druhů pojištění odpovědnosti za škodu má vytvořené rezervy menší než jeden milion korun, přičemž třináct těchto druhů má výši rezervy v nulové hodnotě.

Nejvyšší vytvořená rezerva na individuální pojistné smlouvě činí 25 466 800 Kč. Jde o pojištění profesní odpovědnosti za škodu zdravotnického zařízení sjednané na principu pojištění claims made. Tato pojistná rezerva je dlouhodobého charakteru a konečná likvidace pojistné události čeká na vynesení rozsudku v rámci soudního sporu, který vede pojištěné zdravotnické zařízení s poškozeným.

Graf č. 6. – Přehled druhů pojištění dle výše rezervy pojistného plnění

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že tři druhy pojištění odpovědnosti za škodu s nejvyššími rezervami a to profesní odpovědnost, pojištění obecné odpovědnosti za škodu a kombinace obecné odpovědnosti za škodu a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku tvoří přes tři čtvrtiny (91,49 %) hodnoty vytvořených rezerv na agentuře Praha. Značnou měrou se na této skutečnosti podílí nejvyšší vytvořená rezerva z pojištění profesní odpovědnosti výše uvedená. U dvaceti druhů pojištění odpovědnosti za škodu nepřesahují vytvořené rezervy hranici jeden milion Kč. Těchto dvacet druhů dohromady činí pouze 0,94 % z celkové sumy rezerv vytvořených na agentuře Praha. Přičemž třináct druhů pojištění odpovědnosti za škodu nemá vytvořenou žádnou rezervu. Což znamená, že k rozhodnému okamžiku generování statistiky nebyly na těchto druzích pojištění odpovědnosti žádné rozpracované pojistné události.

6.8.7 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši spoluúčasti

V následující tabulce jsou hodnoceny druhy pojištění odpovědnosti z hlediska výše sjednané spoluúčasti. U pojištění odpovědnosti je ve většině případů sjednána pevná spoluúčást. Tato spoluúčást se sjednává v tisícových řádech korun. Sjednanou spoluúčastí se pojištěný podílí na celkové škodě, do její výše se škoda neplní. Vzhledem ke skutečnosti, že u pojištění odpovědnosti za škodu se pojistné plnění hradí poškozenému a nikoliv pojištěnému je pojištěný povinen spoluúčást poškozenému doplatit.

Tabulka č. 12 - Přehled druhů pojištění dle výše sjednané spoluúčasti

Druh odpovědnosti	Rozpětí výše spoluúčastí v tis Kč						
	0 - 9	10 - 49	50 - 99	100 - 499	500 - 999	1000- 9999	10000 a více
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	6561	892	83	81	8	19	15
Náklady zdravotní pojišťovny	3256	256	9	2	0	1	0
Profesní odpovědnost	2724	71	22	87	14	29	6
Cizí věci převzaté	1676	223	20	8	1	1	0
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	1424	500	112	63	8	5	6
Cizí věci užívané	793	168	14	5	0	0	0
Odpovědnost zaměstnanců	461	0	0	1	0	0	0
Finanční škody	317	59	10	7	1	0	0
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	219	86	27	9	2	1	1
Fronting odpovědnost	164	89	29	41	5	9	5
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	147	3	1	0	0	0	0
Odpovědnost D and O	56	86	0	3	0	0	0
Odpovědnost z provozu lodí	50	88	2	3	0	0	0
Zdravotnické zařízení	42	0	0	0	0	0	0
Fakultativně zajištěná odpovědnost	35	5	1	5	2	11	2
Ostatní odpovědnost	12	1	0	0	0	0	0
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	11	1	0	0	0	0	0
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	11	3	0	0	0	0	0
Nezajištěná odpovědnost	8	2	0	1	0	0	0

Přerušeni těhotenství	6	0	0	0	0	0	0
Odpovědnost z provozu letadel	4	0	0	0	0	0	0
Odpovědnost makléřů a agentů	3	0	0	0	0	0	0
Kosmetické výkony	1	0	0	0	0	0	0
odpovědnost - speciální akceptace	1	0	0	1	0	0	1
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	1	1	0	0	0	0	0
Odpovědnost SVJ	0	27	0	0	0	0	0
Závažné havárie	0	1	2	6	10	23	2
Počet výskytů celkem	17983	2562	332	323	51	99	38

Sjednané spoluúčasti u pojištění odpovědnosti se pohybují v rozmezí od 0 Kč do 200 000 000 Kč. Je zřejmé, že tyto dvě hranice ukazují krajní možnosti a většina případů sjednaných spoluúčastí se bude pohybovat v nižších číslech do 10 000 Kč.

Všechny spoluúčasti byly rozděleny do sedmi skupin. Pro vyšší vypovídací hodnotu byly zvoleny nepravidelné intervaly v rozpětí 0 – 9 000 Kč, 10 000 Kč – 49 000 Kč, 50 000 Kč – 99 000 Kč, 100 000 Kč – 499 000 Kč, 500 000 Kč – 999 000 Kč, 1 000 000 Kč – 9 999 000 Kč, 10 000 000 Kč a více.

Za základní lze považovat rozpětí 0 – 9 000 Kč v rámci tohoto intervalu se nachází 17 983 pojištění sjednaných s touto spoluúčastí, přičemž lze konstatovat, že s 0 spoluúčastí je sjednáno minimum pojištění. Druhou významně zastoupenou skupinou spoluúčastí je interval 10 000 Kč – 49 000 Kč, který má 2 562 výskytů. Třetí interval 50 000 Kč – 99 000 Kč vykazuje prudký pokles oproti předchozím s celkovým počtem 332 kusů. Čtvrtý interval 100 000 Kč – 499 000 Kč je zastoupen 323 kusy. Interval 500 000 Kč – 999 000 Kč vykazuje 51 výskytů, u intervalu 1 000 000 Kč – 9 999 000 Kč dochází k mírnému navýšení na 99 kusů a poslední interval 10 000 000 Kč a více je zastoupen pouze 38 výskytů. Dle této tabulky lze konstatovat, že drtivá většina sjednaných pojištění je se spoluúčastí do 10 000 Kč, další intervaly již nepřekračují významnější počet a jejich výskyt je v rámci pojištění průmyslu spíše výjimečný.

Zároveň je zajímavé hodnocení vyšších spoluúčastí z hlediska jednotlivých druhů pojištění. Je zřejmé, že vzhledem k vysokému objemu uzavřené obecné odpovědnosti za škodu se i v rámci tohoto pojištění vyskytují případy s extrémně vysokou spoluúčastí. Poměrně významně jsou v rámci vysokých spoluúčastí zastoupeny i profesní odpovědnosti a kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu z působenou vadou výrobku. Vyšší spoluúčasti se ale také vyskytují u druhů pojištění, která v rámci pojistného kmene

nemají tak vysokou četnost zastoupení a to v případě fakultativně zajištěné odpovědnosti a fronting odpovědnosti. V rámci těchto dvou druhů je vysoká spoluúčast vázána na sjednané vysoké limity plnění a nestandardní podmínky tohoto pojištění.

Nejvyšší sjednaná spoluúčast v kmeni agentury Praha Kooperativy pojišťovny, a.s. je ve výši 200 000 000 Kč. Tato spoluúčast je dvakrát sjednána u pojištění obecné odpovědnosti za škodu a jednou v rámci fakultativního zajištění.

6.8.8 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši limitu plnění

V tabulce č. 13 je uveden přehled výše pojistných limitů plnění sjednaných v rámci pojištění odpovědnosti. Limit plnění představuje maximální možnou výši pojistného plnění, které může být z daného nebezpečí vyplaceno. Sjednává se ve statisícových řádech korun. Limit plnění je možné sjednat jako individuální limit pro každý jednotlivý druh pojištění samostatně či jako společný limit pro základní druh pojištění odpovědnosti a další doplňkové pojištění. Ovšem i v rámci společného limitu plnění pro více druhů pojištění nemůže být tato hranice v případě pojistné události nastalé z více druhů pojištění překročena.

Tabulka č. 13 - Přehled druhů pojištění dle výše limitu plnění

Druh odpovědnosti	Rozpětí výše limitu plnění v mil Kč						
	0 - 4	5 - 9	10 - 49	50 - 99	100 - 199	200 - 499	500 a více
Náklady zdravotní pojišťovny	3130	338	55	0	1	0	0
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	2472	3628	1331	158	51	22	2
Profesní odpovědnost	2128	325	426	30	34	10	0
Cizí věci převzaté	1751	124	48	5	1	0	0
Cizí věci užívané	900	54	26	0	0	0	0
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	658	555	763	98	39	5	0
Odpovědnost zaměstnanců	451	3	5	1	0	0	2
Finanční škody	298	60	35	0	1	0	0
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	157	108	71	7	1	1	0
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	148	3	0	0	0	0	0
Odpovědnost D and O	63	32	50	1	1	0	0

Odpovědnost z provozu lodí	49	56	37	0	0	1	0
Fronting odpovědnost	27	9	255	30	11	4	6
Zdravotnické zařízení	20	19	3	0	0	0	0
Odpovědnost SVJ	18	7	2	0	0	0	0
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	12	0	0	0	0	0	0
Ostatní odpovědnost	8	4	1	0	0	0	0
Přerušeni těhotenství	6	0	0	0	0	0	0
Nezajištěná odpovědnost	4	2	5	0	0	0	0
Závažné havárie	3	4	30	6	1	0	0
Fakultativně zajištěná odpovědnost	2	0	18	12	14	11	4
Kosmetické výkony	1	0	0	0	0	0	0
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	1	0	1	0	0	0	0
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	1	12	1	0	0	0	0
Odpovědnost z provozu letadel	0	1	2	1	0	0	0
odpovědnost - speciální akceptace	0	0	2	1	0	0	0
Odpovědnost makléřů a agentů	0	0	3	0	0	0	0
Počet výskytů celkem	12 308	5 344	3 170	350	155	54	14

Sjednané limity plnění v rámci pojištění odpovědnosti za škodu se pohybují v intervalu 50 000 Kč až 22 522 421 338 Kč, opět se jedná o hraniční částky, které jsou zastoupeny pouze vyjímečně. Převážná většina limitů plnění u všech druhů odpovědnosti za škodu se pohybuje do výše 10 000 000 Kč.

Pro lepší vypovídající hodnotu byly opětně všechny limity plnění rozděleny do sedmi nepravidelných intervalů v rozsahu 0 – 4 000 000 Kč, 5 000 000 Kč – 9 000 000 Kč, 10 000 000 Kč – 49 000 000 Kč, 50 000 000 Kč – 99 000 000 Kč, 100 000 000 Kč – 199 000 000 Kč, 200 000 000 Kč – 499 000 000 a 500 000 000 Kč a více.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že nejčastěji se vyskytující limit pojistného plnění se pohybuje v intervalu 0 – 4 000 000 Kč a to s celkovým výskytem 12 308 kusů. Tento limit sám zaujímá přes polovinu celkového počtu hodnocených pojištění. Velmi zajímavý je v tomto případě i přehled výskytů dle jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti, kde nejčastěji je zastoupeno pojištění nákladů zdravotní pojišťovny s počtem 3 130. Jde o doplňkové pojištění odpovědnosti, u kterého je ve většině případů postačující nižší limit plnění. Dále je zde výrazně zastoupeno pojištění obecné odpovědnosti za škodu

s celkovým počtem 2 472 výskytů, zde jsou zastoupeni převážně podnikatelé, kteří svojí činností nemohou způsobit závažnější škody a na třetí pozici je pojištění profesní odpovědnosti s celkovým počtem 2 128 kusů. Profesní pojištění odpovědnosti je zastoupeno tak výrazně, protože se jedná o smluvní pojištění, kde povinnost toto pojištění uzavřít ukládá zákon, ale již neuvádí v jaké výši limitu má být toto pojištění uzavřeno. Pojištění si tak ve většině případů volí nižší hranici limitu plnění. Tyto tři druhy pojištění v rámci celkového počtu zastoupení tohoto intervalu tvoří více než polovinu.

Dále lze konstatovat že se vzrůstající hodnotou limitu plnění výrazně klesá počet výskytů jednotlivých druhů pojištění. Druhý interval 5 000 000 Kč – 9 000 000 Kč je zastoupen v 5 344 případech přičemž největší podíl zaujímá pojištění obecné odpovědnosti za škodu a kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. Další interval limitu plnění 10 000 000 Kč – 49 000 000 Kč se vyskytuje ve 3 170 případech i v rámci tohoto intervalu se nejčastěji vykytuje pojištění obecné odpovědnosti za škodu a kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. U intervalu 50 000 000 Kč – 99 000 000 Kč dochází k prudkému poklesu výskytu na pouhých 350 kusů a i v tomto případě jako u předchozích je většina výskytů u pojištění obecné odpovědnosti za škodu a kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. Pátý interval 100 000 000 Kč – 199 000 000 Kč je zastoupen pouze v 155 případech a interval 200 000 000 Kč – 499 000 000 Kč v 54 případech. Poslední interval 500 000 000 Kč a více je zastoupen pouze ve čtrnácti případech. Opět se zde projevuje nestandardnost pojištění fakultativní odpovědnosti a fronting odpovědnosti, které se na rozdíl od všech ostatních druhů pojištění odpovědnosti vyskytují spíše v rámci vyšších limitů plnění.

Nejvyšší sjednaný limit pojistného plnění na agentuře Praha společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. činí 22 522 421 338 Kč a je sjednán v rámci fakultativního zajištění.

6.8.9 Zastoupení jednotlivých druhů pojištění odpovědnosti v závislosti na výši ročního pojistného

Poslední tabulka ukazuje přehled výše ročního pojistného nikoliv v konečném součtu, ale v rozmezích plateb, které jsou za jednotlivé druhy pojištění inkasovány. Pojistné je uvedeno v tisícových řádech korun českých.

Tabulka č. 14 - Přehled druhů pojištění dle výše ročního pojistného

Druh odpovědnosti	Roční pojistné v tisících Kč						
	0 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 199	200 - 499	500 - 999	1000 a víc
Pojištění obecné odpovědnosti za škodu	5533	1189	504	239	138	40	21
Náklady zdravotní pojišťovny	3399	113	9	3	0	0	0
Profesní odpovědnost	2107	406	181	110	86	35	28
Cizí věci převzaté	1719	158	30	18	1	2	1
Cizí věci užívané	909	57	9	4	0	1	0
Kombinace obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	695	539	431	259	139	36	19
Odpovědnost zaměstnanců	369	41	17	15	10	5	5
Finanční škody	272	75	31	9	5	0	2
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	198	73	45	25	4	0	0
Odpovědnost za škody způsobené zaměstnanci	151	0	0	0	0	0	0
Fronting odpovědnost	94	127	76	21	17	4	3
Odpovědnost z provozu lodí	88	45	8	0	1	1	0
Odpovědnost D and O	52	43	34	15	3	0	0
Zdravotnické zařízení	38	2	2	0	0	0	0
Odpovědnost SVJ	22	4	0	1	0	0	0
Odpovědnost za škody žáků při provádění praxe	12	0	0	0	0	0	0
Ostatní odpovědnost	7	0	4	0	1	1	0
Přerušení těhotenství	6	0	0	0	0	0	0
Fakultativně zajištěná odpovědnost	5	1	5	7	18	8	17
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost + odpovědnost za škody způsobené vadou výrobku	4	3	3	3	1	0	0
Odpovědnost z provozu letadel	3	1	0	0	0	0	0
Nezajištěná odpovědnost	2	4	1	1	2	0	1
Odpovědnost makléřů a agentů	2	1	0	0	0	0	0
Kosmetické výkony	1		0	0	0	0	0
odpovědnost - speciální akceptace	0	0	0	1	2	0	0
Závažné havárie	0	4	2	7	24	6	1
Zdravotnické zařízení – profesní odpovědnost + obecná odpovědnost	0	0	0	0	2	0	0
Počet výskytů celkem	15688	2886	1392	738	454	139	98

Rozmezí plateb pojistného za pojištění odpovědnosti je od 55 Kč do 20 205 653 Kč. Opětně tyto částky udávají mezní hranice pojistného. Téměř tři čtvrtiny všech plateb za pojištění odpovědnosti za škodu se pohybují do 19 000 Kč.

Opětne pro vyšší vypovídající schopnost byly platby pojistného rozděleny do sedmi nepravidelných intervalů ve výši 0 – 19 000 Kč, 20 000 Kč – 49 000 Kč, 50 000 Kč – 99 000 Kč, 100 000 Kč – 199 000 Kč, 200 000 Kč – 499 000 Kč, 500 000 Kč – 999 000 Kč a 1 000 000 Kč a více.

Největší výskyt plateb pojistného je v rámci intervalu 0 – 19 000 Kč v celkovém počtu 15 688. I v tomto intervalu se projevuje četnost jednotlivých pojištění a s největším počtem je zastoupená obecná odpovědnost za škodu následovaná náklady zdravotní pojišťovny a profesní odpovědností. Druhý interval 20 000 Kč – 49 000 Kč je zastoupen v celkovém počtu 2 886 kusů, i zde je nejčetnějším druhem pojištění obecná odpovědnost za škodu následovaná kombinací obecné odpovědnosti a odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku s profesní odpovědností. Interval 50 000 Kč – 99 000 Kč se vyskytuje v 1 392 případech ani v tomto intervalu se nemění struktura nejčastěji se vyskytujících druhů pojištění. U čtvrtého intervalu 100 000 Kč – 199 000 Kč dochází k poměrně výraznějšímu poklesu výskytu na 738 kusů při zachování struktury nejčastěji se vyskytujících druhů. Interval 200 000 Kč – 499 000 Kč je zastoupen ve 454 případech, interval 500 000 Kč – 999 000 Kč ve 139 případech a v rámci posledního intervalu 1 000 000 Kč a více je sjednáno 98 pojištění.

Dá se říci, že až na výjimečné případy platí u všech druhů pojištění, že s růstem výše intervalu velice výrazně klesá výskyt jednotlivých druhů pojištění.

Odpovědnost s nevyšším ročním pojistným je obecná odpovědnost za škodu s ročním předpisem 20 205 653 Kč.

7. ZÁVĚR

V této diplomové práci byla řešena otázka průmyslového pojištění a to převážně pojištění odpovědnosti za škodu. Na základě zjištěných skutečností budou v závěru shrnuty poznatky a odvozeny určitá doporučení týkající se této oblasti.

Pojištění průmyslu zaujímá v rámci všech druhů pojištění velmi významné místo. Je ovšem zásadní otázkou jak správně nastavit výši pojistného vůči možným škodám. Tato skutečnost se týká především pojištění odpovědnosti za škodu, kde je potenciál generování nadlimitních pojistných událostí poměrně vysoký.

I při dodržování veškerých výrobně-technických pravidel a poostupů může dojít k výrobě vadných výrobků či k vadně vykonané práci, tyto potom mohou způsobit škodu. Požadovaná náhrada škody může nepříjemně zasáhnout do hospodářských výsledků podnikatele v mnohých případech může i ohrozit jeho samotnou existenci. V současné době dochází v naší společnosti k velkému nárůstu právního povědomí a každý si mnohem více uvědomuje, že má právo požadovat náhradu za škodu, která mu byla jiným subjektem způsobena, a právo vymáhat tuto náhradu i soudní cestou. Částky požadované jako náhrada škody rostou a v případě škod vzniklých v zahraničí se mohou pohybovat v mnohem vyšších dimenzích než v tuzemsku.

Výše uvedené důvody by měly vést nejen výrobce, ale i dovozce nebo vývozce ke sjednání pojištění odpovědnosti za škody způsobené činností či vadným výrobkem. Vedle pojištění majetku proti majetkovým rizikům patří pojištění odpovědnosti za škody včetně pojištění odpovědnosti za škody způsobené vadným výrobkem k základním druhům pojištění, bez kterých by uvážlivý podnikatel neměl své podnikání vykonávat.

Pojištění obecné odpovědnosti za škody podnikatelských subjektů nabízí téměř všichni pojistitelé na pojistném trhu. Při sjednávání tohoto produktu je třeba se zaměřit na rozsah nabízených produktů (s ohledem na druh podnikatelské činnosti a zhodnocení rizik klienta), který je v tomto druhu pojištění prioritně určen výlukami z pojištění.

Vzhledem k výše uvedenému i k charakteru hodnocených dat lze předpokládat, že pojištění odpovědnosti za škodu bude nabývat na významu. Již v blízké době lze očekávat poměrně výrazné navyšování limitů pojistného plnění a s tím spojený nárůst ročního pojistného předepsaného za tento druh pojištění. Bohužel se dá zároveň očekávat i nárůst výše

pojistných událostí, které budou z pojištění odpovědnosti za škodu uplatňovány a to i s ohledem na větší množství pojistných událostí, které budou řešeny soudní cestou.

Pojistitelé musí vhodným způsobem posuzovat rizikovost jednotlivých klientů a to nejen z hlediska prováděné činnosti, ale také z hlediska jejich bonity. Je pravděpodobné, že ekonomicky slabý či nezdravý podnik bude mít mnohem větší tendenci ke škodám způsobeným svojí činností či výrobky než ekonomicky silná firma.

Pro úspěšný rozvoj pojištění odpovědnosti za škodu je tedy nutné věnovat zvýšenou pozornost marketingovým aktivitám, podporujícím tento produkt, budovat dobrou image pojistitele a vztahy s veřejností, realizovat ankety, marketingové průzkumy, využívat přednosti internetu, internetového pojišťovnictví a on-line marketingu.

Dále je nutné zabezpečit vysokou úroveň kultury prodeje pojistných produktů. V rámci průmyslového pojištění nelze za základní prodejní cestu považovat přepážkový prodej či internet, ale je nutné zaměřit se na zprostředkovatele, především pojišťovací makléře. Je vhodné pomocí různých promoakcí budovat s nimi pozitivní vztahy a udržovat neustálý kontakt.

Je nutné zajistit nabídku všech druhů pojištění odpovědnosti a jejich další vývoj následující měnící se legislativu a předpisy Evropské unie. Na tuto skutečnost je nutné klást zřetel obzvláště při obnovování tzv. zajistných smluv pro pojištění odpovědnosti za škodu. Tyto zajistné smlouvy se uzavírají vždy na dobu jednoho roku a mají zásadní vliv na konečnou výši pojistného a především na tzv. nepřipojistitelné výluky z pojištění.

Pojistitelé musí svoji pozornost zaměřovat na průběžné vzdělávání zaměstnanců, obzvláště underwriterů pojištění odpovědnosti za škodu a likvidátorů pojistných událostí z pojištění odpovědnosti. Vzdělávání musí být zaměřeno na odbornou stránku v souladu s měnící se legislativou České republiky i na obchodní dovednosti.

Na případné pojištění je možné působit cenou a speciálními nabídkami, ovšem není vhodné užívat cenu jako jediný prostředek marketingového mixu.

Je nutné zachovat vysokou kvalitu nabízených služeb spojených nejen s prodejem a uzavíráním pojistných smluv, ale i jejich následnou správou.

Pojistitel musí zaměřit pozornost na rychlou a kvalitní likvidační službu. V případě likvidace škodní události z pojištění odpovědnosti za škodu je nutné provádět tuto činnost v souladu s právními předpisy, pojistnou smlouvou, všeobecnými a zvláštními pojistnými podmínkami. Vzhledem ke zvláštnosti každé škodní události a k množství variant, které

mohou v pojištění odpovědnosti nastat, nelze stanovit taxativní výčet dokladů ani jednotnost likvidačních postupů nezbytných pro šetření škodní události. Každou škodní událost je třeba posuzovat individuálně.

Pojistitelé by zároveň měli vhodným komunikačním mixem oslovovat cílové skupiny zákazníků. V rámci průmyslového pojištění je zásadní vhodná prezentace prostřednictvím různých anket a soutěží ve kterých se Kooperativa pojišťovna, a.s. pravidelně umísťuje na předních místech.

Zásadní v oblasti pojišťovnictví je tzv. vytěžování pojistného kmene. Pojistitelé musí intenzivněji využívat propojištěnost jednotlivých klientů v rámci různých druhů pojištění. Výhodou v této oblasti představuje fakt, že pojistitelé již klienta znají a mají představu o jeho škodním průběhu a celkové ekonomické situaci.

Závěrem lze říci, že průmyslové pojištění a obzvláště všechny druhy pojištění odpovědnosti za škodu představují jistou záchrannou bariéru před nepředvídatelnými a nenadálými událostmi. Pro pojištěného představuje jistotu, že v případě pojistné události nedojde ke zhoršení jeho ekonomické situace tím, že by případné následky musel řešit z vlastních případně cizích finančních zdrojů.

8. SEZNAM LITERATURY

1. DUCHÁČKOVÁ E., Principy pojištění a pojišťovnictví, 2 vydání Praha: Ekopress, s.r.o. 2005, ISBN 80-86119-92-0.
2. HRADEC M., ZÁRYBNICKÁ J., KŘIVOHLÁVEK V., Pojištění a pojišťovnictví, 1 vydání Praha: EUPRESS 2005, ISBN 80-86754-48-0.
3. JANATA J., Pojištění a management rizik v makléřském obchodě, 1 vydání Praha: Professional publishing 2008, ISBN 978-80-86946-66-5.
4. MARVAN M., CHALOUPECKÝ J. A KOL., Dějiny pojišťovnictví v Československu, 1. díl. Praha : Vydavatelství a nakladatelství novinář, 1898.
5. MARVAN M., CHALOUPECKÝ J. A KOL., Dějiny pojišťovnictví v Československu, 2. díl. Bratislava: ALFAKONTI, 1993. ISBN 80-88739-01-2
6. MARVAN M., CHALOUPECKÝ J. A KOL., Dějiny pojišťovnictví v Československu, 3. díl. Praha: GSW Praha, 1997
7. MEHR, Robert, I. Fundamentals of insurance. Homewood: University of Illinois Urbana – Champaign, 1986. ISBN 0-256-03357-9
8. PÁLENÍK V. A KOLEKTIV, Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik, 1 vydání Praha: Linde Praha, a.s. 2007, ISBN 978-80-7201-644-0.
9. Úplné znění, Pojišťovnictví podle stavu k 15.2.2010, Ostrava-Hrabůvka: Nakladatelství Sagit, a.s. 2010, ISBN 978-80-7208-799-0
10. Výroční zpráva 2008 – Česká asociace pojišťoven
11. Výroční zpráva 2008 – Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
12. Zákon č. 37/2004 Sb, o pojistné smlouvě
13. Zvláštní pojistné podmínky, Všeobecné pojistné podmínky, Dodatkové pojistné podmínky pojistitelů
14. občanský zákoník [online]. [cit. 2011-2-2]. Dostupné z <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcenzak/cast6.aspx>
15. předepsané pojistné [online]. [cit. 2011-2-2]. Dostupné z <http://www.cap.cz/>
16. <http://www.ckp.cz/> - Česká kancelář pojistitelů
17. <http://www.ceskapojistovna.cz/> - Česká pojišťovna.cz
18. profil [online]. [cit. 2011-2-2]. Dostupné z <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/>

9. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Občanský zákoník, část IV, hlava II
- Příloha č. 2 Dotazník pojištění odpovědnosti za škodu pojišťovny Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group
- Příloha č. 3 Zvláštní pojistné podmínky k pojištění odpovědnosti pojišťovny Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group
- Příloha č. 4 Výpis z obchodního rejstříku pojišťovny Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group

Příloha č. 1 – Občanský zákoník, část VI, hlava II

Hlava druhá: Odpovědnost za škodu

Oddíl první: Obecná odpovědnost

§ 420

- (1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.
(2) Škoda je způsobena právnickou osobou anebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili. Tyto osoby samy za škodu takto způsobenou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovněprávních předpisů není tím dotčena.
(3) Odpovědnosti se zprostití ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

§ 420a

- (1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil jinému provozní činností.
(2) Škoda je způsobena provozní činností, je-li způsobena
a) činností, která má provozní povahu, nebo věcí použitou při činnosti,
b) fyzikálními, chemickými, popřípadě biologickými vlivy provozu na okolí,
c) oprávněným prováděním nebo zajištěním prací, jimiž je způsobena jinému škoda na nemovitosti nebo je mu podstatně ztíženo nebo znemožněno užívání nemovitosti.
(3) Odpovědnosti za škodu se ten, kdo ji způsobil, zprostití, jen prokáže-li, že škoda byla způsobena neodvratitelnou událostí nemající původ v provozu anebo vlastním jednáním poškozeného.

Oddíl druhý: Případy zvláštní odpovědnosti

§ 421

Každý, kdo od jiného převzal věc, jež má být předmětem jeho závazku, odpovídá za její poškození, ztrátu nebo zničení, ledaže by ke škodě došlo i jinak.

§ 421a

- (1) Každý odpovídá i za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito. Této odpovědnosti se nemůže zprostit.
(2) Odpovědnost podle odstavce 1 se vztahuje i na poskytování zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb.

Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání

§ 422

- (1) Nezletilý nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, odpovídá za škodu jím způsobenou, je-li schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; společně a nerozdílně s ním odpovídá, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Není-li ten, kdo způsobil škodu, pro nezletilost nebo pro duševní poruchu schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu ten, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled.
(2) Kdo je povinen vykonávat dohled, zprostití se odpovědnosti, jestliže prokáže, že náležitý dohled nezanedbal.
(3) Vykonává-li dohled právnická osoba, její pracovníci dohledem pověřeni sami za škodu takto vzniklou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovněprávních předpisů není tím dotčena.

§ 423

Kdo se uvede vlastní vinou do takového stavu, že není schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, je povinen nahradit škodu v tomto stavu způsobenou; společně a nerozdílně s ním odpovídají ti, kteří jej do tohoto stavu úmyslně přivedli.

Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům

§ 424

Za škodu odpovídá i ten, kdo ji způsobil úmyslným jednáním proti dobrým mravům.

Odpovědnost za škodu v některých zvláštních případech

§ 425

(1) Každý, pro koho fyzická osoba plní veřejné funkce a funkcionář odborové organizace byli činní, odpovídá této osobě nebo funkcionáři za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní.

(2) Každý, u koho se provádí příprava pro zaměstnání fyzických osob se zdravotním postižením, které nejsou v pracovním poměru ani nejsou činné na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, odpovídá těmto osobám za škodu vzniklou úrazem, popřípadě nemocí z povolání při této přípravě.

(3) Odpovídá-li stát nebo územní samosprávný celek podle zvláštního právního předpisu^{3a)} za škodu na zdraví vzniklou

a) fyzické osobě, která poskytla pomoc fyzické osobě uvedené ve zvláštním právním předpisu^{3b)},

b) fyzické osobě, které byla zvláštním právním předpisem^{3c)} uložena pracovní povinnost,

c) fyzické osobě poskytnutím osobní nebo věcné pomoci podle zvláštního právního předpisu^{3d)}, nebo

d) strážní vykonávající pravomoc podle zvláštního právního předpisu^{3e)},

může se této odpovědnosti zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

§ 426

(1) Každý, u koho je zřízen dobrovolný požární sbor a báňský záchranný sbor, odpovídá jeho členům za škodu vzniklou úrazem při činnosti v těchto sborech.

(2) Správní úřad nebo územní samosprávný celek odpovídá za škodu vzniklou úrazem fyzické osobě, která na jeho výzvu nebo výzvu velitele zásahu a podle jeho pokynů, popřípadě s jeho vědomím, osobně napomáhá při zásahu proti živelní události nebo při odstraňování jejich následků, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Územní samosprávný celek odpovídá za škodu vzniklou úrazem fyzické osobě, která dobrovolně v rámci akce jím organizované vypomáhá při plnění úkolů v zájmu společnosti.

(4) Každý, pro koho byl činný člen družstva, který utrpí úraz při výkonu funkce nebo při dohodnuté činnosti pro družstvo, zdravotník Červeného kříže, dárce krve, člen Horské služby a fyzická osoba, která na jeho výzvu a podle jeho pokynů osobně pomáhá při záchranné akci v terénu, fyzická osoba, která dobrovolně vykonává pečovatelskou službu sociálního zabezpečení, a fyzická osoba, která byla zaměstnavatelem pověřena určitou funkcí nebo činností, jestliže utrpěla úraz při plnění úkolů souvisejících s výkonem příslušné funkce nebo činnosti, odpovídá za škodu vzniklou tímto úrazem.

§ 426a

(1) Příslušná škola odpovídá žákům základních škol a základních uměleckých škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním; při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní odpovídá za škodu příslušné školské zařízení. Nevystupuje-li škola nebo školské zařízení v právních vztazích svým jménem a nemá-li odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, odpovídá za škodu zřizovatel školy nebo školského zařízení.

(2) Příslušná škola odpovídá žákům středních škol (gymnázií, středních odborných škol, středních odborných učilišť), vyšších odborných škol, konzervatoří a jazykových škol s právem státní závěrečné zkoušky za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při teoretickém a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním. Došlo-li ke škodě při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za škodu právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo. Došlo-li ke škodě při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídá za škodu příslušné školské zařízení. Nevystupuje-li škola nebo školské zařízení v právních vztazích svým jménem a nemá-li odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, odpovídá za škodu zřizovatel školy nebo školského zařízení.

(3) Příslušná vysoká škola odpovídá studentům vysokých škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při teoretickém a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním. Došlo-li ke škodě při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za škodu právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo.

(4) Příslušné školské zařízení odpovídá fyzickým osobám s uloženou ústavní výchovou nebo nařízenou ochrannou výchovou a fyzickým osobám v preventivně výchovné péči za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při uskutečňování této činnosti nebo v přímé souvislosti s ní.

§ 426b

Povinnosti nahradit škodu podle § 425 až 426a se nelze zprostit; ustanovení § 422 tím není dotčeno.

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků

§ 427

(1) Fyzické a právnické osoby provozující dopravu odpovídají za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu.

(2) Stejně odpovídá i jiný provozovatel motorového vozidla, motorového plavidla, jakož i provozovatel letadla.

§ 428

Své odpovědnosti se nemůže provozovatel zprostit, jestliže škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu. Jinak se odpovědnosti zprostit, jen jestliže prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.

§ 429

Provozovatel odpovídá jak za škodu způsobenou na zdraví a věcech, tak za škodu způsobenou odcizením nebo ztrátou věci, pozbyl-li občan při poškození možnosti je opatrovat.

§ 430

(1) Místo provozovatele odpovídá ten, kdo použije dopravního prostředku bez vědomí nebo proti vůli provozovatele. Provozovatel odpovídá společně s ním, jestliže takové užití dopravního prostředku svou nedbalostí umožnil.

(2) Je-li dopravní prostředek v opravě, odpovídá po dobu opravy provozovatel podniku, v němž se oprava provádí, a to stejně jako provozovatel dopravního prostředku.

§ 431

Střetnou-li se provozu dvou nebo více provozovatelů a jde-li o vypořádání mezi těmito provozovateli, odpovídají podle účasti na způsobení vzniklé škody.

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvlášť nebezpečným

§ 432

Za škodu vyvolanou povahou provozu zvlášť nebezpečného odpovídá provozovatel stejně jako provozovatel dopravního prostředku.

Odpovědnost za škodu způsobenou na vznesených nebo odložených věcech

§ 433

(1) Provozovatel poskytující ubytovací služby odpovídá za škodu na věcech, které byly ubytovanými fyzickými osobami nebo pro ně vneseny, ledaže by ke škodě došlo i jinak. Vnesené jsou věci, které byly přineseny do prostor, které byly vyhrazeny k ubytování nebo k uložení věcí, anebo které byly za tím účelem odevzdány provozovateli nebo některému z pracovníků provozovatele.

(2) Je-li s provozováním nějaké činnosti zpravidla spojeno odkládání věcí, odpovídá ten, kdo ji provozuje, fyzické osobě za škodu na věcech odložených na místě k tomu určenému nebo na místě, kam se obvykle odkládají, ledaže by ke škodě došlo i jinak.

(3) Odpovědnosti podle odstavců 1 a 2 se nelze zprostit jednostranným prohlášením ani dohodou.

§ 434

(1) Za klenoty, peníze a jiné cennosti se takto odpovídá jen do výše stanovené prováděcím předpisem. Byla-li však škoda na těchto věcech způsobena těmi, kteří v provozu pracují, hradí se bez omezení.

(2) Bez omezení se hradí škoda i tehdy, jestliže byly věci převzaty do úschovy.

§ 435

Stejně jako provozovatel poskytující ubytovací služby odpovídají i provozovatelé garáží a jiných podniků podobného druhu, pokud jde o dopravní prostředky v nich umístěné a jejich příslušenství.

§ 436

Právo na náhradu škody musí být uplatněno u provozovatele bez zbytečného odkladu. Právo zanikne, nebylo-li uplatněno nejpozději patnáctého dne po dni, kdy se poškozený o škodě dozvěděl.

§ 437

Za škodu způsobenou na věcech odložených v dopravních prostředcích hromadné dopravy se odpovídá jen podle ustanovení o náhradě škody způsobené jejich provozem (§ 427 až 431).

Oddíl třetí: Společná ustanovení o náhradě škody

Společná odpovědnost

§ 438

(1) Způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně.

(2) V odůvodněných případech může soud rozhodnout, že ti, kteří škodu způsobili, odpovídají za ni podle své účasti na způsobení škody.

§ 439

Kdo odpovídá za škodu společně a nerozdílně s jinými, vypořádá se s nimi podle účasti na způsobení vzniklé škody.

§ 440

Kdo odpovídá za škodu způsobenou zaviněním jiného, má proti němu postih.

Zavinění poškozeného

§ 441

Byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám.

Způsob a rozsah náhrady

§ 442

- (1) Hradí se skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk).
- (2) Škoda se hradí v penězích; požádá-li však o to poškozený a je-li to možné a účelné, hradí se škoda uvedením do předešlého stavu.
- (3) Byla-li škoda způsobena úmyslným trestným činem, z něhož měl pachatel majetkový prospěch, může soud rozhodnout, že je možno právo na náhradu škody uspokojit z věcí, které z majetkového prospěchu nabyly, a to i tehdy, jestliže jinak podle ustanovení občanského soudního řádu výkonu rozhodnutí nepodléhají. Dokud není právo na náhradu škody uspokojeno, nesmí dlužník s takovými věcmi v rozhodnutí uvedenými nakládat.

§ 443

Při určení výše škody na věci se vychází z ceny v době poškození.

§ 444

- (1) Při škodě na zdraví se jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení jeho společenského uplatnění.
- (2) Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí vyhláškou výši, do které lze poskytnout náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění, a určování výše náhrady v jednotlivých případech.
- (3) Za škodu usmrcením náleží pozůstalým jednorázové odškodnění, a to
 - a) manželovi nebo manželce 240 000 Kč,
 - b) každému dítěti 240 000 Kč,
 - c) každému rodiči 240 000 Kč,
 - d) každému rodiči při ztrátě dosud nenarozeného počatého dítěte 85 000 Kč,
 - e) každému sourozenci zesnulého 175 000 Kč,
 - f) každé další blízké osobě žijící ve společné domácnosti s usmrceným v době vzniku události, která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, 240 000 Kč.

§ 445

Ztráta na výdělku, k níž došlo při škodě na zdraví, se hradí peněžitým důchodem; přitom se vychází z průměrného výdělku poškozeného, kterého před poškozením dosahoval.

§ 446

Náhrada za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti poškozeného činí rozdíl mezi jeho průměrným výdělkem před poškozením a nemocenským.

§ 447

- (1) Náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě činí rozdíl mezi průměrným výdělkem před poškozením a výdělkem dosahovaným po poškození s připočtením případného invalidního důchodu.
- (2) Náhrada za ztrátu na výdělku spolu s výdělkem poškozeného a s případným invalidním důchodem nesmí přesahovat částku stanovenou zvláštním právním předpisem. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně; z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud určit vyšší částku náhrady též tehdy, byla-li škoda způsobena hrubou nedbalostí.
- (3) Náhrada za ztrátu na výdělku přísluší žákovi nebo studentovi ode dne, kdy měla skončit povinná školní docházka, studium nebo příprava pro povolání,
 - a) po dobu, o kterou se následkem úrazu, popřípadě nemoci z povolání prodloužila jeho povinná školní docházka, studium nebo příprava pro povolání,
 - b) po dobu neschopnosti pro úraz nebo nemoc z povolání,
 - c) po dobu trvání invalidity třetího stupně vzniklé v souvislosti s úrazem nebo nemocí z povolání,
 - d) po dobu trvání invalidity prvního nebo druhého stupně vzniklé v souvislosti s úrazem nebo nemocí z povolání, nebo byl-li v této souvislosti uznán osobou se zdravotním postižením, pokud vlastní vinou nezameškává příležitost k výdělku vykonáváním práce pro něho vhodné.
- (4) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky může vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně, upravit nařízením podmínky, výši a způsob náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě; to se vztahuje i na náhradu nákladů na výživu pozůstalých.

§ 447a

Náhrada za ztrátu na důchodu náleží v částce rovnající se rozdílu mezi výší důchodu, na který poškozenému vznikl nárok, a výší důchodu, na který by mu vznikl nárok, jestliže by do průměrného měsíčního výdělku, z něhož byl vyměřen důchod, byla zahrnuta náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, kterou občan pobíral v období rozhodném pro vyměření důchodu.

§ 448

(1) Při usmrcení se hradí peněžítým důchodem náklady na výživu pozůstalým, kterým zemřelý výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat. Náhrada nákladů na výživu náleží pozůstalým, pokud tyto náklady nejsou hrazeny dávkami důchodového zabezpečení poskytovanými z téhož důvodu.

(2) Při výpočtu náhrady se vychází z průměrného výdělku zemřelého; náhrada nákladů na výživu všech pozůstalých nesmí však úhrnem převýšit částku, do které by náležela zemřelému náhrada za ztrátu na výdělku podle ustanovení § 447 odst. 2.

§ 449

(1) Při škodě na zdraví se hradí též účelné náklady spojené s léčením.

(2) Při usmrcení se hradí též přiměřené náklady spojené s pohřbem, pokud nebyly uhrazeny pohřebním poskytnutým podle zákona o státní sociální podpoře.

(3) Náklady léčení a náklady pohřbu se hradí tomu, kdo je vynaložil.

§ 449a

Budoucí nároky podle ustanovení § 445 lze odškodnit jednorázově na základě písemné dohody o jejich úplném a konečném vypořádání mezi oprávněným a povinným. Totéž platí o budoucích nárocích podle § 446 až 449.

Snížení náhrady

§ 450

Z důvodů zvláštního zřetele hodných soud náhradu škody přiměřeně sníží. Vezme přitom zřetel zejména k tomu, jak ke škodě došlo, jakož i k osobním a majetkovým poměrům fyzické osoby, která ji způsobila; přihlédne přitom také k poměrům fyzické osoby, která byla poškozena. Snížení nelze provést, jde-li o škodu způsobenou úmyslně.

Hlava třetí: Bezdůvodné obohacení

§ 451

(1) Kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.

(2) Bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

§ 452, 453 a 453a

Zrušeny.

§ 454

Bezdůvodně se obohatil i ten, za něž bylo plněno, co po právu měl plnit sám.

§ 455

(1) Za bezdůvodné obohacení se nepovažuje, bylo-li přijato plnění promlčení dluhu nebo dluhu neplatného jen pro nedostatek formy.

(2) Rovněž se za bezdůvodné obohacení nepovažuje přijetí plnění ze hry nebo sázky uzavřené mezi fyzickými osobami a vrácení peněz do hry nebo sázky půjčených; u soudu se však těchto plnění nelze domáhat.

§ 456

Předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Nelze-li toho, na jehož úkor byl získán, zjistit, musí se vydat státu.

§ 457

Je-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal.

§ 458

(1) Musí být vydáno vše, co bylo nabyto bezdůvodným obohacením. Není-li to dobře možné, zejména proto, že obohacení záleželo ve výkonech, musí být poskytnuta peněžitá náhrada.

(2) S předmětem bezdůvodného obohacení musí být vydány i užitky z něho, pokud ten, kdo obohacení získal, nejednal v dobré víře.

(3) Ten, kdo předmět bezdůvodného obohacení vydává, má právo na náhradu nutných nákladů, které na věc vynaložil.

Příloha č. 2 – Dotazník pojištění odpovědnosti společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

DOTAZNÍK PRO POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU A ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU VADOU VÝROBKU

1. Identifikační údaje klienta:

- a) **název společnosti (obchodní firma):**
- b) **sídlo společnosti:**
- c) **identifikační číslo:**
- d) **kontaktní osoba (včetně spojení):**
- e) **internetová adresa:**

2. Předmět podnikání, který má být zahrnut do pojištění (uved'te odkaz na výpis z obchodního rejstříku resp. živnostenský list):

- a) **Co je hlavní činností klienta? Uved'te tři převažující činnosti dle výše příjmů včetně procentního podílu na příjmech.**

	%
	%
	%

- b) **Která činnost je nejrizikovější, kolik % z příjmů představuje?**

	%

3. Výše ročních příjmů (obratu):

územní rozsah	loňský kalendářní rok	letošní kalendářní rok (odhad)	kolik % z příjmů představuje prodej výrobků
Česká republika	Kč	Kč	%
Evropa (bez ČR)	Kč	Kč	%

celý svět vyjma USA a Kanady (bez ČR a Evropy)	Kč	Kč	%
USA a Kanada	Kč	Kč	%
celková výše příjmů (obratu)	Kč	Kč	%

4. Zhodnocení provozovny klienta:

- a) **příznivý stav (zdůvodnění):**
b) **nepříznivý stav (zdůvodnění):**

5. Zaměstnanci společnosti:

počet zaměstnanců	
roční objem hrubých mezd	

6. Specifikace výrobků společnosti:

- a) **Komu jsou určeny klientem vyráběné výrobky (maloodběratelé versus velkoodběratelé)? Uveďte tři největší odběratele.**

- b) **Má klient vlastní vývoj a výzkum nebo používá dodavatelských služeb? Specifikujte.**

- c) **Vyrábí klient výrobky i jako komponenty jiných výrobků?**

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, specifikujte o jaké výrobky se jedná a pro kterého odběratele jsou dodávány:

- d) **Jaký systém kontrol má klient zaveden? Uveďte čísla ISO norem.**

e) **Je klient nositelem českých nebo mezinárodních ocenění kvality a jakosti?**

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, uveďte jakých:

f) **Podléhají klientem vyráběné výrobky zkušebnictví, popř. má klient atest na výrobky do zemí, kam jsou dodávány?**

Ano Ne

g) **Kolik let klient vyváží? Uveďte názvy tří států, do kterých vyváží klient nejvíce, druh výrobku, kterého se vyváží nejvíce a objem vývozu.**

h) **Vyváží klient do USA nebo Kanady?**

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, specifikujte jméno odběratele, druh výrobku a objem vývozu:

i) **Vyrábí klient pro zahraničního partnera pod jeho značkou?**

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, uveďte jméno zahraničního partnera, o jaký druh výrobku se jedná a *objem výroby*:

j) **Jsou klientem dodávané výrobky vybaveny návody (resp. označením) i v cizojazyčných verzích?**

Ano Ne

k) **Má klient vypracován krizový program pro případ stažení výrobku z trhu?**

Ano Ne

Uveďte výrobky, jejichž výroba byla zastavena nebo které byly staženy z trhu za posledních pět let:

l) Které nové výrobky za poslední dva roky klient zavedl; připravuje se zavedení nového výrobku?

m) Plánuje klient v nejbližším pojistném období větší investiční akce (rekonstrukce technologie, nová výstavba apod.)?

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, uveďte jaké:

n) Pronajímá klient své prostory jinému subjektu za účelem skladování?

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, uveďte komu a co je skladováno:

7. Požadovaná územní platnost pojištění:

a) Česká republika	☐ Ano	☐ Ne
b) Evropa (včetně ČR)	☐ Ano	☐ Ne
c) celý svět vyjma USA a Kanady (včetně ČR a Evropy)	☐ Ano	☐ Ne
d) celý svět (včetně ČR, Evropy, USA a Kanady)	☐ Ano	☐ Ne

8. Požadovaný počátek pojištění:

9. Požadované retroaktivní datum (u pojištění na principu claims made):

10. Požadovaný rozsah pojištění:

obecná odpovědnost za škodu

limit pojistného plnění:	spoluúčast:
odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku	☐ Ano ☐ Ne
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
odpovědnost za cizí věci převzaté	☐ Ano ☐ Ne
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
odpovědnost za cizí věci užívané	☐ Ano ☐ Ne
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
regresní nároky zdravotních pojišťoven	☐ Ano ☐ Ne
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
limit pojistného plnění:	spoluúčast:
limit pojistného plnění:	spoluúčast:

11. Informace o škodných událostech za posledních pět let (bez ohledu na to, zda byly hlášeny pojišťovně):

a) Charakterizujte typy škod, které u klienta převažují:

b) V případě významnější škody uveďte podrobnější informace (jedná se např. o škody s plněním vyšším než 100.000 Kč, o škody nastalé v zahraničí apod.):

12. Má klient informace o události, ze které by mohly vyplývat nároky proti pojistiteli, pokud by bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu a za škodu způsobenou vadou výrobku?

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, specifikujte:

13. Byl klient v minulosti pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu nebo za škodu způsobenou vadou výrobku?

Ano Ne

Odpovíte-li kladně, uveďte název pojišťovny a důvody ukončení pojištění:

Prohlášení:

Prohlašuji, že všechny uvedené údaje jsou pravdivé a že nebyly zatajeny žádné podstatné skutečnosti. Beru na vědomí, že jsem povinen oznámit pojistiteli bez zbytečného odkladu všechny změny ve skutečnostech, na které jsem byl tázán.

Jméno, podpis:

Funkce:

Datum:

Níže uvedené dokumenty přiložte k vyplněnému dotazníku:

- 1. výpis z obchodního rejstříku (živnostenská oprávnění),**
- 2. výroční zprávu společnosti,**
- 3. prospekty výrobků.**

Příloha č. 3 – Zvláštní pojistné podmínky k pojištění obecné odpovědnosti za škodu společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

P - 600 / 05

ZVLÁŠTNÍ POJISTNÉ PODMÍNKY PRO POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU

Článek I.

Pojistná nebezpečí a rozsah pojištění

(1) Pojištění se sjednává pro případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného, které jsou uvedeny v pojistné smlouvě.

(2) Z pojištění odpovědnosti za škodu podle těchto pojistných podmínek má pojištěný právo, aby pojistitel uhradil:

- a) v případě vzniku pojistné události:
 - i) škodu na zdraví nebo na životě,
 - ii) škodu na věci jejím poškozením, zničením nebo ztrátou,
 - iii) jinou majetkovou škodu vyplývající ze škody podle bodu i) a ii), pokud byl proti pojištěnému uplatněn oprávněný nárok na náhradu škody,
- b) náklady nutné k právní ochraně pojištěného proti uplatněnému nároku na náhradu škody v rozsahu článku III.

(3) Pojištění se vztahuje i na odpovědnost pojištěného za škody vyplývající z vlastnictví, držby nebo jiného oprávněného užívání nemovitostí sloužících k výkonu činnosti uvedené v pojistné smlouvě.

(4) Pojištění se vztahuje i na náhradu nákladů léčení vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči v důsledku zaviněného protiprávního jednání pojištěného, jestliže z odpovědnosti za škodu na zdraví, ke které se tyto náklady vážou, vznikl nárok na plnění z pojištění podle těchto pojistných podmínek.

(5) Pouze je-li to ujednáno v pojistné smlouvě, pojištění se vztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku a za škodu způsobenou vadou vykonané práce, která se projevila po jejím předání (dále jen „odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku“).

Článek II. Pojistná událost

(1) Pojistnou událostí je vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu, která nastala v souvislosti s činností nebo vztahem uvedenými v článku I. odst. (1) a se kterou je spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění.

(2) Pojistitel je povinen poskytnout pojistné plnění za předpokladu, že právní skutečnost, v jejímž důsledku škoda vznikla, nastala v době trvání pojištění.

(3) Je-li tak v pojistné smlouvě ujednáno, je odchýlně od předchozího odstavce pojistitel povinen poskytnout pojistné plnění za předpokladu, že jsou současně splněny následující podmínky:

- a) právní skutečnost, v jejímž důsledku škoda vznikla, nastala po datu uvedené v pojistné smlouvě (retroaktivní datum),
- b) poškozený poprvé písemně uplatnil nárok na náhradu škody proti pojištěnému v době trvání pojištění,
- c) pojištěný uplatnil nárok na plnění vůči pojistiteli do 60 dní po zániku pojištění.

(4) Více nároků na náhradu škody vyplývajících z jedné příčiny nebo z více příčin, které spolu časově, místně nebo jinak přímo souvisí, se považuje za jednu pojistnou událost, a to nezávisle na počtu poškozených osob.

(5) Rozhoduje-li o náhradě škody nebo její výši soud nebo jiný oprávněný orgán, je pojistitel povinen poskytnout pojistné plnění podle článku I. odst. (2) písm. a) až poté, kdy mu bylo doručeno pravomocné rozhodnutí tohoto orgánu.

Článek III.

Náklady právní ochrany

(1) Pokud pojištěný splnil všechny povinnosti uložené mu příslušnými právními předpisy, pojistnými podmínkami a pojistnou smlouvou, je pojistitel povinen uhradit náklady:

- a) řízení o náhradě škody před příslušným orgánem, pokud bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše náhrady škody, a náklady právního zastoupení pojištěného v tomto řízení, a to ve všech stupních,
- b) na obhajobu v trestním řízení (tj. v přípravném řízení i v řízení před soudem ve všech stupních) vedeném proti pojištěnému v souvislosti se škodnou událostí,
- c) mimosoudního projednávání nároku poškozeného na náhradu škody, pokud se k tomu písemně zavázal.

(2) Náklady právního zastoupení a obhajoby podle odst. (1) tohoto článku, které přesahují mimosmluvní odměnu advokáta v České republice stanovenou příslušnými právními předpisy, pojistitel uhradí pouze v případě, že se k tomu písemně zavázal.

(3) Pojistitel nehradí náklady podle odst. (1) tohoto článku, jestliže byl pojištěný v souvislosti se škodnou událostí uznán vinným úmyslným trestným činem. Pokud již pojistitel tyto náklady uhradil, má proti pojištěnému právo na vrácení vyplacené částky.

Článek IV. Vyluky z pojištění

(1) Pojištění se nevztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou:

- a) úmyslně nebo převzatou nad rámec stanovený právním předpisem,
- b) v souvislosti s vlastnictvím nebo provozem motorových vozidel, drážních vozidel, letadel nebo plavidel všeho druhu, jakož i letišť, přístavů, přístavišť, drah nebo lanovek všeho druhu,
- c) sesedáním nebo sesouváním půdy, erozí, průmyslovým odstřelem nebo v důsledku poddolování,
- d) na lukách, stromech, zahradních, polních a lesních kulturách pasoucím se hospodářským zvířetem nebo zvířeti,
- e) formaldehydem, azbestem nebo materiálem obsahujícím azbest, umělým minerálním vláknem nebo toxickou plísní,
- f) zavlečením nebo rozšířením nakažlivé choroby lidí, zvířat nebo rostlin,
- g) genetickými změnami organismu nebo geneticky modifikovanými organismy,
- h) působením magnetických nebo elektromagnetických polí,
- i) v souvislosti s činností, při které právní předpis stanoví, že pojištění vznikne bez uzavření pojistné smlouvy na základě jiných skutečností,
- j) prodlením se splněním smluvní povinnosti,
- k) při přepravě, z přepravních nebo zasilatelských smluv,
- l) na věci, kterou pojištěný užívá neoprávněně,
- m) z vlastnictví nebo provozování skládek nebo úložišť odpadů včetně likvidace odpadů,
- n) při profesionální sportovní činnosti,
- o) na zdraví nebo na životě aktivním účastníkům organizované sportovní soutěže, kromě soutěže organizované školou nebo školským zařízením,
- p) odcizením věci ve střeženém objektu při zajišťování ostrahy majetku,
- q) přerušením, omezením nebo kolísáním dodávek elektřiny, plynu, vody nebo tepla,
- r) v souvislosti s nakládáním se střelivem, pyrotechnikou, výbušninami, stlačenými nebo zkapalněnými plyny, nebezpečnými chemickými látkami nebo přípravky nebo nebezpečnými odpady,

- s) znečištěním životního prostředí, pokud škodu nezpůsobila náhla a nahodilá porucha ochranného zařízení,
- t) v důsledku právní skutečnosti, o které pojištěný v době uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět,
- u) v souvislosti s činností pojištěného, kterou vykonává neoprávněně.

(2) Není-li ujednáno jinak, pojištění se nevztahuje na:

- a) odpovědnost za škodu způsobenou na movité věci, kterou pojištěný převzal za účelem provedení objednané činnosti,
- b) odpovědnost za škodu způsobenou na movité věci, kterou pojištěný oprávněně užívá,
- c) náhradu nákladů léčení vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči poskytovanou zaměstnanci pojištěného, který utrpěl tělesnou újmu v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání,
- d) odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s činností, při které právní předpis ukládá povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu.

(3) Pojistitel neposkytne plnění za:

- a) odpovědnost pojištěného za vady (záruky),
- b) způsobenou ekologickou újmu,
- c) pokuty, penále či jiné smluvní, správní nebo trestní sankce nebo jiné platby, které mají represivní, exemplární nebo preventivní charakter,
- d) náhradu nemajetkové újmy způsobené neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti,
- e) náhradu škody přiznanou soudem ve Spojených státech amerických nebo Kanadě nebo přiznanou na základě práva Spojených států amerických nebo Kanady.

(4) Pojistitel neuhradí škodu, za kterou pojištěný odpovídá:

- a) svému manželu, sourozenci nebo příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti,
- b) svým společníkům nebo jejich manželům, sourozencům nebo příbuzným v řadě přímé nebo osobám, které žijí se společníkem ve společné domácnosti,
- c) právnické osobě, se kterou je majetkově propojen.

Článek V.

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku

(1) Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku se vztahuje na škody, které byly způsobeny výrobky uvedenými na trh v době trvání pojištění. Pojištění se vztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku, který byl uveden na trh v době před počátkem pojištění, pouze je-li to ujednáno v pojistné smlouvě.

(2) Pojištění se vedle výluk uvedených v článku IV. nevztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou výrobkem:

- a) který nebyl dostatečně testován podle uznávaných pravidel vědy a techniky nebo způsobem stanoveným právním předpisem,
- b) který pojištěný získal za podmínek, které mu brání uplatnit právo na náhradu škody vůči jinému odpovědnému subjektu v souladu s právními předpisy,
- c) který je z technického hlediska bez vady, ale nedosahuje avizovaných funkčních parametrů,
- d) který na žádost poškozeného pojištěný změnil nebo instaloval do jiných podmínek, než pro které je určen,
- e) který je součástí vzdušného dopravního prostředku,
- f) jehož součástí jsou látky pocházející z lidského těla nebo z těchto látek získané deriváty nebo biosyntetické výrobky.

(3) Pojistitel neposkytne plnění za:

- a) škodu na vadném výrobku,
- b) náklady vzniklé při kontrole nebo opravě výrobku,
- c) vrácení plateb získaných za výrobek,
- d) náklady na stažení výrobku z trhu,
- e) škodu způsobenou vadou projektové činnosti ve výstavbě,
- f) škodu způsobenou tabákem nebo tabákovým výrobkem,
- g) škody vzniklé spojením nebo smísením vadného výrobku s jinou věcí a škody vzniklé dalším zpracováním nebo opravováním vadného výrobku, s výjimkou škody způsobené konečnému uživateli vlastnostmi takto vzniklé věci,
- h) náklady na odstranění, demontáž, vyjmutí nebo uvolnění vadných výrobků a náklady na montáž, připevnění nebo osazení bezvadných výrobků,
- i) škody vzniklé závadností věci, které byly vyrobeny nebo zpracovány pomocí vadného stroje dodaného, montovaného nebo udržovaného pojištěným, s výjimkou škody způsobené konečnému uživateli vlastnostmi takto vzniklé věci.

Článek VI. Povinnosti pojištěného

- (1) Nastane-li škodná událost, má pojištěný zejména následující povinnosti:
 - a) písemně bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli, že poškozený uplatnil proti němu právo na náhradu škody, a vyjádřit se ke své odpovědnosti za vzniklou škodu, k požadované náhradě škody a její výši,
 - b) písemně bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli, že v souvislosti se škodnou událostí bylo proti němu nebo jeho zaměstnanci (členu) zahájeno soudní (občanskoprávní i trestní) nebo rozhodčí řízení, a informovat o průběhu a výsledcích řízení,
 - c) nesmí bez souhlasu pojistitele uhradit ani se zavázat k úhradě promlčené pohledávky nebo její části,
 - d) postoupit bez souhlasu pojistitele zcela nebo zčásti uznaný nárok z titulu odpovědnosti za škodu.

(2) Pojištěný má v řízení o náhradě škody vedeném proti němu zejména následující povinnosti:

- a) postupovat v souladu s pokyny pojistitele,
- b) nesmí bez souhlasu pojistitele uzavřít soudní smír,
- c) vznést námitku promlčení,
- d) na pokyn pojistitele podat opravný prostředek,
- e) postoupit tak, aby nezavdal příčinu k vydání rozsudku pro zmeškání nebo pro uznání.

(3) Porušil-li pojištěný některou z povinností uvedených v odst. (1) písm. a), b) a d) a v odst. (2) písm. a), b) a e) tohoto článku a toto porušení mělo vliv na zjištění nebo určení výše pojistného plnění, je pojistitel oprávněn snížit pojistné plnění úměrně tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinnosti plnit.

(4) Pojistitel není povinen plnit, jestliže pojištěný porušil některou z povinností uvedených v odst. (1) písm. c) a v odst. (2) písm. c) a d) tohoto článku.

Článek VII. Pojistné plnění

(1) Pojistitel uhradí za pojištěného škodu z jedné pojistné události maximálně do výše limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě. Limit pojistného plnění stanoví na svou odpovědnost pojistník.

(2) Na úhradu všech pojistných událostí vzniklých během jednoho pojistného roku poskytne pojistitel pojistné plnění do výše dvojnásobku limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě. Je-li pojištění sjednáno na dobu kratší než jeden pojistný rok, poskytne pojistitel pojistné plnění do výše limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě.

(3) Výše úhrady nákladů právní ochrany podle článku III. spolu s poskytnutým pojistným plněním z jedné pojistné události může dosáhnout maximálně výše limitu pojistného plnění uvedeného v pojistné smlouvě.

(4) Za škodu způsobenou na klenotech a jiných cenostech, jakož i na věcech umělecké, historické nebo sběratelské hodnoty (např. obrazy, sochy, sbírky známek) je pojistitel povinen poskytnout plnění nejvýše do částky 100 000 Kč za jednu takovou věc (sbírku) a za škodu na penězích, směnkách, cenných papírech a ceninách nejvýše do celkové částky 100 000 Kč.

Článek VIII. Výklad pojmu

Pro účely pojištění podle těchto pojistných podmínek platí následující výklad pojmu:

- (1) Jinou majetkovou škodou se rozumí zejména ušlý zisk a náklady poškozeného, které nejsou škodou na zdraví, na životě nebo na věci, ale vznikly v souvislosti s ní (např. náklady na likvidaci zničené věci nebo na odtah vozidla, půjčovné za náhradní vozidlo, stornoplatky za zrušení zájezdu v důsledku škody na zdraví).
- (2) Objednanou činností se rozumí zejména zpracování, oprava, úprava, prodej, úschova, uskladnění nebo poskytnutí odborné pomoci.
- (3) Ochranným zařízením se rozumí zařízení sloužící k ochraně před škodlivým působením látek na životní prostředí. Náhlou a nahodilou poruchou ochranného zařízení se rozumí náhla a nahodilá porucha způsobená vnitřní závadou zařízení, kterou pojištěný nemohl předpokládat ani při řádné péči.

(4) **Poddolováním** se rozumí důsledky lidské činnosti spočívající v hloubení podzemních štol, šachet, tunelů a obdobných podzemních staveb.

(5) **Poškozením věci** se rozumí změna stavu věci, kterou je objektivně možné odstranit ekonomicky účelnou opravou, nebo změna stavu věci, kterou objektivně nelze odstranit ekonomicky účelnou opravou, přesto však je věc použitelná k původnímu účelu.

(6) **Právníckou osobou, se kterou je pojištěný majetkově propojen, se rozumí:**

- a) právnická osoba, ve které má pojištěný větší než 50% majetkovou účast,
- b) právnická osoba, která má v pojištěném větší než 50% majetkovou účast,
- c) právnická osoba, ve které má větší než 50% majetkovou účast subjekt, který má větší než 50% majetkovou účast zároveň v pojištěném.

(7) **Profesionální sportovní činností** se rozumí sportovní činnost, kterou sportovci vykonávají za úplatu, jakož i příprava k této činnosti.

(8) **Předáním vykonané práce** je její předání objednateli nebo jiné oprávněné osobě po jejím provedení.

(9) **Sesedáním půdy** se rozumí klesání zemského povrchu směrem do středu země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti.

(10) **Sesouváním půdy** se rozumí pohyb homin z vyšších poloh svahu do nižších, ke kterému dochází působením zemské tíže nebo lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy svahu.

(11) **Společníkem** se rozumí společník obchodní společnosti, který je zapsán v obchodním rejstříku.

(12) **Uvedením na trh** je okamžik, kdy je výrobek na trhu poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva.

(13) **Užíváním věci** se rozumí stav, kdy pojištěný má věc ve své dispozici a využívá její užité vlastnosti.

(14) **Vadou výrobku** je stav, kdy výrobek z hlediska bezpečnosti jeho užití nezaručuje vlastnosti, které lze od něj oprávněně očekávat, zejména s ohledem na:

- a) prezentaci výrobku včetně poskytnutých informací nebo
- b) předpokládaný účel, ke kterému má výrobek sloužit, nebo
- c) dobu, kdy byl výrobek uveden na trh.

(15) **Výrobkem** se rozumí jakákoli movitá věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování (včetně obalu a návodu k použití) a je určena k uvedení na trh; a to i tehdy, je-li součástí nebo příslušenstvím jiné movité nebo nemovité věci. Za výrobek se považuje např. i elektřina.

(16) **Znečištěním životního prostředí** se rozumí poškození životního prostředí či jeho složek (např. kontaminace půdy, homin, ovzduší, povrchových a podzemních vod, živých organismů – flóry a fauny). Za škodu způsobenou znečištěním životního prostředí se považuje i následná škoda, která vznikla v příčinné souvislosti se znečištěním životního prostředí (např. úhyn ryb a zvířat v důsledku kontaminace vod, zničení úrody plodin v důsledku kontaminace půdy, uslý zisk). Kontaminací se rozumí zamoření, znečištění či jiné zhoršení jakosti, bonity nebo kvality jednotlivých složek životního prostředí.

(17) **Zničením věci** se rozumí změna stavu věci, kterou objektivně není možné odstranit ekonomicky účelnou opravou a pro kterou věc již nelze dále používat k původnímu účelu.

(18) **Ztrátou věci** se rozumí stav, kdy poškozený ztratil nezávisle na své vůli možnost s věcí disponovat.

Článek IX. Závěrečné ustanovení

Tyto zvláštní pojistné podmínky nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2005.

Příloha č. 4 – Výpis z obchodního rejstříku společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

V ý p i s
z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl B, vložka 1897

!!!UPOZORNĚNÍ!!!

Tento výpis má pouze **informativní** charakter.
Data pro jeho vytvoření byla získána z počítačové sítě INTERNET. V případě, že se domníváte, že obsahuje chyby, obraťte se prosím na rejstříkový soud.

Datum zápisu:	1.března 1993
Obchodní firma:	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
Sídlo:	Praha 1, Templová 747, PSČ 110 01
Identifikační číslo:	471 16 617
Právní forma:	Akciová společnost
Předmět podnikání:	- 1. Pojišťovací činnost ve smyslu § 3, odst. 1, písm. (f) zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, v platném znění (dále jen "zákon o pojišťovnictví ")- v rozsahu pojistných odvětví životních pojištění uvedených v části A bodech I, II, III, VI, VII a IX přílohy č. 1 k zákonu o pojišťovnictví, a dále- v rozsahu pojistných odvětví neživotních pojištění uvedených v části B bodu 1 až 18 přílohy č. 1 k zákonu o pojišťovnictví,- 2. Zajišťovací činnost ve smyslu § 3, odst. 1, písm. (l) zákona o pojišťovnictví pro všechny typy zajišťovacích činností,- 3. Činnosti související s pojišťovací činností ve smyslu § 3, odst. 1, písm. (n) zákona o pojišťovnictví- zprostředkovatelská činnost prováděná v souvislosti s pojišťovací činností dle zákona o pojišťovnictví,- poradenská činnost související s pojištěním fyzických a právnických osob dle zákona o pojišťovnictví,- šetření pojistných událostí prováděné na základě smlouvy s pojišťovnou dle zákona o pojišťovnictví,- provozování zprostředkovatelské činnosti v oblasti- stavebního spoření- penzijního připojištění- bankovních služeb- vzdělávací činnost pro pojišťovací zprostředkovatele a samostatné likvidátory pojistných událostí.
Statutární orgán - představenstvo:	
člen:	JUDr. Hana Macháčová, r.č. 535113/285 Praha 4, Šeberov, Pod Vsí 312 den vzniku členství v představenstvu: 1.listopadu 2007
člen představenstva:	Ing. Konstantín Alexejenko, r.č. 470426/213 Bratislava, Koprivnická 14 Slovenská republika den vzniku členství v představenstvu: 1.listopadu 2007
předseda představenstva:	Ing. Martin Diviš, MBA, r.č. 731201/0376 Praha 6, Divoká Šárka 39, PSČ 164 00 den vzniku funkce: 7.května 2008 den vzniku členství v představenstvu: 1.listopadu 2007

- člen představenstva:** Ing. Milan Nidl, MBA, r.č. 630331/0189
Most, V Břízách 3293, PSČ 434 01
den vzniku členství v představenstvu: 1.ledna 2010
- člen představenstva:** Mag. Gerhard Lahner, dat. nar. 15.03.1977
Mistelbach, Gartengasse 32, 2130
Rakouská republika
den vzniku členství v představenstvu: 1.ledna 2010

K projevům vůle a podepisování za společnost jsou oprávněni vždy dva členové představenstva společně. Jakékoliv oprávnění k samostatnému zastupování ve všech úkonech, k nimž dochází při provozu podniku, je vyloučeno.

Podepisování za společnost se uskutečňuje tak, že k vytištěnému nebo napsanému obchodnímu jménu společnosti připojí potřebný počet jednajících osob svůj podpis s uvedením své funkce.

Prokura:

- Ing. Vít Rozsypal, r.č. 720420/5679
Divišov, Na Sídlišti 350, PSČ 257 26
- Ing. Jaroslav Kučera, r.č. 560404/2543
Brno, Prokofjevova 25, okres Brno-město
- PhDr. Roman Leština, MBA, r.č. 630911/0412
Mratín, Sokolská 100, okres Praha-východ, PSČ 250 63
- Ing. Jaroslav Suk, r.č. 540221/1144
Louny, Akátová 2803, PSČ 440 01
- Ing. Evžen Heřman, r.č. 670117/1312
Praha 4, Kamýk, Zárubova 508/13, PSČ 142 00
- Mgr. Jan Března, r.č. 700112/4526
Praha 4, Písnice, U bazénu 406/5, PSČ 142 00
- Ing. Luděk Marek, r.č. 630703/1951
Praha 10, Počernická 3226/2g, PSČ 100 00

Prokuristé jsou s přihlédnutím k zákonným omezením oprávněni projevovat vůli a podepisovat za společnost pouze vždy dva společně. Prokurista podepisuje tím způsobem, že k obchodní firmě společnosti připojí dodatek označující prokuru a svůj podpis.

Dozorčí rada:

- předseda dozorčí rady:** Dr. Günter Geyer, dat. nar. 31.07.1943
Wien, Viktor Gasse 12/10
Rakouská republika
den vzniku funkce: 7.dubna 2008
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008
- člen dozorčí rady:** Ing. Roman Brablec, r.č. 650504/1576
Praha 6, Řepy, Španielova 1313/21, PSČ 163 00
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008
- člen dozorčí rady:** JUDr. Václav Vacík, r.č. 470917/168
Plzeň, Kaznějovská 13, PSČ 320 23
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008
- místopředseda dozorčí rady:** Jan Wiesner, r.č. 430701/058
Praha 4, Michle, Podle Kačerova 1330/15
den vzniku funkce: 7.dubna 2008
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008
- místopředseda dozorčí rady:** Dkfm. Karl Fink, dat. nar. 22.08.1945
Wien, Kurzbauergasse 5

Rakouská republika
den vzniku funkce: 7.dubna 2008
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008

člen dozorčí rady: Ing. Martin Kutnohorský, r.č. 650730/0536
Brno, Veveří, Antonínská 26, PSČ 602 00
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008

člen dozorčí rady: Ing. Vratislav Kulhánek, r.č. 431120/011
Srubec 346, PSČ 370 06
den vzniku členství v dozorčí radě: 7.dubna 2008

člen dozorčí rady: Dr. Franz Kosyna, dat. nar. 29.09.1954
Vídeň, Gallmeyergasse 5b/3/11, 1190
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 9.října 2009

člen dozorčí rady: Dr. Hans-Peter Hagen, dat. nar. 12.12.1959
Vídeň, Laudon Gasse 20/10, 1080
Rakouská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 4.června 2010

člen dozorčí rady: Ing. Juraj Lelkes, r.č. 510827/192
Bratislava, Na spojke 2161/1, 831 01
Slovenská republika
den vzniku členství v dozorčí radě: 16.června 2010

člen dozorčí rady: Mgr. Martin Laur, r.č. 730219/0665
Kralupy nad Vltavou, Ladova 587, PSČ 278 01
den vzniku členství v dozorčí radě: 3.září 2010

Akcie:

1 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 94 100,- Kč
v zaknihované podobě

1 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 29 500,- Kč
v zaknihované podobě

1 ks kmenové akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 76 400,- Kč
v zaknihované podobě

14 998 ks kmenové akcie na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 100 000,- Kč

15 000 ks prioritní akcie na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 100 000,- Kč

Základní kapitál: 3 000 000 000,- Kč
Splaceno: 100 %

Ostatní skutečnosti:

- Založení společnosti: notářským zápisem ze dne 25.1.1993
- Převoditelnost akcií je stanovami omezena. K platnosti převodu akcií na třetí osobu je nutný souhlas dozorčí rady.
- Společnost je právním nástupce společnosti Moravskoslezská KOOPERATIVA, pojišťovna, a.s. se sídlem Koliště 1, Brno, identifikační číslo 13691481, která byla zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským obchodním soudem v Brně v oddílu B, vložce 1007.
- V důsledku fúze sloučením přešlo na společnost Kooperativa, pojišťovna, a.s., se sídlem

Praha 1, Templova 747, PSČ: 110 01,
IČ: 47116617 jmění zanikající společnosti Celetná 25, s.r.o., se sídlem Praha 1, Celetná 590,
PSČ: 110 00, IČ: 25126890, včetně
práv a povinností z pracovněprávních vztahů a to fúzí sloučením. Společnost Celetná 25,
s.r.o. jako zanikající společnost byla
zrušena bez likvidace. Smlouva o fúzi sloučením mezi oběma společnostmi byla uzavřena
dne 19.6.2007.

Tento výpis je neprodejný a byl pořízen na Internetu (<http://www.justice.cz/>).

Dne: 18.11.10 15:54:29

Údaje platné ke dni 18.11.2010, 6:00
